

HET Register

Vakblad van het Register Belastingadviseurs

februari 2021 | nummer 1

90
jaar
REGISTER
BELASTING
ADVISEURS

Aflossingsvrije lening: reddingsboei voor starter op eigenwoningmarkt?

Kleinschaligheidsaftrek bij deelname aan samenwerkingsverband

Verkiezingen! Wat zijn de fiscale plannen van de politieke partijen?

Voorzitter Raad van Beroep Wilbert Nieuwenhuizen:

'De kwaliteit van de Register Belastingadviseur is buitengewoon hoog'

Flynth zoekt belastingadviseurs

Ben jij thuis in belastingadvies en de wereld van onze klanten?

Als belastingadviseur bij Flynth werk je voor klanten in het midden- en kleinbedrijf of heb je de focus op de agrosector. Je bent het aanspreekpunt voor collega-belastingadviseurs en helpt ze in hun ontwikkeling. Ook geef je fiscaal advies aan klanten en behandel je bezwaarschriften en beroepsprocedures.

Wie zoeken we?

Wij zoeken belastingadviseurs die het beste uit zichzelf én uit ons halen. Adviseurs die zelfstandig eenvoudig of meer complexe adviezen uitwerken, eventueel in samenwerking met een collega. Ondernemende specialisten die meebewegen met

de dynamische markt waarin wij werken. We zijn niet bang voor nieuwe ideeën, visies en initiatieven en worden er blij van als jij die meebrengt.

Waarom Flynth?

Flynth is jong, fris, overal dichtbij én Nederlands grootste in accountancy en advies. Wij bieden onze klanten de hoogste kwaliteit, maar vinden onze regionale en lokale aanwezigheid net zo belangrijk. Wij geven jou alle ruimte om jezelf te ontwikkelen, bijvoorbeeld door opleidingen en carrière-advies. Jouw talent is ons uitgangspunt.

Kijk voor de vacatures belastingadviseur bij jou in de buurt op www.werkenbijflynth.nl.

Flynth. Het beste advies dat we je kunnen geven.

FLYNTH
adviseurs • accountants

Colofon

Het Register is een uitgave van het Register Belastingadviseurs (RB), World Trade Center Den Haag Prinses Beatrixlaan 544 2595 BM Den Haag Toren C, verdieping 9 Tel.: (088) 010 77 77

Het Register verschijnt zes keer per jaar en vormt een belangrijke informatiebron voor de leden van het Register Belastingadviseurs. Leden en relaties van het RB ontvangen Het Register uit hoofde van hun lidmaatschap/betrokkenheid bij het RB. Informatie over (het lidmaatschap van) het RB vindt u op www.rb.nl; informatie over het opzeggen van het lidmaatschap vindt u op www.rb.nl/lidmaatschap-opzeggen.

Redactieraad

Mr. S.F.J.J. (Sylvester) Schenk RB (hoofd-redacteur)
Prof. mr. dr. G.J.M.E. (Guido) de Bont
Mr. E.E.J.C. (Eli) Hendriks RB
Mr. dr. M.J. (Mascha) Hoogeveen
Mr. W.J.M. (Wil) Vennix RB

Eindredactie

Mr. Sandra van den Nieuwenhof
www.sandravandennieuwenhof.nl
E-mail: contact@sandravandennieuwenhof.nl

Uitgever

Register Belastingadviseurs
E-mail: communicatie@rb.nl

Rubriek Jurisprudentie en Wetgeving
Fiscaal up to Date, Dordrecht

Advertenties

Elma Media B.V.
Rob Stavenuiter
Tel.: 0226-331638
E-mail: r.stavenuiter@elma.nl

Twaalfde jaargang, oplage 7500

Vormgeving

Twinmedia BV, Joke Boer

© Register Belastingadviseurs

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Register Belastingadviseurs.

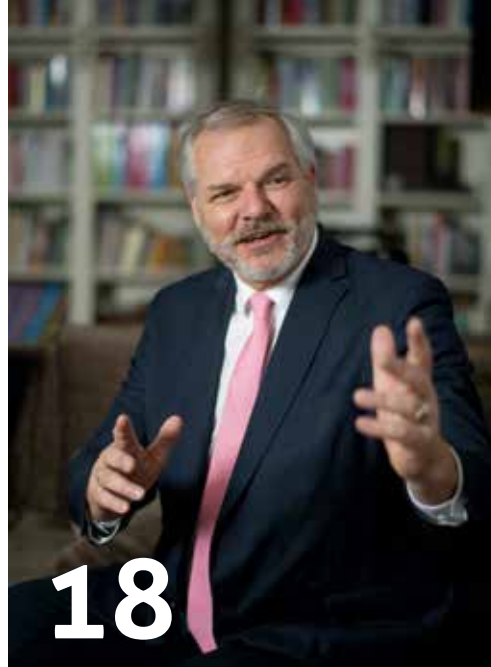
'Het Register' bevat informatie die met de meeste zorgvuldigheid is samengesteld. Het Register Belastingadviseurs en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie.

Citeertitel: Het Register 2021/nr.

www.rb.nl/het-register

DE Inhoud

18

26

Redactiecolum – Droefsnoetjes

■ 5

Mr. Sylvester Schenk RB

Kort & Bondig

■ 6

Kleinschaligheidsaftrek bij deelname aan samenwerkingsverband

■ 8

Mr. Arend Jan van Lint

Gastcolumn - Kennis, betrokkenheid en lef

■ 13

Mr. Marijke Kaptein MPM

Aflossingsvrije lening: reddingsboei voor starter op eigenwoningmarkt?

■ 14

Arjan Knol FFP/RB

Voorzitter Raad van Beroep Wilbert Nieuwenhuizen: 'De kwaliteit van de Register Belastingadviseur is buitengewoon hoog'

■ 18

Het Interview

Verkiezingen! Wat zijn de fiscale plannen van de politieke partijen?

■ 22

Mr. Sylvester Schenk RB

'Oud is altijd beter!'

■ 26

In gesprek met Bob van der Leeden, handelaar in gebruikte kantoormeubelen

Carnaval versus corona: wel of geen belasting op maskers?

■ 30

Mr. drs. Fons Overwater RB

Jurisprudentie en wetgeving

■ 31

'Een onderneming is geen handelswaar'; Heleen Heithuis-Kuyck over steward ownership

■ 36

Het Kantoor

Het Verenigingsnieuws

■ 40

Slim verzekeren?

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor de RB belastingadviseur.

Efficiente combinatie.

De verzekering is een slimme combinatie van beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid. De beroepsaansprakelijkheidsverzekering biedt dekking voor financiële schade die uw opdrachtgever loopt door een fout in uw advisering. De bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering (AVB) biedt dekking voor materiële en letselschade aan derden.

Voor wie bestemd?

De verzekering is ontwikkeld voor de register belastingadviseur. RB-leden profiteren van een aantrekkelijke premie en bovendien een jaar gratis inloop-dekking. Nevenwerkzaamheden kunt u (vaak kosteloos) meeverzekeren. Denk aan dekking voor juridisch advies (voorwaarde WO Rechten). Neem contact op voor andere bijzondere werkzaamheden.

Stel uw verzekering samen en bereken uw premie op www.rb.covermij.nl

cover rb 010 - 333 1151 rb@covermij.nl

Covermij BV werkt met een team van specialisten in beroepsaansprakelijkheid gericht op specifieke beroepsgroepen.

ELMA

De mediapartner
voor branche- en
beroepsverenigingen

IS UW KANTOOR OP ZOEK NAAR UITBREIDING?

Plaats uw vacature in Het Register!
Informeert naar de mogelijkheden.

0226 - 33 16 38
r.stavenuiter@elma.nl
www.elma.nl

'Als inspecteur
je standpunten
durven innemen'

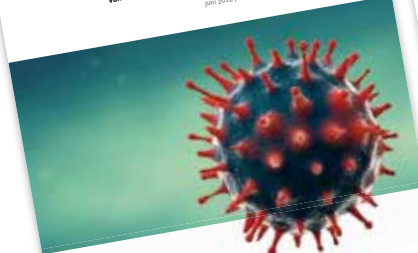

De mantelzorgwoning en de eigen woning
Doe wel en zie (niet) om: fiscale opbrengsten van verkiezingsprogramma's
Fiscale frontberichten: Register Belastingadviseurs over werken in coronatijd

**HET
Register**

REGISTERR
BELASTING
ADVISEURS

Volksblad van het Register Belastingadviseurs
juni 2020 | nummer 3

Nood breekt wet
Fiscale steunmaatregelen in coronacrisis

Voorzitters van RB, SRA, Novaa en NOAB: 'Samen een vuist maken'
Zonnepanelen en btw: de stand van zaken
De fijne kneepjes van navordering

Volksblad van het Register Belastingadviseurs

Arjan Leijour: Nederland mist een
vennootschapsovername als ge
Oudedagreserve mogelijk op
Van KOR naar OVBO: kantte

**HET
Reg**

Volksblad van het Register Belastingadviseurs

Themanum
Inter
Leo S
CF

Droefsnoetjes

We waren er druk mee: de Online RB-week in de eerste week van december 2020. Het thema was, zoals je wellicht nog weet, 'De dynamische RB'. De druk betrof niet alleen de feitelijke optredens, maar vooral ook de planning, de techniek en de verdere voorbereiding. Rondetafelgesprekken onder leiding van heuse BN'ers (BNR-presentator Rens de Jong en ABN AMRO hoofdeconoom Sandra Philippen), gasten die het BN-predicaat beslist ook verdienen (onder meer Hans Biesheuvel van ONL), ereleden die acte de présence gaven (Leo Stevens en Wil Vennix), leden die dapper in een panel naast Leo gingen zitten (Renate Ekhart), RB-voorzitter Fons Overwater en ondergetekende: men zette massaal zijn beste beentje voor.

In diezelfde week was er ook nog een digitale LSB. Die bijeenkomst midden in de Online RB-week was achteraf gezien misschien wat ongelukkig gepland, maar gasten en studioruimte moeten nu eenmaal ver van tevoren geboekt worden. Special guest bij deze bijeenkomst was onze eigen *RB-knuffel* Mascha Hoogeveen, wetenschapper en belastinginspecteur. Niet dat die functie nog door mensen wordt uitgeoefend (dat was nog in de tijd van de menselijke maat, tegenwoordig is een 'team' de inspecteur, brr) maar mederedacteur Hoogeveen verdient het niet om slechts als een schaal-i functionaris te worden aangeduid. Mascha is namelijk een bijzonder geliefde docente en heeft bovendien over het onderwerp van de LSB-bijeenkomst (de bedrijfsopvolgingsfaciliteit) ooit een vuistdikke dissertatie afgeleverd en weet er dus echt wel wat van af. Wat iets anders is dan dat je haar mening over dit fenomeen (afschaffen en soms voor heel zielige gevallen vervangen door een betalingsregeling) zou moeten delen.

De klap op de vuurpijl was natuurlijk de wedstrijd om de bokaal voor de Slimste RB. Ruim achthonderd deelnemers en uiteindelijk ging Arno van Kruistum er met de ongedeelde hoofdprijs van door. Nogmaals: van harte! Erelid Wil Vennix kan niet anders dan een voorbeeld voor collega-alwetend-jurylid Maarten van Rossum zijn geweest.

Jullie hadden waardering voor onze educatieve inspanningen. De gemiddelde (uiteraard anonieme) waardering was steevast erg hoog, laten we het houden op een acht (8) of hoger. Misschien vond je het soms even niet zo leuk. Dat kan gebeuren. 'Wat een onzin' postte een van de deelnemers aan onze quiz achteraf. Het zal de winnaar waarschijnlijk niet geweest zijn. Dat je het minder geslaagd vond kan gebeuren, maar waarom kijk je dan? 'Boer zoekt vrouw' is aan mij niet besteed, maar ik ga me er niet aan zitten ergeren. Of zou het toch enkel en alleen om de PE-punten gaan? Die werden in de RB-week trouwens wel uitgedeeld, maar niet voor de quiz.

Als in zo'n geval een vijf wordt gegeven of misschien zelfs een vier, dan kan ik daar mee leven. Maar zowel Vennix, Hoogeveen als ondergetekende werden door een handvol droefsnoetjes gewaardeerd met een één (1). We hebben er samen om moeten lachen, in de wetenschap dat het aantal tien (10) vele malen groter was. Dank daarvoor. De uitzending met Mascha was zelfs de hoogst gewaardeerde ooit. Maar toen ik 's nachts in bed mijn zonden nog eens lag te overdenken prikten die enen toch een beetje. Dat je Vennix een één geeft: soit. Ik heb zelf ook wel eens die neiging gehad. Dat je mij een één gaf: vooruit, het hoort erbij. Maar van Mascha blijf je af. Ook al zei ze heel manmoedig dat - o schande - het wel mensen geweest zouden zijn die het met haar dissertatie ten enenmale oneens waren. Of die in de rechtszaal tegen haar in het stof gebeten hadden. Dat kan ook natuurlijk.

Vandaar mijn vriendelijke verzoek aan de één-gevers om even contact met mij op te nemen (sschenk@rb.nl). Ik zou graag een goed gesprek met je willen hebben, waarvan dan uiteraard in een volgende aflevering van Het Register verslag kan worden gedaan. Ik hoor graag van je. <<<

Mr. Sylvester Schenk RB

Sylvester Schenk is fiscaal directeur van het Register Belastingadviseurs en hoofdredacteur van Het Register.

Eerste Kamer stemt in met onderdeel uitwerking pensioenakkoord

De Eerste Kamer heeft gisteravond het wetsvoorstel 'Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen' met algemene stemmen aangenomen. Het kabinet wil met dit wetsvoorstel, dat onderdeel uitmaakt van het pensioenakkoord, meer ruimte bieden voor keuzevrijheid in het pensioenstelsel. De Eerste Kamer stemde eerder al in met het wetsvoorstel dat de stijging van de AOW-leeftijd en de levensverwachting meer met elkaar in balans brengt.

Versoepeling RVU-heffing

Het wordt voor werkgevers mogelijk om met oudere werknemers afspraken te maken over eerder stoppen met werken, zonder dat daar een heffing over betaald moet worden. Van 2021 tot en met 2025 betalen werkgevers geen heffing over regelingen voor vervroegde uittreding (RVU-heffing) tot een bedrag dat netto overeenkomt met de AOW. Voorwaarde hiervoor is dat uittreding plaatsvindt in de laatste drie jaar vóór de AOW-leeftijd. Werknemers krijgen dan als het ware eerder AOW, betaald door de werkgever. Zij kunnen dit zelf aanvullen, bijvoor-

beeld met spaargeld of door hun aanvullend pensioen eerder in te laten gaan. Het kabinet komt hiermee tegemoet aan de zorgen van werknemers die niet hebben kunnen anticiperen op de verhoging van de AOW-leeftijd en niet gezond kunnen blijven werken tot de AOW-leeftijd. Met inwerkingtreding van de versoepeling van de RVU-heffing kan ook de Maatwerkregeling Duurzame Inzetbaarheid en Eerder Uittreden (MDIEU) van start. Met deze subsidieregeling ondersteunt het kabinet sectoren die investeren in de duurzame inzetbaarheid. De regeling biedt ook subsidie voor uitkeringen van werkgevers aan werknemers die het niet volhouden tot de AOW-leeftijd, bijvoorbeeld vanwege de zwaarte van het werk. De subsidieregeling start op 1 februari 2021 loopt tot en met 2025. In totaal is een miljard euro beschikbaar.

Verruiming verlofsparen

Om werknemers meer mogelijkheden te bieden eerder te stoppen met werken wordt het aantal weken belastingvrij verlofsparen verdubbeld. Een werkgever

kan extra verlof toezeggen door bijvoorbeeld overwerk of ploegendiensten (deels) te belonen met extra verlofopbouw. Spaart een werknemer meer dan vijftig verlofweken, dan moet de werkgever nu direct loonheffing afdragen. Het verhogen van deze grens naar honderd weken geeft werknemers meer mogelijkheden om eerder te stoppen met werken of tussentijds langere periodes niet te werken. Zo kan een werknemer zelf meer de regie voeren over zijn of haar loopbaan, bijvoorbeeld door het verlof te gebruiken voor om- en bijscholing, een sabbatical of vervroegde pensionering. De vrijstelling van de RVU-heffing en verruiming van het verlofsparen treden met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2021.

Bedrag ineens

Deelnemers krijgen het recht om bij pensionering maximaal tien procent van de waarde van het opgebouwde ouderdomspensioen op te nemen als bedrag ineens. De resterende levenslange pensioenuitkering gaat na opname naar evenredigheid omlaag. Het bedrag ineens is vrij besteedbaar en biedt deelnemers de mogelijkheid om keuzes te maken die passen bij hun persoonlijke situatie. Op de pensioeningangsdatum kan een deelnemer er voor kiezen om een bedrag ineens op te nemen op de pensioeningangsdatum of in februari volgend op het jaar waarin de AOW-datum wordt bereikt.

Deze keuzemogelijkheid vormt een uitdaging in de uitvoering voor pensioenuitvoerders. De inwerkingtreding van dit wetsvoorstel wordt daarom met één jaar uitgesteld tot 1 januari 2023. De extra tijd zal worden gebruikt om met pensioenuitvoerders te bekijken op welke manier aanpassingen gedaan kunnen worden die de uitvoerbaarheid verbeteren.

■ *Nieuwsbericht ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 13 januari 2021*

Doorrekening beleidsopties voor een alternatief toeslagenstelsel

Op verzoek van het ministerie van SZW en het ministerie van Financiën heeft het CPB een doorrekening gemaakt van de effecten op het EMU-saldo, de werkgelegenheid en inkomensongelijkheid van vier mogelijke stelselwijzigingen in de fiscaliteit en sociale zekerheid. De doorgerekende varianten zijn onderdeel van de rapportage 'Beleidsalternatieven voor een alternatief toeslagenstelsel' van het ministerie van Financiën.

In drie van de vier stelselwijzigingen komen de aftrekposten, heffingskortingen en toeslagen te vervallen, en worden o.a. nieuwe toelagen geïntroduceerd. In de vierde variant komt de zorgtoeslag te vervallen, wordt het wml verhoogd en de zorgpremie verlaagd, en worden de andere toeslagen aangepast. De voorgestelde stelselwijzigingen zijn dusdanig groot dat de economische effecten hiervan met meer dan de gebruikelijke onzekerheid zijn omgeven. Deze publicatie tracht de verschillende economische effecten zo goed mogelijk te

kwantificeren, maar vanwege modelonzekerheid en mogelijke onvoorziene gedragseffecten bij de voorgestelde omvangrijke verschuivingen, dient aangetekend te worden dat de onzekerheid van de uitkomsten relatief groot is. (zie <https://www.cpb.nl/doorrekening-beleidsalternatieven-voor-een-alternatief-toeslagenstelsel>)

■ Centraal Planbureau, 14 december 2020

Ondanks corona 68 duizend bedrijven erbij in 2020

Het aantal bedrijven is in 2020 met 68 duizend (3,7 procent) toegenomen. Dat hangt deels samen met het relatief lage aantal bedrijfsopheffingen, waarbij de publieke steunmaatregelen een rol zouden kunnen spelen. Dit meldt het CBS op basis van nieuwe cijfers.

Over de afgelopen 10 jaar is het aantal bedrijven in Nederland ieder jaar gestaag gestegen. Elk jaar werden er dus meer bedrijven opgericht dan dat er werden opgeheven. Begin 2021 telde Nederland 1,92 miljoen bedrijven, een stijging van ruim 50 procent ten opzichte van 10 jaar eerder. Het aantal bedrijven groeide in 2020 wederom, met 3,7 procent. Dat was aanzienlijk lager dan in de drie voorgaande jaren. In de periode 2011–2019 groeide het aantal bedrijven in Nederland namelijk met gemiddeld 5,3 procent per jaar.

Steeds meer kleine bedrijven

Opvallend is de toename van het aantal bedrijven met 1 werkzame persoon. In de afgelopen 10 jaar is dit aantal toegenomen

van 888 duizend bedrijven naar meer dan 1,5 miljoen, een groei van 69 procent. Daarnaast is ook het aandeel van deze bedrijvengroep gestegen: in 2011 had 69 procent van alle Nederlandse bedrijven 1 werkzame persoon, en op 1 januari 2021 was dit ruim 78 procent.

Sterke groei aantal webwinkels

Procentueel gezien groeide het aantal bedrijven in 2020 het hardst in het onderwijs (8,2 procent). Binnen deze sector steeg het aantal bedrijven dat actief is in de studiebegeleiding met ruim 9 procent. Ook het aantal bedrijven in de bouwsector en de gezondheids- en welzijnszorg steeg met meer dan 6 procent relatief sterk in 2020. Binnen deze laatste sector groeide de thuiszorg met bijna 10 procent.

Ondanks de sterke terugval van de bedrijfsoprichtingen in de horeca in het tweede en derde kwartaal van 2020 steeg het aantal horecabedrijven vorig jaar met 5,2 procent, iets langzamer dan in 2019 (6,2 procent). Dit is waarschijnlijk niet los te zien van de coronasteun door de overheid en het daarmee samenhangende lage aantal bedrijfsopheffingen vanaf het tweede kwartaal van 2020.

Absoluut gezien steeg het aantal bedrijven het meest in de bouwnijverheid (11,7 duizend), de handel (11,6 duizend) en de gezondheids- en welzijnszorg (10,6 duizend). De sterke toename van het aantal bedrijven in de handel is bijna volledig toe te schrijven aan een forse stijging van het aantal webwinkels. In 2020 kwamen er meer dan 13 duizend webwinkels bij (24 procent). Het aantal bedrijven in de markthandel daalde relatief sterk, met 4 procent.

■ CBS, 20 januari 2021

Kleinschaligheidsaftrek bij deelname aan samenwerkingsverband

De Hoge Raad heeft twee belangrijke arresten gewezen over de toepassing van de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek (kia) in het geval de belastingplichtige deel uitmaakt van een samenwerkingsverband. In reactie hierop heeft de wetgever enkele aanpassingen aangebracht op de wettelijke regeling van de kia. Deze aanpassingen gelden vanaf 2021, waardoor we de komende jaren in feite met twee toepassingsvarianten te maken hebben van de kia bij samenwerkingsverbanden.

Mr. Arend Jan van Lint

Arend Jan van Lint is zelfstandig fiscalist en raadsheer-plaatsvervanger gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

In dit artikel ga ik nader op in op de kia bij deelname aan een samenwerkingsverband en de twee toepassingsvarianten.

Om de arresten goed te begrijpen is het van belang eerst de wetsgeschiedenis te bespreken van de bepaling die tot de geschillen heeft geleid, art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001.

Achtergrond van de samentelregel van art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001

Indien een belastingplichtige investeert in bedrijfsmiddelen kan hij naast de afschrijvingen een deel van het investeringsbedrag aanvullend ten laste van de winst brengen. Dit staat vermeld in art. 3.40 Wet IB 2001. In dit artikel staat tevens dat de investeringsaftrek de vorm kan hebben van kleinschaligheidsinvesteringsaftrek, van energie-investeringsaftrek en van milieu-investeringsaftrek.¹

Door de toekenning van een extra fiscale aftrekpost subsidieert de wetgever in feite het doen van investeringen. De hoogte van het uiteindelijke 'subsidiebedrag' hangt natuurlijk af van het tarief waartegen de aftrekpost wordt vergolden en kan dus per belastingplichtige verschillen. De wetgever heeft echter de omvang van de aftrekpost gelijk willen houden ongeacht de rechtsvorm van de onderneming die investeert, zij het dat de methode per soort investeringsaftrek verschilt. Of een onderneming nu wordt gedreven in de vorm van een eenmanszaak, een bv of een samenwerkingsverband zoals een vof, cv of een maatschap, bij een gelijk bedrag aan investeringen behoort in de ogen van de wetgever dus ook een gelijke kia te worden toegekend. Bij samenwer-

kingsverbanden ontstaat in dit verband een probleem. Wanneer twee belastingplichtigen in een vennootschap onder firma een onderneming drijven, bijvoorbeeld een timmerbedrijf, dan is er weliswaar één objectieve onderneming - het timmerbedrijf -, maar voor de inkomstenbelasting zijn er twee ondernemers met ieder hun eigen subjectieve onderneming.

Investeert het timmerbedrijf voor € 150.000 in machines dan zijn er volgens systematiek van de inkomstenbelasting twee investerende ondernemers. Uitgaande van een gelijke winstgerechtigheid investeert ieder € 75.000 en zouden zij ieder een kia kunnen toepassen die volgens de tabel behoort bij € 75.000. Onder de Wet IB 1964 was dit ook het geval. De samentelverplichting van art. 3.41, lid 3, die bij de introductie van de Wet IB 2001 is ingevoerd, leidt er echter toe dat de kia in dit voorbeeld moet worden bepaald op de omvang die behoort bij het bedrag van € 150.000.

Tot de wijziging die vanaf 2021 is ingevoerd luidde dit art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001 als volgt:

'Indien de onderneming van de belastingplichtige deel uitmaakt van een samenwerkingsverband met een of meer andere belastingplichtigen die daarbij winst uit onderneming genieten of belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting, worden voor de toepassing van het tweede lid hun investeringen voor het samenwerkingsverband samengeteld.'

De vof is voor de inkomstenbelasting transparant. Voor de bepaling van de omvang van de kia wordt deze transparantie als het ware 'even' opgeheven, zodat recht wordt gedaan aan het uitgangspunt dat het voor de om-

vang van de toe te kennen aftrekpost niet uitmaakt wat de rechtsvorm van de onderneming is. Vervolgens rijst wel de vraag hoe de *kia* die is gevonden door uit te gaan van de investering op het niveau van de objectieve onderneming - in het voorbeeld € 150.000 -, moet worden toegepast bij de subjectieve ondernemers. De objectieve onderneming wordt immers niet in de heffing van de inkomstenbelasting betrokken. Tot 2021 zei de wet daar niets over. Echt nodig was dat aanvankelijk ook niet, omdat de toepassing van de regeling op basis van de wetsgeschiedenis wel duidelijk was. De memorie van toelichting van de Wet IB 2001 geeft in dit verband het volgende voorbeeld:²

Voorbeeld

In een vennootschap onder firma wordt in een kalenderjaar voor een bedrag van €200.000 geïnvesteerd. Er zijn 8 vennoten met elk een gelijk aandeel in de winst en het vermogen. Onder de Wet op de inkomstenbelasting 1964 wordt de investeringsaftrek als volgt bepaald. Het investeringsbedrag per vennoot bedraagt €25.000. Het corresponderende percentage investeringsaftrek bedraagt 24%. De investeringsaftrek die elke vennoot in aanmerking kan nemen bedraagt 24% van €25.000 is €6.000. In het voorstel wordt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek als volgt bepaald. Volgens het derde lid wordt het percentage kleinschaligheidsinvesteringsaftrek bepaald alsof de vennootschap onder firma voor rekening van één belastingplichtige wordt gedreven, waardoor het investeringsbedrag wordt gesteld op €200.000. Het corresponderende percentage investeringsaftrek bedraagt 5%. De investeringsaftrek die elke vennoot als belastingplichtige in aanmerking kan nemen bedraagt 5% van €25.000 is €1.250. Dit geldt overigens zowel indien de vennoten belastingplichtig zijn voor de inkomstenbelasting, als wanneer deze voor de vennootschapsbelasting belastingplichtig zijn.³

Van groot belang is in dit verband dat tot 2010 de *kia*-tabel bij de verschillende investeringsbedragen de toepasselijke *kia* uitsluitend uitdrukte in percentages. Uit de memorie van toelichting blijkt dat het percentage dat wordt gevonden na toepassing van de samentelverplichting van art. 3.41, lid 3 vervolgens moet worden toegepast op de individuele investering van de desbetreffende subjectieve ondernemer. Dus voor het percentage is de totale investering van de vof (in ons voorbeeld € 150.000) bepalend en vervolgens past iedere vennoot dit percentage toe op zijn eigen, subjectieve investering van € 75.000. De onduidelijkheid over de toepassing van de *kia* die heeft geleid tot de recente arresten van de Hoge Raad is veroorzaakt door de wetswijziging van 2010. Toen kreeg de *kia*-tabel de huidige opzet. Hierbij kent alleen de tweede rij van de tabel nog een percentage en bestaat de derde rij uit een vast bedrag en de vierde uit een te berekenen bedrag. In 2021 luidt de *kia*-tabel, die ook volgens deze opzet is ingericht, als volgt:

Investerings		Aftrek
Meer dan	Niet meer dan	
€ 0	€ 2400	€ 0
€ 2.400	€ 59.170	28%
€ 59.170	€ 109.574	€ 16.568
€ 109.574	€ 328.721	€ 16.568 verminderd met 7,56% van het gedeelte van het investeringsbedrag dat de € 109.574 te boven gaat
€ 328.721	–	€ 0

Alleen wanneer de samentelverplichting leidt tot toepassing van de tweede rij wordt een percentage gevonden dat op het eigen, subjectieve investeringsbedrag moet worden toegepast. Wanneer de derde of de vierde rij van toepassing is, is de regeling niet direct duidelijk en zijn verschillende redeneringen mogelijk. Dit heeft geleid tot de eerdergenoemde arresten van de Hoge Raad.

Het arrest van 24 mei 2019

In het arrest HR 24 mei 2019, 18/00135, ECLI:NL:HR:2019:785, NTFR 2019/1431, BNB 2019/121 is sprake van een maatschap. De belanghebbende is een van de zes maten. De maatschap investeert in 2013 voor een bedrag van € 40.517. Daarnaast investeert de belanghebbende € 56.515 in zijn buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen.

De belanghebbende stelt dat zijn eigen subjectieve investeringsvolume bestaat uit zijn aandeel in de maatschapsinvestering van € 6.753 vermeerderd met zijn buitenvennootschappelijke investering van € 56.515 en dus in totaal € 63.268 bedraagt. Na toepassing van de samentelregel van art. 3.41, lid 3 Wet IB bedraagt het investeringsvolume € 40.517 + € 56.515 = € 97.032. Beide investeringsvolumes leiden in 2013 tot het vaste bedrag van de derde rij van de *kia*-tabel (€ 15.470). Volgens hem bedraagt de *kia* voor hem dan ook dit vaste bedrag. De inspecteur meent echter dat de samentelverplichting weliswaar tot het vaste bedrag van de derde rij leidt, maar dat dit bedrag naar evenredigheid van zijn eigen investeringen ten opzichte van de totale investeringen aan hem moet worden toegerekend. De inspecteur berekent de *kia* voor de belanghebbende dus als volgt: $(€ 56.515 + € 6.753) / € 97.032 \times € 15.470 = € 10.087$.

De Hoge Raad stelt de belanghebbende in het gelijk en overweegt daarbij onder meer dat de samentelverplichting tot een investeringsvolume leidt van € 97.032 en dat volgens de tabel hier het vaste bedrag aan *kia* bij hoort van € 15.470. Vervolgens oordeelt de Hoge Raad in overweging 2.3.4:

‘Artikel 3.41 Wet IB 2001 bevat geen voorschrift over de doorwerking van de door het derde lid voorgeschreven samentelling naar de toepassing van het absolute bedrag genoemd in de derde rij van de laatste kolom van de KIA-tabel.’

De berekening van de inspecteur vindt dus geen steun in de wettekst. De Hoge Raad wijst er daarbij op dat het derde lid uitsluitend een samentelling voorschrijft met het oog op de bepaling van de voor de leden van het samenwerkingsverband toepasselijke rij van de KIA-tabel. Buitenvennootschappelijke investeringen van een individuele maat of vennoot raken de kia van de overige leden van het samenwerkingsverband dus niet.

De Hoge Raad overweegt tot slot:

‘2.3.5. In een geval als het onderhavige, waarin zowel het investeringsbedrag binnen de onderneming van de belastingplichtige, als het bedrag van de op grond van het derde lid van artikel 3.41 Wet IB 2001 samengetelde investeringen binnen de bandbreedte van de derde rij van de KIA-tabel valt, noopt noch de wettekst, noch de uit de wetsgeschiedenis blijken de bedoeling van de wetgever tot een andere lezing dan dat de belastingplichtige recht heeft op een KIA van € 15.470.’

Niet alleen ontbreekt dus een wettelijke grondslag voor de benadering van de inspecteur, maar ook de bedoeling van de wetgever geeft hier - in dit geval - volgens de Hoge Raad geen aanleiding voor.

Het arrest van 1 mei 2020

Uit het tweede arrest van de Hoge Raad (HR 1 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:827, NTFR 2020/1360, V-N 2020/22.5), blijkt dat deze slotoverweging van groot belang is. In dit tweede arrest ging het om een echtpaar dat als gelijkge-rechtigde vennoten samen een onderneming dreef in de vorm van een vof. De vof had in totaal in 2016 voor een bedrag van € 83.476 geïnvesteerd. De samentelverplichting van art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001 resulteert ook in dit geval tot een relevant investeringsvolume dat leidt tot toepassing van de derde rij van de kia tabel, dus tot het vaste bedrag van in 2016 € 15.687. De echtelieden beriepen zich op de eerder geciteerde overweging 2.3.4 en stelden dat zij ieder recht hadden op het volledige vaste bedrag van € 15.687, omdat de wet nu eenmaal geen bepaling bevat over de doorwerking van dit vaste bedrag.³

De Hoge Raad geeft hen echter geen gelijk. De redenering die het echtpaar volgt kan tot absurde uitkomsten leiden die volkomen haaks staan op de achtergrond van de samentelverplichting. De Hoge Raad verwijst naar het voorbeeld dat A-G Niessen heeft gegeven waarin 100 vennoten in vof ieder € 1.000 investeren.⁴ De samentelregel zou in de redenering van het echtpaar leiden tot een kia voor iedere vennoot van € 15.687 dus in totaal tot een kia van ruim € 1.568.700 bij een investering van in totaal € 100.000.

De Hoge Raad legt in een uitgebreide motivering uit hoe de samentelregeling van art. 3.41 Wet IB 2001 moet worden toegepast. Daarbij stelt hij voorop dat de inkomstenbelasting uitgaat van de subjectieve onderneming van de belastingplichtige. De ondernemer moet de kia toepassen op het gezamenlijke bedrag van zijn aandeel in de investeringen in het samenwerkingsverband, zijn buitenvennootschappelijke ondernemingsvermogen en zijn eventuele andere ondernemingen. Ik noem dit het subjectieve inves-

teringsvolume van de belastingplichtige. Voor de bepaling van de omvang van de kia, moet hij echter dit subjectieve investeringsvolume vermeerderen met de investeringen die de overige deelnemers van het samenwerkingsverband doen in het samenwerkingsverband. Daartoe dwingt immers art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001. Vervolgens moet worden beoordeeld of de uitkomsten vóór en na toepassing van de samentelverplichting tot toepassing van dezelfde rij van de kia-tabel leiden of tot verschillende rijen. Beide varianten werkt de Hoge Raad uit.

Verschiedende rijen van de kia-tabel van toepassing

Als het subjectieve investeringsvolume tot toepassing leidt van een andere rij van de kia-tabel dan dit subjectieve investeringsvolume vermeerderd met de investeringen van de overige deelnemers in het samenwerkingsverband, dus na toepassing van art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001, geldt het volgende.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat het percentage van de kia-tabel dat wordt gevonden nadat de samentelling van art. 3.41, lid 3 heeft plaatsgevonden, op het eigen subjectieve investeringsvolume moet worden toegepast. Vanaf 2010 kent de kia-tabel in de derde en de vierde rij echter geen percentage meer. Daarom moet nu een tussenstap worden genomen. Het bedrag van de derde of de vierde rij moet worden uitgedrukt als een percentage van het investeringsbedrag na toepassing van art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001. De Hoge Raad verwijst hierbij, naast de bedoeling van de wetgever zoals die blijkt uit de wetsgeschiedenis, ook naar de desinvesteringsregeling van art. 3.47, lid 1 Wet IB 2001 waarbij ook (uitsluitend) over een percentage wordt gesproken.

Voorbeeld

Toegepast op de casus uit het arrest leidt dit tot de volgende oplossing. De samentelregel leidt tot een investeringsbedrag van €83.476 en dus tot toepassing van het vaste bedrag van de derde rij. Het subjectieve investeringsvolume van iedere afzonderlijke vennoot is €41.738 en leidt tot toepassing van de tweede rij van de tabel. Er zijn dus verschillende rijen van toepassing en dus moet het vaste bedrag dat gevonden is nadat de samentelregel is toegepast, worden uitgedrukt als percentage van de investeringen na toepassing van de samentelregel. De vraag is dus hoeveel procent €15.687 is van €83.476. Dat is $15.687/83.476 \times 100\% = 18,79\%$ en dit percentage moeten de vennoten toepassen op hun subjectieve investeringsvolume. Zij hebben dus ieder recht op een kia van 18,79% van €41.738 = €7.843. In totaal wordt dus een kia toegekend van $2 \times €7.843 = €15.686$. Afgezien van een afronding dus precies éénmaal het vaste bedrag van de derde rij (in 2016). Doordat er geen andere (bijvoorbeeld buitenvennootschappelijke) investeringen zijn, is dit evenveel als wanneer sprake zou zijn van een investering van €83.476 door een ondernemer met een eenmanszaak of door een bv.

Het verschil met het arrest van 19 mei 2019 is dat in die casus zowel vóór als na toepassing van de samentelregel, dezelfde (derde) rij uit de kia-tabel van toepassing was. Dat is in dit geval niet zo. Hoewel overweging 2.3.4 dus voeding gaf aan de redenering van het echtpaar, zat voor hen het 'venijn' in overweging 2.3.5 waarin de Hoge Raad wees op de toepassing van diezelfde rij uit de tabel. De arresten zijn dan ook niet in tegenspraak met elkaar en leiden overigens tot een volkomen redelijke uitkomst.

Dezelfde rij van de kia-tabel van toepassing

De Hoge Raad heeft ook aangegeven hoe de kia moet worden bepaald als het subjectieve investeringsvolume voor en na toepassing van de samentelregel leidt tot toepassing van dezelfde rij van de kia-tabel. In dat geval geldt de volgende staffel uitgaande van de cijfers van 2021:

- bij de eerste rij bedraagt de KIA € 0;
- bij de tweede rij bedraagt de KIA 28% van het bedrag van de eigen investeringen;
- bij de derde rij bedraagt de KIA € 16.568
- bij de vierde rij bedraagt de KIA het percentage van de eigen investeringen dat wordt
- gevonden door het bedrag van € 16.568 verminderd met 7,56% van het gedeelte van de
- totale investeringen dat € 109.574 te boven gaat, te delen door 1/100 van de totale
- investeringen; en
- bij de vijfde rij bedraagt de KIA € 0

Zoals opgemerkt vormt de casus uit het arrest van 19 mei 2019 een voorbeeld van de toepassing van dit oplossingschema, waarbij de derde rij van de tabel van toepassing is zowel vóór als na de samentelregel. In onderstaand voorbeeld werk ik de situatie uit als de tweede of de vierde rij van toepassing is.

Voorbeeld

Vier vennoten hebben een gelijk winstaandeel in een vof. De vof investeert €40.000. Daarnaast investeert een vennoot nog €150.000 in zijn buitenvennootschappelijke ondernemingsvermogen.

Voor de drie vennoten die alleen investeren in de vof geldt dat zowel hun eigen subjectieve investeringsvolume van €10.000 als hun subjectieve investeringsvolume vermeerderd met dat van de andere vennoten (€40.000), leidt tot toepassing van de tweede rij (28%). Zij moeten dit percentage dus toepassen op hun subjectieve investeringsvolume en hebben dus alle drie recht op een kia van 28% van €10.000 = €2.800. Voor de vierde vennoot geldt dat zijn subjectieve investeringsvolume €160.000 (€10.000 + €150.000) bedraagt. Na toepassing van art. 3.41, lid 3 Wet IB is het investeringsvolume €190.000 (€40.000 + €150.000). Beide investeringsvolumes leiden tot toepassing van de vierde rij. Invulling van het voorschrift van de Hoge Raad leidt dan tot het volgende kia-percentage. Het percentage van de eigen investeringen (€160.000) dat wordt gevonden door het bedrag van €16.568 verminderd met 7,56% van het gedeelte van de totale investeringen (€190.000) dat €109.574 te boven gaat (€190.000 -/- €109.574 = €80.426), te delen door 1/100 van de totale investeringen (dus €1.900). M.a.w.: €16.568 -/- €6.080 (7,56% van €80.426) = 10.488/1.900 = 5,52%. De vierde vennoot kan dus een bedrag van 5,52% van €160.000 is €8.832 als kia aftrekken.

Ingreep van de wetgever vanaf 2021

Per 1 januari 2021 is art. 3.41, lid 3 gewijzigd waardoor de jurisprudentie van de Hoge Raad voor de belastingjaren vanaf 2021 is bijgesteld. De tekst luidt thans: *‘Indien de onderneming van de belastingplichtige deel uitmaakt van een samenwerkingsverband met een of meer andere belastingplichtigen die daarbij winst uit onderneming genieten of belastingplichtigen voor de vennootschapsbelasting, worden voor de toepassing van het tweede lid hun investeringen voor het samenwerkingsverband en de door de belastingplichtige voor de betreffende onderneming gedane buitenvennootschappelijke investeringen samengeteld en bedraagt de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek het aldus op de voet van het tweede lid bepaalde bedrag vermenigvuldigd met het aan de belastingplichtige toe te rekenen investeringsbedrag en gedeeld door de som van het gezamenlijke investeringsbedrag voor het samenwerkingsverband en het bedrag van de door de belastingplichtige voor de betreffende onderneming gedane buitenvennootschappelijke investeringen.’*

De kia wordt dus vanaf 2021 per onderneming vastgesteld. Een belastingplichtige moet voor de bepaling van zijn subjectieve investeringsvolume bij zijn aandeel in de investering in het samenwerkingsverband dus wel zijn buitenvennootschappelijk investeringen van die onderneming optellen, maar hoeft hier vanaf 2021 niet langer de investeringen in een of meer andere onderneming bij op te tellen. Dit voorschrift van Hoge Raad staat mijns inziens ook haaks op de wens van de wetgever om de omvang van de kia, sinds de wetwijziging van 2001, te baseren op het investeringsvolume van de objectieve onderneming. Dit oordeel van de Hoge Raad was voor

menigeeen dan ook een verrassing. Dat dit ook geldt voor de wetgever, lijkt te worden bevestigd doordat hij het arrest op dit punt weer omgedaan maakt.

Het tweede gevolg van deze wetwijziging is dat de zienswijze van de inspecteur uit het arrest van 19 mei 2019 nu een wettelijke basis heeft gekregen.

Voorbeeld

Een echtpaar drijft samen een onderneming in de vorm van een vof. Ze hebben een gelijk winstaandeel. De vof investeert in 2021 €60.000. De vrouw investeert daarnaast nog €35.000 in haar buitenvennootschappelijke ondernemingsvermogen. De samentelregel leidt in beide gevallen tot het vaste bedrag van € 16.568 van de derde rij van de kia tabel. Voor de vrouw geldt dat zowel vóór als na de samentelregel zoals die luidde vóór 2021 het vaste bedrag van de derde rij van toepassing is. Op basis van de jurisprudentie van de Hoge Raad zou zij dan dit volledige bedrag mogen toepassen. De wetwijziging maakt daar nu een eind aan, omdat nu ook voor haar een evenredige toerekening geldt. De kia van de man bedraagt: $30.000/60.000 \times €16.568 = €8.284$ en van de vrouw: $65.000/95.000 \times €16.568 = €11.336$.

Tot slot

Voor de praktijk is het bij de toepassing van de kia voor deelnemers in een samenwerkingsverband van belang of de toepassing betrekking heeft op een belastingjaar vóór 2021 of daarna. Vóór 2021 geldt de jurisprudentie van de Hoge Raad onverkort (uiteraard alleen voor nog openstaande jaren) en daarna dient rekening te worden gehouden met de bovenbeschreven wijzigingen in verband met de nieuwe tekst van art. 3.41, lid 3 Wet IB 2001. <<<

Noten

- 1 Van belang is dat de wetgever niet spreekt van de ‘ondernemer’, maar van de ‘belastingplichtige’. Uit de regelingen van de energie-investeringsaftrek en de milieu-investeringsaftrek blijkt dat het ondernemerschap voor die aftrekposten wel degelijk is vereist, maar dat geldt niet voor de kia. Deze vorm van investeringsaftrek staat daardoor ook open voor de medegerechtigde van art. 3.3 Wet IB 2001, waaronder dus ook voor de commanditaire vennoot.
- 2 Kamerstukken II 1998–1999, 26 727 nr. 3, p. 109/110
- 3 In het arrest was in 2016 niet het volledige bedrag aan de orde omdat de investering nog niet geheel was betaald en in gebruik genomen, zodat op grond van art. 3.44 Wet IB 2001 een deel van de kia naar het volgende jaar werd doorgeschoven. Voor de bepaling van de omvang van het recht op kia (waar mijn artikel op ziet) is dit evenwel niet van belang, zodat ik daar verder geen rekening mee houd.
- 4 Zie onderdeel 3.16 van de Conclusie van A-G Niessen van 16 januari 2020, nr. 19/03097, ECLI:NL:PHR:2020:29, V-N 2020/94, NTFR 2020/591

Kennis, lef en betrokkenheid

Mr. Marijke Kaptein MPM
*Marijke Kaptein is algemeen
 directeur van het Bureau
 Financieel Toezicht.*

Wat een eer dat ik deze gastcolumn mag verzorgen. Ik zal daarin een korte terugblik geven op onze samenwerking en vooruitkijken naar onze gezamenlijke activiteiten.

Voor het jaar 2020 kunnen we terugblikken op een zeer positief jaar met betrekking tot de samenwerking tussen het Register Belastingadviseurs (RB) en het Bureau Financieel Toezicht (BFT). Op 27 januari 2020 is immers het hernieuwde toetsingsarrangement tussen het RB en het BFT getekend.

Daarnaast hebben twee medewerkers van het BFT in september 2020 een Wwft-opleidingsdag verzorgd voor de (nieuwe) auditoren van het RB. Op die dag zijn onder meer presentaties gegeven over wetgeving en zijn casusposities uit de praktijk behandeld, waarbij de RB-auditoren zelf aan de slag moesten om te bezien hoe daarmee om moest worden gegaan. Deze dag heeft leuke en enthousiaste reacties opgeleverd van de auditoren. Kort daarna zijn de auditoren van het RB weer tijdelijk begonnen met het uitvoeren van de audits, maar zoals bekend heeft een tweede coronagolf helaas roet in het eten gegooid. Wij hopen dat de audits in het nieuwe jaar weer snel kunnen worden opgepakt.

Ik wil deze column ook graag aangrijpen om onze waardering uit te spreken voor de inspanningen die het RB doet om ervoor te zorgen dat de leden bekend zijn met de Wwft en ook de diverse middelen krijgen uitgereikt om zo eenvoudig mogelijk de verplichtingen uit de Wwft te kunnen naleven.

Hierbij moet gedacht worden aan het Handboek Wwft waar, naast allerlei standaardformulieren, instructies staan hoe de Wwft kan worden nageleefd. Ook hebben de leden van het RB de mogelijkheid om via E-learning hun kennis over de Wwft op peil te houden. De wetgever vindt actuele kennis over de Wwft een zeer belangrijk onderdeel voor de (beleidsbepalers van) instellingen en hun personeel die de Wwft moeten naleven.

Verder wil ik nog graag even ingaan op geluiden uit de praktijk waarbij gezegd wordt dat de (belasting)adviseur met de Wwft wordt gezien als een 'verlengstuk van de overheid' en soms zelfs als een 'politieagent'. Ik ben van mening dat die geluiden geen recht doen aan de bijzondere positie van de (belasting)adviseur. Het lijkt mij namelijk dat niet één goedwillende (belasting)adviseur wil dat zijn adviezen of diensten worden gebruikt voor illegale doeleinden, zoals witwassen van criminele opbrengsten. Bij dat uitgangspunt past mijns inziens een kritische houding ten opzichte van cliënten, en die houding wordt vooral ondersteund vanuit de verplichtingen van de Wwft.

Die verplichtingen staan niet op zichzelf. Ze zijn een onderdeel van de brede landelijke aanpak van witwassen. Bij die aanpak zien we voor de zogeheten poortwachters drie pijlers: goede regelgeving, goede processen en een goede uitvoering. De regels zijn er, de processen zijn op steeds meer plekken goed op orde. De uitvoering is niet altijd eenvoudig. Het vraagt kennis en betrokkenheid en soms wat lef.

Alle mensen in beide organisaties hebben ook in 2021 weer een belangrijke taak bij die uitvoering. Laten we elkaar daarin helpen en ondersteunen. Zo kunnen we samen een bijdrage leveren aan een veilig en gezond financieel-economisch stelsel.

We kijken zeker uit naar de samenwerking in 2021! <<<

Aflossingsvrije lening: reddingsboei voor starter op eigenwoningmarkt?

De aflossingsvrije lening is nu bij starters op de eigenwoningmarkt populair. Maar meer kunnen lenen door een aflossingsvrije lening heeft voor de starter financiële en fiscale gevolgen. De huidige reddingsboei moet op termijn geen betonblok aan het been van de starter worden.

Arjan Knol FFP/RB
Arjan Knol is werkzaam bij Bureau Vaktechniek van het Register Belastingadviseurs

De hypotheekrente blijft maar dalen. Het gevolg is dat de starter steeds vaker kiest voor een aflossingsvrije lening. Ik zie al bedenkelijke blikken. Maar dan is de rente van de aflossingsvrije lening voor de starter toch niet aftrekbaar? Dat klopt helemaal, maar het fiscaal voordeel van renteaftrek voor de eigen woning wordt voor de starter steeds minder belangrijk. Waarom dat zo is, leg ik uit in het onderstaande artikel.

Bancaire financieringsnormen

Bij het afsluiten van een eigenwoninglening bij een professionele geldverstrekker (dit speelt dus niet bij de eigen bv of bij een familielid) speelt een aantal factoren een rol. Naast het fiscale voordeel van de renteaftrek, zijn ook de financieringsnormen die een professionele geldverstrekker moet hanteren van belang. Daar is sinds de kredietcrisis een heleboel in veranderd. In de jaren voor de financiële crisis hebben veel mensen een eigenwoninglening afgesloten, die misschien iets te hoog was voor hun portemonnee. Vaak waren deze eigenwoningleningen aflossingsvrij. Door de kredietcrisis is een groot deel van deze mensen in de financiële problemen terecht gekomen. Om de consument te beschermen tegen het aangaan van te hoge schulden, heeft de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) in 2011 de Gedragscode Hypothecaire Financieringen (GHF) ingevoerd. Met de introductie van de GHF werd de aflossingsvrije lening minder aantrekkelijk. Op basis van deze gedragscode mogen professionele geldverstrekkers maximaal de helft van de marktwaarde van de woning aflossingsvrij financieren. Het restant van de door de consument gewenste financiering moet in dertig jaar worden afgelost (lineaire of annuïteitenhypotheek), of er moet voldoende kapitaal worden opgebouwd om dit na maximaal 30 jaar te kunnen aflossen (spaar-, beleggingshypotheek of

banksparen). Een belangrijk aandachtspunt is dat, als fiscaal 100% aflossingsvrij via het overgangsrecht¹ mogelijk is, dit niet automatisch betekent dat je dit ook bancair zo kunt regelen.

In 2012 heeft de overheid besloten om zich meer te gaan bemoeien met de financieringsnormen van een (eigen) woning. De overheid vond ook dat teveel mensen te hoge schulden hadden. Tot 2012 interpreteerden professionele geldverstrekkers de inkomenscriteria verschillend, waardoor de mogelijkheid bestond dat de consument bij aankoop van een woning een te hoge schuld aanging. Om deze onduidelijkheden weg te nemen, heeft de overheid in de tijdelijke regeling hypothecair krediet (TRHK) zelf ook vastgelegd welke financieringsnormen van toepassing zijn op hypothecair krediet. In de TRHK is bijvoorbeeld bepaald wat het maximale hypothecair krediet mag zijn op basis van de marktwaarde van de woning, loan to value (LTV). Vanaf 1 januari 2018 is het maximaal hypothecair krediet 100% van de marktwaarde van de woning. Als het aan de president van De Nederlandse Bank (DNB) ligt daalt dit percentage stapsgewijs verder naar 90%.² In het TRHK is wel een aantal uitzonderingen op de 100% norm opgenomen. Bijvoorbeeld het meefinancieren van een restschuld. Een andere belangrijke uitzondering is het meefinancieren van energiebesparende voorzieningen. Het maximaal hypothecair krediet mag in dat geval niet meer bedragen dan 106% van de marktwaarde van de woning.

In de TRHK is ook een norm voor de maximale financieringslast opgenomen. Dat is het deel van het inkomen dat maximaal mag worden uitgegeven aan hypotheeklasten, loan to income (LTI). Dit wordt berekend aan de hand van het toetsinkomen van de consument en de rente. Bij deze berekening wordt uitgegaan van een annuïtair aflosschema, ongeacht de aflossvorm.

■ Toetsinkomen consument

Een hypotheekaanbieder zal voor het bepalen van het toetsinkomen in beginsel rekenen met vaste en bestendige inkomsten. Voor tweepersoonshuishoudens wordt gerekend met het hoogste toetsinkomen vermeerderd met 90% van het lagere toetsinkomen.

■ Rente

Als er sprake is van een rentevaste periode van tien jaar of langer, dan wordt gerekend met de geoffreerde debetrente. Als het gaat om een hypothecair krediet met een rentevaste periode korter dan tien jaar, dan wordt gerekend met een debetrente van 5%. De Autoriteit Financiële Markten (AFM) legt dit percentage elk kwartaal vast.

De overheid stelt de maximale financieringslastpercentages vast. De financieringslastpercentages zijn afhankelijk van het toetsinkomen en de rente, lopen uiteen van 13% tot 36% en worden vastgelegd in bijlage 1 van de TRHK.³ Deze worden jaarlijks aangepast op basis van veranderende inkomens- en uitgavenpatronen van huishoudens. Het Nibud adviseert de overheid over de hoogte van deze percentages. De professionele geldverstrekker telt andere financiële verplichtingen van de consument op bij de financieringslast óf brengt deze in mindering op de toegestane financieringslast.

Introductie van fiscale aflossingseis

Met ingang van 1 januari 2013 is de fiscale kwalificatie van een eigenwoningschuld ingrijpend gewijzigd. Deze wijzigingen hebben alleen gevolgen voor eigenwoningleningen die zijn afgesloten vanaf 1 januari 2013. Voor op 31 december 2012 bestaande leningen geldt het overgangsrecht. De meest ingrijpende wijziging is de introductie van de verplichte aflossingseis. Dit houdt in dat de consument en de geldverstrekker contractueel overeen moeten komen dat de schuld gedurende de looptijd van maximaal 360 maanden volgens een ten minste annuïtair schema volledig wordt afgelost. Dit betreft de minimale aflossing. Uiteraard mag de eigenwoningsschuld sneller worden afgelost. De maximale renteaf trekperiode van 30 jaar is in 2013 niet gewijzigd.

De aflossingseis is nader ingevuld in artikel 3.119c Wet IB 2001. Aan de aflossingseis wordt voldaan als een tot de eigenwoningschuld behorende schuld op het toetsmoment niet meer bedraagt dan het bedrag volgens de formule in artikel 3.119c Wet IB 2001. Uit deze definitie blijkt dat de aflossingseis per schuld afzonderlijk moet worden toegepast. Hierdoor bestaat geen volledige keuzevrijheid bij het aflossen van een eigenwoningsschuld die uit meerdere schulden bestaat. Dit nadeel laat zich het beste toelichten aan de hand van een voorbeeld.

Door de introductie van de fiscale aflossingseis bij een eigenwoninglening heeft de overheid een ongelijk speelveld gecreëerd

Voorbeeld

Stel dat de eigenwoningschuld bestaat uit een schuld van € 50.000 met een rentepercentage van 6 en een schuld van € 150.000 met een rentepercentage van 4. In deze situatie is het voordelig om eerst af te lossen op de schuld van € 50.000. Die aflossing mag echter niet ten koste gaan van de aflossing op de schuld van € 150.000. Als op de schuld van € 150.000 te weinig wordt afgelost, dan behoort in beginsel de hele schuld van € 150.000 niet langer tot de eigenwoningschuld.⁴

Het toetsmoment ligt jaarlijks op 31 december. Daarnaast moet de eigenwoningschuld op grond van artikel 3.119c lid 7 Wet IB 2001 aan de aflossingseis worden getoetst op het moment van vervreemding van de eigen woning, op het moment van een rentewijziging en op het laatste moment waarop de eigenwoningschuld bestaat. Als te weinig is afgelost, wordt in beginsel de gehele schuld niet langer aangemerkt als eigenwoningschuld.⁵

Fiscale ongelijke behandeling van starter en doorstroomer

Door de introductie van de fiscale aflossingseis bij een eigenwoninglening heeft de overheid een ongelijk speelveld gecreëerd. De doorstroomer die een nieuwe eigen woning koopt en die eigenwoningschulden heeft die onder het overgangsrecht vallen, mag zowel bancair als fiscaal een aflossingsvrije lening voor de eigen woning aangaan. De starter die na 1 januari 2013 voor het

eerst op de woningmarkt komt, mag bancair wel een aflossingsvrije lening aangaan maar fiscaal niet. Dit betekent dat de doorstroomer meer kan lenen vanwege het fiscaal voordeel van de renteaftrek van een aflossingsvrije lening. In de onderstaande voorbeelden leg ik dit cijfermatig uit.

Voorbeeldberekening doorstroomer nettolasten nieuwe woning

De doorstroomer verkoopt in 2021 de eigen woning voor € 300.000, lost hiermee de bestaande eigenwoningschuld (BEWS) af van € 300.000 (aflossingsvrij) en realiseert geen overwaarde. De doorstroomer koopt in 2021 een nieuwe eigen woning. De financiering is als volgt: aflossingsvrije lening € 150.000 met een rente van 1,70% voor 10 jaar vast en een annuïteitenlening van € 150.000 met een rente van 1,50% voor 10 jaar vast. De WOZ-waarde bedraagt ook € 300.000. De nettolasten van de eerste maand van deze leningen is als volgt te berekenen:

Rente aflossingsvrije lening per maand	€ 212,50
Maandelijkse annuïteit van de annuïteitenlening (rente € 187,50/aflossing € 330,18)	€ 517,68
Fiscaal voordeel renteaftrek eigen woning (€ 400,00 tegen een IB-tarief van 37,10%)	€ -/148,40
Fiscaal nadeel eigenwoningforfait € 46,37 (€ 300.000 x 0,50% x 37,10% / 12 mnd)	€ 46,37
De totale nettolasten eigen woning van de eerste maand bedragen	€ 628,15

Voorbeeldberekening starter nettolasten nieuwe woning

De starter koopt in 2021 een nieuwe eigen woning. De financiering is als volgt: een annuïteitenlening van € 300.000 met een rente van 1,50% voor 10 jaar vast. De WOZ-waarde bedraagt ook € 300.000. De nettolasten van de eerste maand van deze lening is als volgt te berekenen:

Maandelijkse annuïteit van de annuïteitenlening (rente € 375,00/aflossing € 660,36)	€ 1.035,36
Fiscaal voordeel renteaftrek eigen woning (€ 375,00 tegen een IB-tarief van 37,10%)	€ -/139,13
Fiscaal nadeel eigenwoningforfait € 46,37 (€ 300.000 x 0,50% x 37,10% / 12 mnd)	€ 46,37
De totale nettolasten eigen woning van de eerste maand bedragen	€ 942,60

Uit de bovenstaande berekeningen blijkt dat de maandelijkse nettolasten voor een starter € 314,45 per maand meer bedragen dan voor de doorstroomer. Dit verschil

wordt veroorzaakt doordat de doorstromer fiscaal gezien minder hoeft af te lossen dan een starter. Door de lagere nettolasten houdt de doorstromer meer ruimte over in zijn maximale financieringslast, waardoor de doorstromer meer kan lenen dan een starter.

Waarom kiezen meer starters nu pas voor aflossingsvrije lening?

Doordat de rente (alle rentevaste perioden) van eigenwoningsschulden de afgelopen jaren fors is gedaald, wordt het fiscale voordeel van de renteaftrek steeds kleiner. Dit betekent dat het fiscale voordeel van de renteaftrek een steeds minder grote impact heeft op de nettolasten. Bovendien zorgen ook de daling van de inkomstenbelastingtarieven en de aftrekbeperking voor de grondslagverminderende posten tot minder fiscaal voordeel van de renteaftrek. Door de alomtegenwoordig stijgende huizenprijzen gaan starters op zoek naar de financieringsgrenzen om toch een woning te kunnen kopen. Daarom kiezen starters de afgelopen tijd er steeds vaker voor om het fiscale voordeel van de renteaftrek links te laten liggen. Voor de bepaling van de maximale leencapaciteit gaan starters niet meer uit van 100% annuïtair aflossen, maar nog maar van 50%. De overige 50% wordt gefinancierd door middel van een aflossingsvrije lening. Deze aflossingsvrije lening voldoet voor de starter niet aan de fiscale eisen voor renteaftrek en komt daardoor in box 3 terecht. In het onderstaand voorbeeld laat ik zien hoe dit cijfermatig uitpakt.

Voorbeeldberekening starter nettolasten nieuwe woning met 50% aflossingsvrije lening

De starter koopt in 2021 een nieuwe eigen woning. De financiering is als volgt: aflossingsvrije lening €150.000 met een rente van 1,70% voor 10 jaar vast en een annuïteitenlening met een rente van 1,50% voor 10 jaar vast. De WOZ-waarde bedraagt ook € 300.000. De nettolasten van de eerste maand van deze leningen is als volgt te berekenen:

Rente aflossingsvrije lening per maand	€ 212,50
Maandelijks annuïteit van de annuïteitenlening (rente € 187,50/aflossing € 330,18)	€ 517,68
Fiscaal voordeel renteaftrek eigen woning (€ 187,50 tegen een IB-tarief van 37,10%)	€ -/-69,56
Fiscaal nadeel eigenwoningforfait € 46,37 (€ 300.000 x 0,50% x 37,10% / 12 mnd)	€ 46,37
De totale nettolasten eigen woning van de eerste maand bedraagt	€ 706,99

Uit bovenstaande berekening blijkt dat als de starter een deel van de eigen woning aflossingsvrij financiert, dat de nettolasten van de eerste maand dalen met **€ 235,61** ten opzichte van een 100% annuïteitenlening. Hierdoor krijgt de starter meer ruimte in zijn maximale financieringslast

De aflossingsvrije lening heeft niet alleen voordelen voor een starter, maar kent ook nadelen

waardoor de starter meer kan lenen. Hierdoor kan de starter wellicht toch die onbereikbare woning kopen.

Nadelen aflossingsvrije lening van starter

De aflossingsvrije lening heeft niet alleen voordelen voor een starter, maar kent bijvoorbeeld de volgende nadelen:

- Zoals de naam van de aflossingsvrije lening al aangeeft, hoeft de starter gedurende de looptijd niet af te lossen. Aan het eind van de looptijd wel. Is aflossing dan niet mogelijk, dan moet de lening worden geherfinancierd. Die mogelijkheid hangt af van de waarde van de eigen woning, maar ook van de leeftijd en het inkomen van de starter.
- Niet alle professionele geldverstrekkers bieden een aflossingsvrije lening aan een starter.
- De aflossingsvrije lening voor een starter is geen eigenwoningsschuld in box 1, maar een schuld in box 3. Dit betekent dat bij verkoop van de eigen woning een behoorlijke eigenwoningreserve wordt gerealiseerd, omdat de aflossingsvrije lening in box 3 zit en niet in box 1. Met als gevolg dat een deel van de renteaftrek ook voor toekomstige eigenwoningsschulden, die wel voldoen aan de fiscale verplichte aflossingseis, verloren gaat.

Conclusie

Op dit moment is bij starters op de woningmarkt de aflossingsvrije lening populair, omdat het voordeel van de lage maandlast (waardoor de leencapaciteit van de starter stijgt) voor hen zwaarder weegt dan het fiscale voordeel. Echter, zoals de illustere Johan Cruijff vaak heeft gezegd, elk voordeel heeft ook zijn nadeel. Dit geldt ook voor de aflossingsvrije lening voor starters. Het meer kunnen lenen door een aflossingsvrije lening betekent voor de starter dat dit voor de toekomst financiële maar ook fiscale gevolgen heeft. De huidige reddingsboei voor de starter moet op termijn geen betonblok aan het been van de starter worden! <<<

Noten

- 1 Artikel 10bis.1 Wet IB 2001
- 2 Studie DNB uit 2015: Effecten van een verdere verlaging van de LTV-limiet
- 3 <https://wetten.overheid.nl/BWBR0032503/2021-01-01-01#Bijlage1>
- 4 Tenzij de regeling van de tijdelijke aflossingsachterstand soelaas biedt (artikel 3.119e Wet IB 2001)
- 5 Zie eindnoot 4

Nieuwe voorzitter Raad van Beroep Wilbert Nieuwenhuizen:

‘De kwaliteit van de Register Belastingadviseur is buitengewoon hoog’

Met ingang van 1 januari van dit jaar is Wilbert Nieuwenhuizen benoemd als voorzitter van de Raad van Beroep van het Register Belastingadviseurs (RB). Hij volgt Jan Sanders op die deze functie ongeveer tien jaar met verve vervulde. Een dubbelinterview met de voormalige en nieuwe voorzitter van de Raad van Beroep.

Door Sandra van den Nieuwenhof | foto's: Raphaël Drent

Jan Sanders, senior raadsheer bij het gerechtshof Den Haag, gaat dit jaar met pensioen. ‘Ik stop ermee, ik word dit jaar zeventig. Ik mag in deze functie blijven werken tot mijn 73e maar dat doe ik niet. Ik heb heel veel gedaan, veel gepubliceerd; ik hield erg van schrijven en ik heb veel les gegeven in heel Europa. Het is mooi geweest. Ik ga nu de boeken lezen waarvoor ik nooit echt de tijd had.’ Zijn taak bij de Raad van Beroep van het RB legde hij onlangs neer. ‘Volgens het Reglement Tuchtrechtspraak RB kun je voorzitter zijn tot en met het jaar waarin je zeventig wordt. Dus volgend jaar zou ik toch weg moeten. Omdat ik nu aan het afbouwen ben, heb ik aangekondigd ook hiermee te willen stoppen, hoe leuk ik het ook vond en hoe prettig ik ook gewerkt heb met de collega's met wie ik de zittingen deed. Ik vond het altijd heel boeiend werk. Ik ben bij de Raad van Tucht van de Nederlandse Federatie van Belastingadviseurs begonnen in 2001 en heb dit werk twintig jaar met veel plezier gedaan.’ Wilbert Nieuwenhuizen, sinds 1 januari van dit jaar voorzitter van de Raad van Beroep, heeft veel zin in zijn nieuwe functie. Hij heeft niet hoeven te solliciteren, het RB heeft hem gevraagd. ‘Als ik wist dat de functie zou zijn opgegeven, had ik zeker gesolliciteerd. Ik was aangenaam verrast toen het RB me benaderde met de vraag of ik eventueel interesse zou hebben in deze functie.’

Wat spreekt u aan in deze functie?

Nieuwenhuizen: ‘In de eerste plaats het meewerken aan het zo goed mogelijk - definitief - beslechten van een geschil dat twee partijen verdeeld houdt. Het betekent een einde aan een onzekere periode en is daarom uiterst belangrijk voor partijen.’

In de tweede plaats werk je mee aan de borging van de kwaliteit van het werk van RB-leden. Het werk van de Raad van Beroep zorgt dat de leden nauwgezet binnen het kader van hun uitoefening hun werkzaamheden vervullen, waardoor een kwalitatief hoogwaardig adviesproduct wordt geleverd. Dat gebeurt door het creëren van de juiste kennis bij de RB-leden, de taak van RB-opleidingen, maar onder meer ook door bij geschillen over het geleverde werk een objectieve beoordeling te laten plaatsvinden.’

Welke uitdagingen ziet u voor de voorzitter van Raad van Beroep?

Nieuwenhuizen: ‘Eén van de uitdagingen zal zijn om het geschil op een zo goed mogelijke wijze te beslechten. Partijen zijn mogelijk al jaren in conflict met elkaar. Hoewel het oordeel van de Raad van Beroep een einde betekent aan deze lijdensweg, zal het oordeel van de Raad - zoals dat bij nagenoeg iedere rechtszaak het geval is - vaak niet de genoegdoening geven die partijen hebben gewild. Aan kennissen die mij daarover vragen zeg ik altijd dat rechtszaken vaak twee verliezers kent en

Jan Sanders: 'Je moet de ruimte hebben om te kunnen manoeuvreren als rechtsprekende organisatie. Als je alles afdicht maak je het tuchtrecht kapot'

dus beter voorkomen moeten worden. De bijzondere uitdaging zal dus zijn om zo helder mogelijk proberen te verwoorden welke overwegingen hebben geleid tot de einduitkomst. Hoe beter wordt uitgelegd waarom een bepaalde beslissing is genomen, hoe beter de uitkomst kan worden geaccepteerd.'

Hoeveel zaken per jaar komen bij de Raad van Beroep?

Sanders: 'We hadden ongeveer vier keer per jaar een zitting, waarbij we meestal twee tot drie zaken behandelden, het gaat dus om ongeveer gemiddeld tien zaken per jaar. In 2020 zijn overigens geen zaken behandeld. De Raad van Beroep komt pas in beeld als de uitspraak van de Raad van Tucht is geweest.'

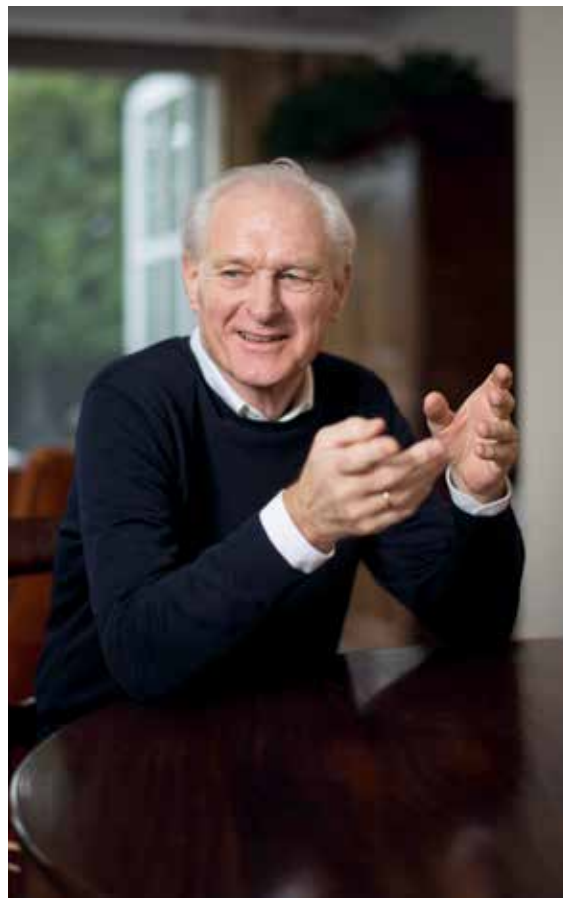
Wie behandelen de zaken van de Raad van Beroep?

Sanders: 'We werken met zogenaamde Kamers. De Kamer die zitting houdt, bestaat uit een voorzitter of een plaatsvervangende voorzitter en twee leden van de Raad van Beroep. De voorzitter en de plaatsvervangende voorzitter zijn als (voormalig) lid van de rechterlijke macht met rechtspraak belast. Zij zijn geen lid van het RB. De leden zijn wel lid van het RB.'

Om welke zaken gaat het doorgaans?

Sanders: 'Vaak zijn hoge facturen de aanleiding voor een cliënt om te gaan klagen. De factuur is nooit het onderwerp maar vaak wel de aanleiding waardoor een cliënt vindt dat een adviseur zijn werk niet goed heeft gedaan. Je ziet vaak dat een cliënt die ontevreden is over het advieswerk, stopt met betalen. De adviseur staakt dan vervolgens zijn werk. Volgens het reglement mag geld niet het onderwerp zijn om over te klagen, maar daar zit dan een spanningsveld. Het moet gaan over de kwaliteit van het werk. Soms lopen er ook wel zaken doorheen die heel erg privé zijn, bijvoorbeeld bij echtscheidingen of erfenissen. Vandaar dat ook in het reglement staat dat het om direct belanghebbenden moet gaan. Het komt ook voor dat adviseurs worden beticht van klikken naar de Belastingdienst. De vraag is dan of dat klikken is of voldoen aan de wettelijke bepalingen. In al die jaren heb ik één keer een klacht behandeld van de Belastingdienst. Eén keer ging het RB-bestuur in beroep, omdat ze het niet eens waren met een maatregel die de Raad van Tucht aan een Register Belastingadviseur had opgelegd.

De tuchtrechtelijke stappen zijn vaak opstapjes naar een civiele schadeprocedure. Als je als klager bij een tuchtrechtinstelling je gelijk hebt gekregen, is de stap

Mr. dr. Jan Sanders

Geboren in Amsterdam, 1951

Is werkzaam als:

- senior raadsheer, gerechtshof Den Haag
- auteur

Studeerde:

- Nederlands recht (VU Amsterdam)
- Postdoctoraal fiscaal recht (Universiteit Leiden)
- Promoveerde aan de Rijksuniversiteit Groningen

Werkte o.a. bij

- Belastingdienst - inspecteur
- Universiteit van Amsterdam - universitair docent belastingrecht

naar een schadevergoeding makkelijker te zetten dan wanneer je dat niet gedaan hebt. Dat kan ook meespelen. Het is het makkelijkste om met het tuchtrecht te beginnen, want die drempel is laag.'

Is tuchtrechtspraak in twee instanties noodzakelijk?

Nieuwenhuizen: 'Jazeker. Bij het belastingrecht zijn er ook twee feitenrechtters: de rechtbank en het hof. Voor het tuchtrecht is het goed om de zaak in tweede instantie inhoudelijk opnieuw te bekijken, en niet alleen bij beroep de procedures te toetsen.

Ik weet uit ervaring hoe belangrijk het is om een tweede team nog een keer naar zaken te laten kijken omdat er dan heel andere uitspraken uit voort kunnen komen.

De uitspraak van de Raad van Tucht leidt dan toch weer tot een heroverweging van beide partijen die ook weer nieuwe dingen weten in te brengen, omdat ze pas later beseffen waar het om draait. En dat het toch anders blijkt te liggen. Dus de tweede instantie is zeker van belang.'

Hoe kijkt u aan tegen tuchtrechtspraak door collega's?

Nieuwenhuizen: 'Dat is juist heel erg goed, want de RB-leden weten donders goed hoe het werkt in de praktijk. Binnen eigen gelederen moet je zorgen dat alles goed op orde is, zij kunnen dat als geen ander beoordelen. Bij de gewone rechterlijke macht werken professionals, maar ze hebben nooit de praktijk zelf ondervonden. Er zijn situaties waarbij ik denk dat de rechter meer zou moeten weten van hoe het in het bedrijfsleven eraan toe gaat.'

Sanders: 'De kennis van collega's kun je heel goed gebruiken. De afstand die deze mensen tot de zaak nemen is groot, maar wel met kennis van zaken. Het is heel goed dat mensen van de werkvloer meepraten over het tuchtrecht.'

Uitspraken van de Raad van Beroep staan – geanonimiseerd – op de website van het RB en zijn toegankelijk voor iedereen. Vindt u dat een goede zaak?

Nieuwenhuizen: 'Met het verengingstuchtrecht wil je een soort kwaliteit laten zien. Dat moet transparant zijn, anders is het niet toetsbaar.'

Hoe kijkt u aan tegen het Reglement Tuchtrechtspraak RB?

Nieuwenhuizen: 'Ik kan er goed mee uit de voeten.'

Sanders: 'Het reglement is kort geleden gewijzigd. Ik ben daar in een laat stadium bij betrokken. In het algemeen vind ik dat hoe meer je vastlegt in regels, hoe moeilijker het wordt om oplossingen te vinden. Kijk maar naar de kinderopvangtoeslagaffaire. Ik ben voorstander van een grote speelruimte voor de Raad van Tucht en Raad van Beroep om problemen op te lossen in het licht van de regels.'

Ik geef een voorbeeld. Tegen een uitspraak van de Raad van Tucht, waarbij een RB-lid werd geschorst, was er twijfel of er wel op tijd beroep was ingesteld. Toen ik het dossier las dacht ik: het kan toch niet zo zijn dat bij een dergelijke beslissing de Raad van Beroep er niet nog een keer naar mag kijken, omdat de betrokkene wellicht iets te laat is? We hebben hem daarom het voordeel van de twijfel gegeven en we hebben die zaak gewoon behandeld. Je moet de ruimte hebben (en nemen) om te manoeuvreren als rechtsprekende organisatie. Als je alles afdicht maak je het tuchtrecht kapot.'

Heeft u ten slotte nog een boodschap voor de leden van het RB?

Nieuwenhuizen: 'Ik vind dat het RB zijn opleidingstraject goed op orde heeft en de PE-punten goed geregeld. Ik denk dat de kwaliteit van de Register Belastingadviseur buitengewoon hoog is. De Raad van Tucht en de Raad van Beroep zijn bedoeld voor excessen en die kun je nooit helemaal voorkomen.'

Mr. drs. Wilbert Nieuwenhuizen

Geboren in Zaandam, 1962

Is werkzaam als:

- zelfstandig belastingadviseur (www.btw-adviseurs.nl)
- universitair docent Universiteit van Amsterdam
- raadsheer-plaatsvervanger gerechtshof Den Haag
- fiscaal auteur / redacteur

Studeerde

- Nederlands recht
- Fiscaal recht
- Fiscale economie (alle studies aan Universiteit van Amsterdam)

Werkte o.a. bij

- Belastingdienst - inspecteur omzetbelasting
- Coopers & Lybrand (PwC) - belastingadviseur
- Ernst & Young (EY) - belastingadviseur

Wilbert Nieuwenhuizen:
'Hoe beter wordt uitgelegd waarom een bepaalde beslissing is genomen, hoe beter de uitkomst kan worden geaccepteerd'

Sanders: 'Wanneer wrijving ontstaat en de cliënt wil gaan klagen, zou ik als adviseur de cliënt uitnodigen en te woord staan, hoe onzinnig ik zijn standpunt ook zou vinden. "Wat is er precies aan de hand? Kunnen we samen tot een oplossing komen?", zou ik vragen. Zet maar wat meer stapjes om je in te leven in de client want dat verradt ook klasse: dat je bereid bent je te verplaatsen in de cliënt. Je hoeft niet alles te aanvaarden en het overal mee eens te zijn, maar praat met elkaar. Met andere woorden: gebruik je gezonde verstand.' <<<

Tuchtrechtspraak

Tuchtrechtspraak is een vorm van rechtspraak die erop toeziet dat de leden van een beroepsgroep zich aan de gedragsregels van hun beroep houden. Het gaat hierbij om vrije beroepen zoals artsen, notarissen en accountants. (bron: www.rechtspraak.nl)

Tuchtrechtspraak RB

De tuchtrechtspraak van het RB kent twee instanties: in eerste aanleg kan een klacht worden ingediend bij de Raad van Tucht waarna beroep mogelijk is bij de Raad van Beroep. De Raad van Beroep buigt zich inhoudelijk helemaal opnieuw over de zaak.

Het Reglement Tuchtrechtspraak RB en uitspraken van de Raad van Tucht en Raad van Beroep zijn te vinden op www.rb.nl.

Verkiezingen!

Wat zijn de fiscale plannen van de politieke partijen?

Over een maand mogen we onze stem uitbrengen voor de Tweede Kamerverkiezingen. Wat zijn zoal de fiscale ideeën en plannen van de deelnemende politieke partijen? In dit artikel lees je enkele trends en bijzonderheden. Zo lijkt 'minder markt en meer overheid' een gemeenschappelijke rode draad te zijn.

Mr. Sylvester Schenk RB
Sylvester Schenk is fiscaal directeur van Het Register Belastingadviseurs en hoofdredacteur van Het Register

Naar aanleiding van de titel van dit verhaal zocht ik naar een YouTube-link, waarin de Vlaamse cabaretier Urbanus het woord verkiezingen op werkelijk onnavolgbare wijze uitsprekt, terwijl hij zijn gitaar stemt. De link vond ik niet meteen, maar wel een tweet van de mij verder onbekende Yorien vdH (@Yorienvdh) die op 12 september 2012 (ja, we worden oud) het volgende postte: 'Moet denken aan Urbanus. 'Even mijn gitaar stemmen' [slaat akkoord aan] [zingt] 'Verkiezingen verkiezingen' met zo'n lange vlaamse ieie'. En zo is het. Want op 17 maart van dit jaar zullen weer de verkiezingen plaatsvinden voor de Tweede Kamer. Het zullen bijzondere verkiezingen gaan worden, zoveel is al zeker. Want deze Tweede Kamerverkiezingen zullen de eerste landelijke verkiezingen zijn tijdens de coronapandemie, en dat verklaart extra maatregelen genomen om de verkiezingen veilig te laten verlopen. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Ollongren heeft bijvoorbeeld al aangekondigd dat op (een deel van de) stembureaus al twee dagen voor de 'echte' verkiezingsdag gestemd kan worden en dat zeventigplussers ditmaal per post kunnen stemmen. Verder zal het aantal toegestane volmachtsstemmen worden uitgebreid van twee naar drie. Dat alles heeft wel nog wat formele en praktische voeten in de aarde, maar dat hoeft niet op onoverkomelijke bezwaren te stuiten. En verder heb ik wat betreft de bereidheid om een verlies toe te geven bij een stemming die deels per post verliep meer vertrouwen in (alle) Nederlandse politici dan in Donald Trump.

Deelnemende partijen

De laatste dag waarop het mogelijk was om de aanduiding van de aan de komende verkiezingen deelnemende politieke partijen te registreren was 21 december 2020. Toen deze datum was verstreken bleek dat in totaal zijn voor deze verkiezingen 89 (!) partijnamen waren geregistreerd bij de Kiesraad. Bij de laatste Tweede Kamerverkiezing in 2017 waren dat er nog 'maar' 81. Onder de

nu deelnemende partijen bevinden zich uiteraard de dertien partijen die bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2017 één of meer zetels behaalden. Al deze partijen hebben aangegeven te zullen deelnemen aan de komende verkiezingen. Afsplitsers hebben zich inmiddels op eigen titel voor deelname aangemeld of hebben onderdak gevonden bij een andere politieke partij. Zouden alle geregistreerde partijen ook daadwerkelijk aan de verkiezingen deelnemen dan moeten er stembiljetten komen van een onwerkbaar grootte. Gelukkig zullen er - zo leert de ervaring - nog veel partijen afvallen. Van de in 2017 geregistreerde 81 partijen namen er per saldo slechts 28 deel aan de verkiezingen. Dat zal dit jaar waarschijnlijk niet veel anders zijn. Niet alle deelnemers zijn serieus te nemen. Pretenderen deel te nemen is dan meer een statement of een wat uit de hand gelopen vriendengrap. En verder is het ook nog heel goed mogelijk dat partijen die eerder ingeschreven hebben bestaan simpelweg vergeten zijn om zich af te melden voor de komende verkiezingen.

Kans op Kamerzetel

Deelnemen aan de verkiezingen is één, vervolgens daadwerkelijk een zetel bemachtigen is twee. Het is de verwachting dat de 150 stoeltjes grotendeels opnieuw tussen de reeds zittende partijen worden verdeeld. Volgens de peilingen (zie bijvoorbeeld <https://peilingwijzer.tom-louwerse.nl/p/laatste-cijfers.html>) maken de meeste nieuwkomers weinig kans op een zetel. Maar zeker weten doe je het nooit. Zo had ik tot mijn schande (of misschien was het juist wel volkomen terecht) voor de verkiezingen in 2017 nog nooit gehoord van Forum voor Democratie. En Henk Krol en de zijnen mogen er dan misschien wel een potje van hebben gemaakt, als ik mijn moeder en haar vriendinnen hem met passie en verve hoor verdedigen ('onze pensioenen waar wij voor gewerkt hebben') dan zit er voor Henk misschien toch wel een zeteltje in. Zonder Femke Merel van Kooten-

zingsprogramma's zijn inmiddels wel gereed, al dan niet in concept. Soms moet het partijcongres er nog een plasje overheen doen, maar in de regel zit er weinig licht tussen het concept en de definitieve versie van een verkiezingsprogramma.

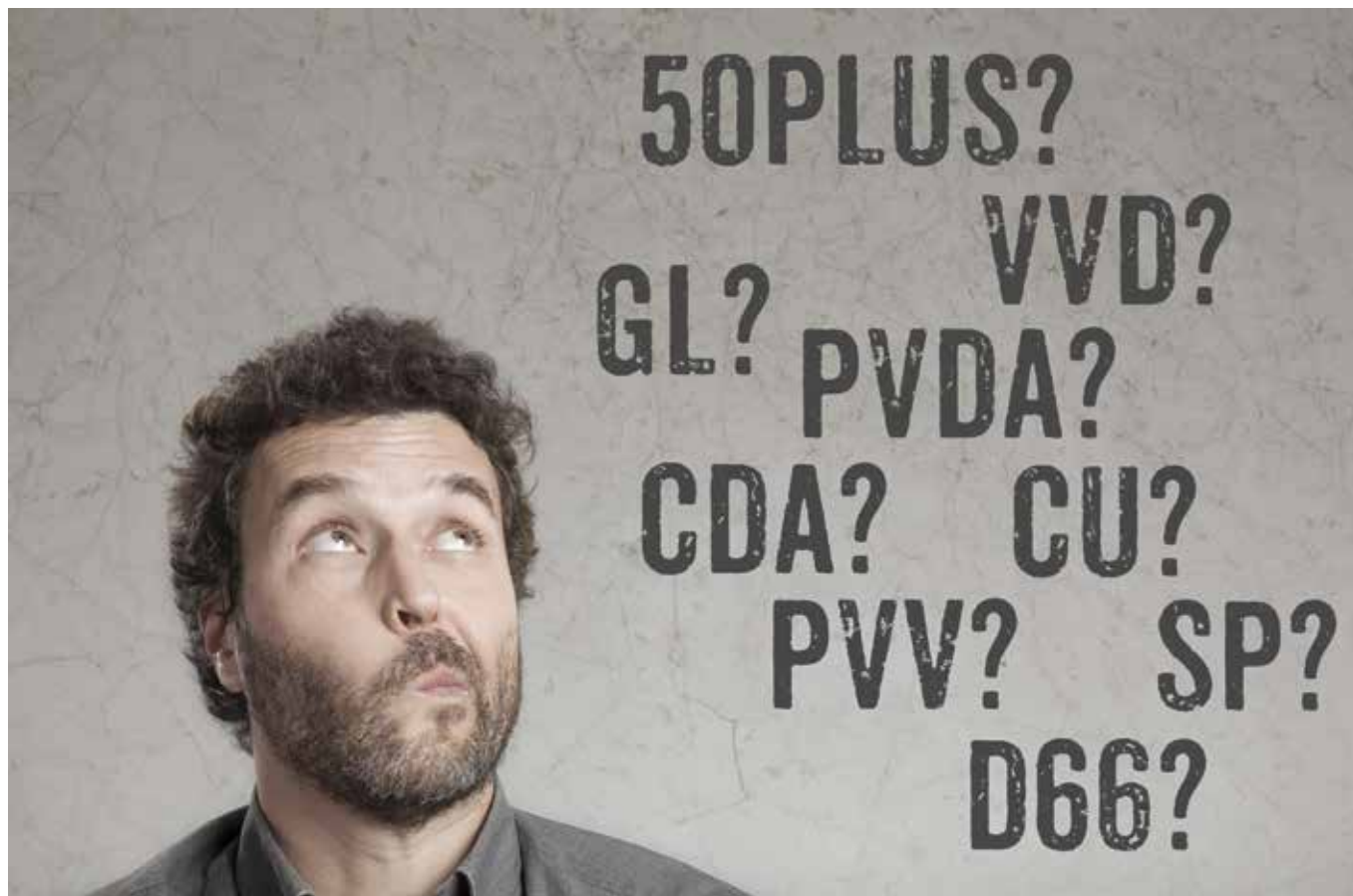
Tussen de diverse programma's bestaan (uiteraard en dat is maar goed ook want er moet wel wat te kiezen overblijven) grote verschillen alleen al voor wat betreft de omvang. Waar sommige partijen met gemak de 200 pagina's (en meer) overschrijden, houden anderen het beperkter. Een teken aan de wand is ook dat veel partijen bij de volledige versie van hun programma een samenvatting voegen. Maar ondanks alle verschillen bestaan er ook opvallende overeenkomsten tussen de programma's. Minder markt en meer overheid lijkt - waarschijnlijk mede onder invloed van de coronapandemie - de rode draad in de verkiezingsprogramma's. De overheid doet het blijkbaar beter dan de markt, en moet daarvoor - ook financieel - de ruimte krijgen. Daar kun je twijfels bij hebben, het is wel het bod dat door de meeste partijen aan de kiezer wordt gedaan. Wat in dit verband fiscale beloftes aan de hardwerkende middenklasse inhouden heb je kunnen lezen in de recente evaluatie van het RB van de resultaten van eerder gedane fiscale verkiezingsbeloftes (*Het Register 2020, nr. 4, 'Doe wel en zie (niet) om'*). Het is blijkbaar niet zo heel moeilijk om leuke dingen voor de mensen te bedenken. De € 10.000 van Jesse Klaver voor iedere jongere is daarvan een voorbeeld, maar er zijn er heel veel meer. Wat veel lastiger is, is om al die leuke plannen financieel op een verantwoorde wijze rond te breien. Daar is verdacht weinig aandacht voor. Wel is er in de regel veel aandacht voor het laaghangende fruit van de bestrijding van belastingontduiking en -ontwijking. Ook wil men in de regel de multinationals hun *fair share* laten betalen, vooral overigens de fintech ondernemingen en in het bijzonder de GAFAM, wat, zoals

Arissen, maar die is voor zichzelf begonnen onder de (zelden een naam met een zo hoog voorspellend karakter gezien) naam Splinter, naar eigen zeggen een Nederlandse politieke partij met een progressieve, seculiere en sociaalliberale signatuur. En misschien zit er nog een zeltje in voor de Nederlandse boeren met hun - nee: niet de Boerenpartij van Boer Koekoek - BBB (Boer Burger Beweging). Als ik niet van de naam had gehoord, had ik het bord in een weiland in de buurt van Heteren vast niet zien staan. Verder mag de steeds weer onvermoeibaar aan verkiezingen deelnemende partij Jezus Leeft van Florens van der Spek zich alleen al door zijn onvermoeibaar idealisme op mijn sympathie rekenen. Wat overigens wat anders is dan erop stemmen.

(Concept)verkiezingsprogramma's

De gevestigde orde begint zich zo kort na de jaarwisseling warm te lopen voor de verkiezingen. Zowel de aanpak van corona als het kinderopvangtoeslagdrama zijn vooral politiek relevant geworden. De meeste verkie-

je ongetwijfeld weet, het acroniem is van Google, Apple, Facebook, Amazon en Microsoft. Makkelijk gezegd, maar laten we het maar eerlijk zeggen: geen hond weet hoe. Er worden in DAC-7 wat voorstellen in deze richting gedaan, maar dat is niet meer dan een heel voorzichtig eerste begin. En zolang zoals onlangs verschillende Europese landen elkaar de tent uitvechten om - uiteraard op de voor de onderneming meest gunstige fiscale voorwaarden - een vestiging van Tesla binnen de landsgrenzen te krijgen, moeten we ons van die belastingheffing bij multinationals voorlopig maar niet al te veel voorstellen.

Een eerste blik

Omdat het bloed kruipt waar het niet gaan kan, ontkomen we toch niet aan een eerste blik op de fiscale paragrafen van de programma's van de zittende partijen. Ik behandel ze in volgorde van het aantal behaalde stemmen bij de verkiezingen van 2017. Gelet op de beschikbare ruimte moet ik me hier helaas beperken tot de top vijf.

■ VVD (Samen aan de slag, Nieuwe keuzes voor een nieuwe tijd, 95 pagina's)

De VVD kiest voor de middeninkomens met een middeninkomenskorting, een hogere arbeidskorting voor middeninkomens, en een fulltime-werkbonus. Er dient (in ieder geval voor de kleinere spaarders) belastingheffing plaats te vinden over het reëel ontvangen rendement. Er dient een modernisering van het belastingstelsel plaats te vinden, door (nieuwe vormen van) kapitaal,

zoals data, te belasten, en door bedrijfswinsten te belasten waar deze daadwerkelijk worden gegenereerd. Het mkb krijgt te maken met lagere lasten door de invoering van een middenstandskorting waarmee de werkgeverslasten voor kleine bedrijven verlaagd worden. Interessant is het voornemen om te komen tot betere dienstverlening bij instanties als de belastingdienst voor het mkb, bijvoorbeeld door extra (ruling)teams voor het mkb op te richten. Verder keert in de plannen van de VVD tante Agaath terug met een extra vrijstelling in box 3. De BIK blijft bestaan tot en met 2022, waarna dit budget blijft om het investerings- en vestigingsklimaat te verbeteren. De KIA, EIA en MIA worden uitgebreid. En er komt een verplichte basisverzekering voor arbeidsongeschiktheid voor zelfstandigen. Verder komt er als het aan de VVD ligt een 'digitale taks', waarin bedrijven gaan bijdragen aan het sociale stelsel als zij werken met robots of andere systemen in plaats van met werknemers. De lokale lasten mogen als het aan de VVD ligt maar beperkt stijgen en emissieloze auto's gaan een kilometerheffing betalen. Er komt geen spitsheffing.

■ PVV (Het gaat om u, 52 pagina's)

Het verkiezingsprogramma van de PVV is deze keer - zoals Wilders al aankondigde - meer dan het A4'tje van de vorige verkiezingen: het telt maar liefst 52 pagina's. Veel fiscale zaken staan er niet in. De PVV wil de zorgtoeslag voor lagere inkomens behouden en de btw op boodschappen verlagen.

■ CDA (Zorg voor elkaar, 98 pagina's)

Het CDA kiest allereerst voor het gezin. Want weliswaar behoort bij gelijke inkomens een gelijke belastingdruk, maar als er meer mensen in een huishouden van één inkomen moeten rondkomen, moeten de lasten ook lager zijn. Ook de spaarder wordt ontzien; er dient geen belasting geheven te worden op spaargeld dat op een spaarrekening staat, zolang de rente lager is dan de heffing op vermogen. Voor overige beleggingen dient er een regeling te komen waarbij de belasting aansluit op het behaalde rendement. Het CDA heeft aandacht voor de armoedeval. Daarom dient de marginale belastingdruk nergens hoger te zijn dan het toptarief van 49,5%. Het CDA wenst extreme situaties op korte termijn aan te pakken en aan het eind van de kabinetsperiode alle marginale druk van meer dan 60% te hebben aangepakt. Net als bij de VVD worden de MIA en de EIA verbeterd. Verder worden de fiscale mogelijkheden voor huishoudens die bij willen dragen aan klimaatverbetering verruimd. Dan is het weer een beetje raar om te lezen dat dat de fiscale voordelen voor elektrische auto's versneld (!) worden verminderd. Aardig daarentegen is de voorgestelde (belastingvrije?) bonus voor ondernemers voor het aannemen van een eerste werknemer op een vast contract. Het CDA wil het aanhouden van eigen vermogen in de onderneming stimuleren via een aftrekmogelijkheid voor eigen vermogen. Dat staat haaks op plannen van de Commissie Dijkhuizen en laten de Belgen nu zo'n regeling hebben gehad en inmiddels weer hebben afgeschaft. Het was toch wel erg prijzig, vonden onze zuiderburen. We zullen zien. De plannen van mevrouw Palland (*Het Register* 2020, nr. 6) om de bedrijfsopvolgingsregeling voor familiebedrijven te behouden of zelfs uit te breiden hebben het CDA-verkiezingsprogramma gehaald, en dat is een prestatie.

Tot slot nog wat fiscale snoepjes, die overigens soms best aardig zijn. Zo kunnen ondernemers werknemers met problematische schulden belastingvrij schuldhelpverlening aanbieden. Ook bij het CDA krijgen familiebedrijven, mkb'ers, startups en scale-ups (snelt groeiende starters die binnen vijf jaar na de oprichting een omzet draaien van 10 miljoen of meer) een vaste contactpersoon bij de Belastingdienst. Ook stelt het CDA voor - voor wie dat wil - de blauwe envelop te behouden. Nooit gedacht dat die ooit nog zo populair zou worden. En tenslotte zou er een onafhankelijke belastingombudsman met eigen bevoegdheden moeten komen om onderzoek te doen en burgers bij te staan die zijn vastgelopen in een conflict met de Belastingdienst. Dat lijkt me iets uit de koker van Pieter Omtzigt. De plannen van het CDA voorzien verder in een bronheffing voor digitale platforms (zoals Airbnb) als zij betalingen doen aan Nederlandse belastingplichtigen.

■ D66 (Een nieuw begin, Laat iedereen vrij, maar niemand vallen, 208 pagina's)

D66 pleit om te beginnen voor een negatieve inkomstenbelasting; te verrekenen met de positieve inkomstenbelasting, en bij gebreke aan een aanslag verzilver-

baar. Deze negatieve inkomstenbelasting zal op termijn verder verhoogd worden en daarmee een belangrijker rol krijgen in de sociale zekerheid. Het heeft verdacht veel weg van een basisinkomen. Hogere inkomens gaan te maken krijgen met stevige lastenverzwaringen in de vorm van hogere tarieven en versoberde aftrekposten. Ook bezitters van vermogen krijgen het bij D66 voor de kiezen. Box 3 krijgt een progressief tarief en er komt een vanaf een vermogen van 1 miljoen euro een extra vermogensheffing van 1 procent. Dat heeft veel weg van herinvoering van de oude vermogensbelasting. Ook in box 2 worden de duimschroeven aangedraaid. Niet alleen schert er in de plannen een tariefverhoging door. Er wordt verder ook gesteld dat 'de huidige mogelijkheden tot belastinguitstel en andere fiscale voordelen belastingontwijking in de hand werken'. De gevolgen van deze opvatting laten zich raden. Verder bepleit D66 meer ruimte voor het gemeentelijk belastinggebied en verhoging van de tarieven in de erf- en schenkbelasting.

Tenslotte pleit ook D66 voor het aantrekkelijker maken voor bedrijven om zich voor een groter deel met eigen vermogen te financieren. Dat blijkt overigens vaak neer te komen op meer renteaftrekbeperkende maatregelen, want - zo is de redenering - door vreemd vermogen on-aantrekkelijker te maken maak je eigen vermogen indirect aantrekkelijker.

■ Groen Links (Tijd voor nieuw realisme, 86 pagina's)

Groen Links wil allereerst de inkomstenbelasting voor werkenden met lage en middeninkomens verlagen. Topverdieners (de term is van GL) en expats gaan juist meer inkomstenbelasting betalen. Jammer dat dit soort termen nooit gekwantificeerd wordt: wanneer ben je een sloeber, wanneer een patser? Kwantificering komt er wel voor de CEO's: voor werkgevers komt er een nieuwe CEO-belasting die ze betalen over salarissen en bonus- sen van meer dan vijf ton.

Ook Groen Links wenst vermogen zwaarder te gaan belasten. Box 1, 2 en 3 krijgen daarom hetzelfde tarief. Particuliere verhuurders (die heten bij Groen Links pandjesbazen) gaan meer belasting betalen. Hun huurinkomsten dienen ook naar het box 1 tarief te worden belast. Er komt verder een nieuwe vermogensbelasting met een tarief van 1 procent over vermogen vanaf 1 miljoen en 2 procent vanaf twee miljoen. De eigen woning is voor het eerste miljoen vrijgesteld van deze belasting. Verder wordt expliciet de dga aangepakt en worden de schenk- en erfbelasting verhoogd. De bedrijfsopvolgingsregeling heeft als het aan Groen Links ligt zijn langste tijd gehad.

Bij Groen Links verdwijnt verder de bekende jubelton, wordt de hypotheekrenteaftrek versneld afgebouwd en wordt het eigen woningforfait afgebouwd. Een interessante uitsmijter is de terugkeer van de Vermogensaanswasdeling (VAD), een relict uit de dagen van Joop den Uyl. Bedrijven met meer dan honderd werknemers worden verplicht een winstdelingsregeling in te voeren waarbij alle werknemers hetzelfde bedrag krijgen, desgewenst in de vorm van aandelen.

Het beloven interessante fiscale tijden te gaan worden. <<<

Bob van der Leeden (Human Office): 'Oud is altijd beter!'

Bob van der Leeden van Human Office geeft gebruikte kantoormeubelen een tweede leven. Duurzaamheid staat voorop bij deze ondernemer. Hoe kijkt de fiscus aan tegen zijn grootschalige handel in gebruikt meubilair?

Door Sylvester Schenk | foto's: Raphaël Drent

Het leven zit vol verrassingen, en soms (meestal niet trouwens) pakken die plezierig uit. Zo organiseerde Acconorm adviseurs en accountants voor en na de Troonrede van dit jaar een Prinsjesdagevent, waarbij ook schrijver dezes als deskundoloog aanwezig was. Gastheer van dit evenement in het Gelderse Terborg was ondernemer Bob van der Leeden van Human Office, die tijdens deze bijeenkomst stilstond bij het thema 'De nieuwe werkelijkheid: hype of realiteit?' En vanaf het eerste moment was het duidelijk: de – zakelijke – belangstelling tussen de heren was wederzijds. Van der Leeden is groot - zo werd duidelijk - in onder meer *pre owned* (al is de term vintage vaak beter op zijn plaats) kantoormeubilair. Met die omschrijving doe ik Bob tekort, want het gaat hem veel meer om vaak grootschalige projecten waarbij hij met behulp van voornoemd meubilair en enkele bijzondere stukken (daarover later meer) een concept neerzet, waarbij het woord duurzaam met hoofdletters wordt geschreven. Denk bij *pre owned* meubilair trouwens alsjeblief niet in termen van enkele wat morsige bureaus of aan een paar stoelen met een scheve poot. Het lijkt meer op de wereld van refurbished laptops en smartphones. Al kan worden toegegeven dat refurbishment weer zo'n akelig Engels mode-woord is. Wat is er mis met revitaliseren?

Miljoenenbusiness

Maar wat er van de benaming ook mag wezen: duidelijk is dat het hier inmiddels om een miljoenenbusiness in gebruikte producten gaat, die met het blote oog haast niet van nieuw te onderscheiden zijn. Van der Leeden werkt graag in het groot, en daarbij hoort vijf jaar garantie en de belofte om desgevraagd tien jaar te kunnen naleveren. Grote organisaties (banken, verzekeringsmaatschappijen, overheid) die toe zijn aan nieuw meubilair ruilen hun inventaris bij hem in en schaffen iets nieuws aan. En omdat toeval niet bestaat: ten tijde van het afronden van dit artikel plaatste een ons allen van zeer na-

bij bekende overheidsorganisatie (waarvan de naam vanwege mededingingsredenen nog even sub rosa dient te blijven) een order van maar liefst € 8 miljoen voor refurbished kantoormeubilair. Dikke kans dus dat u bij een volgend bezoek aan onze gewaardeerde counterpart plaats neemt in een door Human Office geleverde stoel. De behoefte aan nieuw meubilair wordt overigens maar zelden ingegeven door het feit dat de op dat moment in gebruik zijnde spullen totaal versleten zijn. Niets is minder waard, maar na een x-aantal jaren vindt bijvoorbeeld de afdeling procurement dat het weer eens tijd is voor iets nieuws. Of gaat de huisstijl op de schop, en dan kan de kantoorinrichting vanzelfsprekend niet achterblijven. Een opvallende en hoopvolle ontwikkeling is dat bij de echt grote projecten, waarbij een tender moet worden uitgeschreven in de daarbij behorende voorwaarden, aandacht begint te komen voor hergebruik. Dit biedt kansen aan Van der Leeden, al moet die soms (bij heel grote aantallen) het geleverde *pre owned* materiaal aanvullen met nieuw materiaal. Als dat gebeurt is het met pijn in het hart.

Tranen

'Vaak schieten me de tranen in de ogen als ik zie wat op de vuilnisbelt zou zijn beland als het niet via ons bedrijf een nieuw leven had gekregen', zegt Van der Leeden. 'Fauteuils van duizenden euro's per stuk, vaak van bekende designmerken: ze zouden anders zo weggegooid worden'. Het wonderlijke is dat dat vaak niemand interesseert. 'Ik maak geen ongepast gebruik van onwetendheid bij mijn wederpartij, het is echt zo dat men zijn oude spullen vaak liever kwijt dan rijk is. Misschien komt het doordat degenen die de beslissing nemen om afscheid te nemen van de inventaris totaal anderen zijn dan degenen die ooit bij de aanschaf betrokken zijn geweest. Het boeit ze gewoon niet.'

En verder valt het me steeds vaker op dat voor meubilair geldt: 'Hoe ouder hoe beter'. Misschien moet deze uitspraak door Bob gedeponeerd en beschermd gaan worden, want voordat je het weet gaat Henk Krol met zo'n

B F 45 L 5

B F 46 L 5

B H 41 L 7

B H 42 L 7

'Een designstoel of -tafel behoudt vaak grotendeels zijn waarde'

geweldige quote aan de haal. Volgens Van der Leeden is niet alleen de kwaliteit van ouder - vaak Europees - kantoormeubilair veel beter dan de nieuwe meestal in China of vergelijkbare landen geproduceerde exemplaren, het is ook veel waardevaster.

Van der Leeden: 'Als ik bij een bekend Zweeds meubelwarenhuis met een in China geproduceerd bouw pakket de winkel uit loop is de waarde daarvan op het moment van het verlaten van het pand direct nul. Een designstoel of -tafel behoudt vaak grotendeels zijn waarde en als het echt iets bijzonders is kan het zelfs in waarde stijgen boven de nieuwprijs.'

Duurzaamheid

Toegegeven, duurzaamheid is een rekbaar en niet altijd even eenduidig begrip. Maar dat aan gebruikt meubilair

enorme duurzaamheidsvoordelen vastzitten mag duidelijk zijn. Dat de milieubelasting van een nieuwe bureaustoel - die vaak ook nog over de hele wereld is gesleept - nu eenmaal een veelvoud is van die van een refurbished exemplaar zal iedereen duidelijk zijn. Nu is het misschien niet zo heel moeilijk om mooi Nederlands of Italiaans kantoormeubilair af te stoffen en te verkopen, vanuit duurzaamheidsperspectief bezien zijn de muurbloempjes veel interessanter en dus ook uitdagender. Oude vloerbedekking, gebruikte stoffering, hout: recycling is beter dan storten, maar iets een tweede leven geven blijft het mooist. Zo kan inmiddels vloerbedekking worden hergebruikt, en ook is een tweede leven als (akoestisch) isolatiemateriaal vaak mogelijk.

Een kantoor met een paar honderd stoelen erin - zelfs al hebben die verschillende kleurtjes - mag dan aardig ogen, het gaat pas leven als er wat bijzondere dingen te zien zijn. En die worden door Bob uit zijn eveneens onuitputtelijke verzameling hoogstpersoonlijk uitgezocht. Allemaal gevalletjes hergebruik natuurlijk. Een complete bruine kroeg, afkomstig van een grote verzekeraar. Nederlands eerste vliegtuigsimulator, gebruikt door piloten die nog in de meidagen van 1940 hebben gevochten. Scheepsbouwmodellen en natuurlijk kunst, veel kunst. Ook iets dat bij het leegruimen van een pand nog wel eens wil blijven hangen en waarvan - althans op dat moment - niemand de waarde inziet. Maar het is vaak wel de kers op de spreekwoordelijke taart.

Fiscus

'Dat zou ik nou graag eens van jou horen', zei Bob toen ik hem bij de eerste bijeenkomst vroeg hoe de fiscus nu tegen zijn handel aankijkt. Want hoe waardeer je nu een werkelijk onafzienbare voorraad gebruikt kantoormeubilair? Per kilo of per kubieke meter? Volg je de verzekerde waarde?

'Als dat zo zou zijn dan zou ik na een lekkere brand nooit meer hoeven werken', aldus van der Leeden. Niet dat stoppen voor hem nu zo'n aantrekkelijke optie zou zijn trouwens, want 'ik werk alleen maar met gezellige mensen met wie een klik voel'. En die ben je natuurlijk gauw kwijt als je niet meer werkt.

Met een beetje computerprogramma zou de in- en verkoop van individuele partijen nog wel te volgen zijn. De tent mag dan wel groot zijn, dit administratieve probleem kan de ICT nog wel de baas. Maar zo gaat het vaak niet. Partijen worden vaak gesplitst of samengevoegd. Wat ook veel voorkomt is dat ingekochte partijen eerst gedemonteerd en vervolgens gerevitaliseerd worden. Neem nu een partij van 1.000 stoelen. Hetzelfde model, maar rijp en groen door elkaar. Sommige in een kleur die ooit heel populair was, maar nu echt niet meer kan. Die stoelen worden eerst (vaak trouwens door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt) uit elkaar gehaald. Wat stuk is wordt weggegooid, nog bruikbare onderdelen worden schoongemaakt en soms in een fris kleurtje gemoffeld. Vervolgens worden de (gebruikte of nieuwe) armleuningen weer opnieuw met verse schroeven aangebracht, worden de wieltjes en de beschermrubbers te-

ruggeplaatst en tenslotte wordt weer een nieuwe of weer opgevulde zitting en rugleuning aangebracht. Fiscale gevolgen? Voor de winstbelastingen zou ik het niet meteen weten, maar wie in de geschetste gang van zaken niet meteen een gevalletje Van Dijks Boekhuis Kampen (139/84 HvJ 14-05-1985) ziet moet onmiddellijk een PE-cursus omzetbelasting gaan volgen. De OB-aspecten van gebruikte materialen zijn sowieso bijzonder. In 2021 gaan we onze opleidingen volledig modulair aanbieden, dus wat let je?

Dan de opslagkosten. Wie in de vakliteratuur op zoek gaat naar de opslagkosten van bijvoorbeeld wijn of kaas zal tot de ontdekking komen dat die kosten niet - althans niet zonder meer - in mindering gebracht mogen worden op het resultaat. Want tegenover de kosten enerzijds staat een waardestijging van hetgeen wordt opgeslagen anderzijds. Oude of overjarige kaas is veel duurder dan jong of jong belegen, en hetzelfde geldt voor bewaarwijnen. Iets wat de meeste wijnen trouwens helemaal niet zijn, maar dat terzijde. Maar geldt die redenering ook voor meubilair? Is hier niet veeleer sprake van het na enige tijd mogen afwaarderen van oude en dus steeds incuranter voorraad? Een gang van zaken die in de confectiebranche zelfs in een aanschrijving geregeld is. In dat geval zouden ook de opslag- en bewaarkosten niet geactiveerd hoeven te worden, maar gewoon direct ten laste van het resultaat mogen worden gebracht. Want van een waardestijging door tijdsverloop is in dat geval geen sprake. Integendeel zelfs!

Trend

Onze maatschappij is ingesteld op productie en consumptie. 'Mijn grootste tegenstrever is dan ook de industrie, die onvoorstelbare hoeveelheden nieuwe producten blijft uitbraken, iets waar in Nederland naar mijn stellige overtuiging allang geen behoefte meer aan is. We zijn het verzadigingspunt van kantoormeubilair inmiddels ruimschoots gepasseerd. Juist daarom is hergebruik zoveel belangrijker dan nieuwe spullen aanschaffen', stelt Van der Leeden. Maar volgt ook de fiscus (of beter gezegd: de overheid) die trend? Ten dele is dat het geval. Niet alleen bij de inrichting van nieuwe belastingkantoren, maar ook in de wetgeving. Ook op een 'Ansje-twee-dehansje' kunnen investeringsfaciliteiten worden verkregen, al zijn sommige faciliteiten (MIA en BIK bijvoorbeeld) beperkt tot nieuwe bedrijfsmiddelen. En ook de wettelijke afschrijvingstermijn van ten minste vijf jaar is voor eerder gebruikte bedrijfsmiddelen niet anders, ook niet als op grond van de te verwachten levensduur van het bedrijfsmiddel daar reden voor zou zijn. Wat bij Bob naar eigen zeggen uiteraard niet het geval is. Maar toch zou enige fiscale ondersteuning in geval van hergebruik goed te verdedigen zijn. Alles voor de goede zaak!

Over de fiscale gevolgen van inruil kan een half fiscaal handboek worden volgeschreven, dus dat zullen we hier niet doen. Maar dat dit vraagstuk in de wereld van refurbishment zich in volle omvang doet voelen mag duidelijk zijn. We ronden af met een fiscale vraag waar Bob's

'We zijn het verzadigingspunt van kantoormeubilair inmiddels ruimschoots gepasseerd. Juist daarom is hergebruik zoveel belangrijker dan nieuwe spullen aanschaffen'

nachts van wakker ligt, en dat betreft fiscale herwaardering. Hij wil namelijk (soms) over kunnen gaan tot fiscale herwaardering en de vraag is of dat kan. Daarbij moet gedacht worden aan de hiervoor beschreven situatie waarin een grote partij stoelen van een bekend merk is ingekocht, die vervolgens deskundig worden opgeknapt om na enige tijd voor beduidend meer geld de showroom verlaten dan blijkt uit de inkoopadministratie. Kunnen die stoelen voor een inmiddels meer realistisch bedrag te boek gesteld worden, zo is de vraag.

Herwaarderen? Dat betekent in de regel winst in de tijd naar voren halen. Dat kennen we toch alleen maar bij dreigende verliesverdampting alsmede bij landbouwgrond? En zelfs dan kan het nog helemaal misgaan, zoals onlangs weer bleek bij in landbouwgrond omgezette bosgrond. Voor de liefhebbers: Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2020:3838, V-N Vandaag 2020/2767. Maar wellicht kwam het antwoord op deze vraag hiervoor al aan de orde. Gemaakte refurbishment-kosten mogen of moeten zelfs (mits aan zekere voorwaarden voldaan is) geactiveerd worden. Nieuw materiaal, maar ook arbeidsloon en andere out-of-pocket kosten (waaronder opslag en bewaring) kunnen de boekwaarde dan verhogen. Maar of ook al nog niet gerealiseerde winst genomen mag worden lijkt me twijfelachtig. Een Zaanse grootgrutter is door dergelijke praktijken zwaar in de problemen gekomen.

Kortom, het blijft in alle opzichten een boeiende combinatie: fiscus en vintage. <<<

Historisch fiscaal materiaal

Fons Overwater, bestuursvoorzitter van het Register Belastingadviseurs en waarnemend hoofdredacteur van Het Register, beschrijft in een serie artikelen fiscale bijzonderheden uit het verleden.

Carnaval versus corona: wel of geen belasting op maskers?

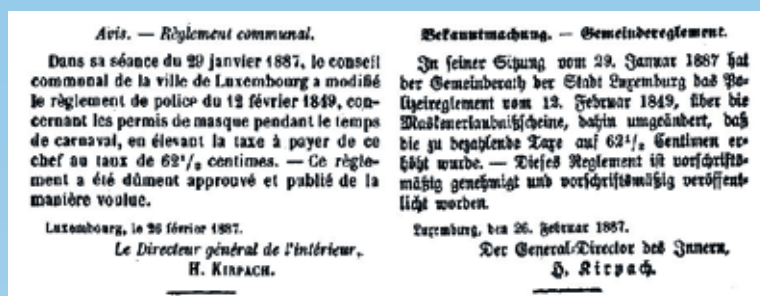
Nu het carnaval niet door mocht gaan maar we nog wel moeten leven met een mondkapjesplicht, heb ik samen met mijn collega-(amateur)fiscaal historicus Theo J.F. Schalke deze bijdrage geschreven die beide met elkaar combineert.

De verkoop van mondkapjes tegen betaling is normaal gesproken belast tegen 21% btw. Vanaf 1 juni 2020 is het dragen van mondkapjes in het OV verplicht. Gelet daarop heeft de staatssecretaris van Financiën goedgekeurd dat vanaf 25 mei 2020 tot 1 april 2021 een btw-nultarief mag worden toegepast. Door een btw-nultarief toe te passen in plaats van een btw-vrijstelling, behoudt de verkoper het recht op aftrek van voorbelasting. De bedoeling hiervan is om mondkapjes zo goedkoop mogelijk te maken. Vanaf 1 december 2020 is het dragen van een mondkapje overigens ook verplicht geworden in alle openbare en overdekte ruimtes en bij contactberoepen.

Theo Schalke wees mij in weerwil van de hierboven beschreven ongeëvenaard voordelige btw-regeling op een situatie die volstrekt het tegenovergestelde laat zien: de maskerbelasting!

Maskerbelasting

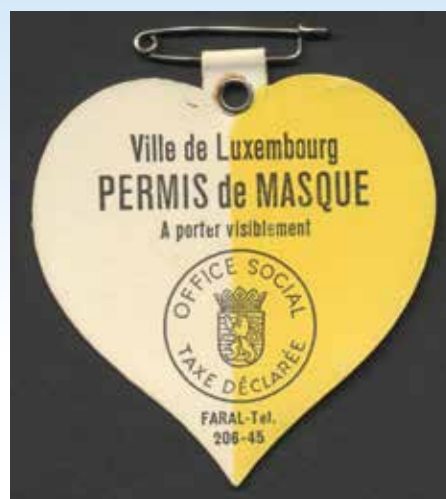
De maskerbelasting werd in diverse steden van het Groot-hertogdom Luxemburg in 1849 ingevoerd om het dragen

van maskers tijdens carnaval als fiscaal te belasten gedrag aan te merken. Terwijl hier carnaval niet door mocht gaan met maskers, mocht het daar alleen door gaan mits er belasting over de te dragen maskers werd betaald! Zotter kun je het niet maken.

Om te bewijzen dat je de 'office social taxe déclarée' had voldaan voor de 'permis de masque' of in het Duits de 'Maskenerlaubnis-scheine', moest je een vergunning in de vorm van een feestelijk fiscaal label kopen en duidelijk zichtbaar aan je masker of kleding hangen. Zodoende konden zelfs dronken belastingambtenaren makkelijk controleren of je aan je fiscale verplichtingen had voldaan. De maskerbelasting heeft bestaan tot in de jaren veertig van de vorige eeuw. De sanctie op het niet naleven stond toen op maximaal zeven dagen gevangenisstraf en vijftig francs boete. <<<

Het reglement zoals dat luidde op 26 februari 1887 in Frans en Duits, met een verwijzing naar de politieverordening over de maskerbelasting van 12 februari 1849.

Drie afbeeldingen van vergunningen van de maskerbelasting, uit de verzameling van Theo Schalke

Jurisprudentie en wetgeving

Inkomstenbelasting

- Inschrijving in basisregistratie wél voorwaarde voor kamerverhuurvrijstelling 31
- Verhuurde woning met zelfbewoningsplicht geen hoofdverblijf: woning in box 3 31
- Luchtfoto's nieuwe woonwagen tonen zwart inkomen bewoner aan 31

Overdrachtsbelasting

- Ondanks passieve bv's toch vrijstelling overdrachtsbelasting bij splitsing 32

Formeel belastingrecht

- Verschillende uitspraken van gerechten bij € 1.000-navorderingsbeleid 32
- Aftrekuitsluiting criminele kosten geen 'straf' 33
- Hoge Raad verduidelijkt regels bij verstrekken zaakstukken aan rechter 33

Erf- en schenkbelasting

- Op sterfbed gemaakte huwelijkse voorwaarden g een schenking aan langstlevende 33

Vennootschapsbelasting

- Valutaverlies restant-koopsom vliegtuig niet aftrekbaar 34

Inkomstenbelasting

2021/01 Inschrijving in basisregistratie wél voorwaarde voor kamerverhuurvrijstelling

Hoewel in de voorwaarden van de kamerverhuurvrijstelling duidelijk staat dat de huurder op hetzelfde adres in de Basisregistratie Personen (BRP) moet zijn ingeschreven als de verhuurder, besliste hof Den Haag dat het ontbreken van een registratie van de huurders in de BRP niet voldoende is om de kamerverhuurvrijstelling te weigeren. De procedure werd gevoerd door een vrouw die in 2016 een deel van haar eigen woning via Airbnb verhuurde aan personen die gedurende bepaalde perioden in 2016 bij haar woonden. De staatssecretaris ging met succes in cassatie.

De Hoge Raad besliste dat uit artikel 3.114, lid 2, Wet IB 2001 duidelijk blijkt dat de inschrijvingseis niet alleen een bewijsfunctie heeft, maar een voorwaarde is voor toepassing van de kamerverhuurvrijstelling. Uit de wetsgeschiedenis van artikel 3.114 Wet IB 2001 blijkt niet dat de inschrijvingseis geen zelfstandige betekenis heeft. De beslissing van het Hof was daarom onjuist. Het hof had verder moeten beslissen dat de huurinkomsten uit het verhuren van een gedeelte van de woning belast waren. De Hoge Raad wees daarbij op zijn arrest van 18 september 2020 (ECLI:NL:HR:2020:1448), waarin is beslist dat artikel 3.113 Wet IB 2001 óók van toepassing is op de (tijdelijke) verhuur van een deel van de eigen woning, zodat 70% van de inkomsten uit die verhuur tot het inkomen uit werk en woning moet worden gerekend. De Hoge Raad verklaarde het cassatieberoep van de staatssecretaris gegrond.

■ Hoge Raad 6 november 2020, nr. 20/01752, ECLI:NL:HR:2020:1741

2021/02 Verhuurde woning met zelfbewoningsplicht geen hoofdverblijf: woning in box 3

Een vrouw was eigenaar van een appartement dat fungeerde als eigen woning. Zij had het appartement gekocht onder het 'Slimmer Kopen'-concept waarbij de koper van de verkoper 25% korting op de aankoopprijs kreeg die bij een toekomstige verkoop moest wor-

den terugbetaald en waarbij de verkoper 37,5% van de toekomstige waardeontwikkeling kreeg. Bij het concept gold een zelfbewoningsplicht op grond waarvan de koper de woning uitsluitend (voor maximaal één jaar) mocht verhuren of anderszins in gebruik mocht afstaan als de verkoper dit goedkeurde. De vrouw verhuurde de woning met toestemming van de verkoper in de periode december 2017 tot december 2018. In deze periode huurde zij zelf elders een woning. Met betrekking tot de aangifte inkomstenbelasting 2018 stelde de inspecteur dat sprake was van een in box 1 te belasten eigen woning omdat de vrouw eigenaar was van de woning en alleen in verband met haar studie tijdelijk elders verbleef en na haar studie weer in de woning zou gaan wonen. De vrouw stelde met succes dat de woning in box 3 viel omdat de verhuur niet slechts tijdelijk was. Zij was voor haar werk en studie in een andere plaats gaan wonen waar ze grotendeels verbleef. Zij wilde de woning graag langer dan één jaar verhuren, maar de verkoper had hiervoor geen toestemming gegeven. Rechtbank Zeeland-West-Brabant besliste dat de eigen woning tijdens de periode van verhuur de vrouw niet als hoofdverblijf ter beschikking had gestaan. Dat zij eigenaar was van de woning en op grond van de afspraken met de verkoper verhuurbepalingen van kracht waren, was onvoldoende voor de stelling dat de vrouw in het appartement haar centrale levensplaats en daarmee haar hoofdverblijf had. Dat betekende dat het aangegeven inkomen uit werk en woning moest worden verminderd met de huurinkomsten uit tijdelijke verhuur en dat 75% van de WOZ-waarde van de woning en de met de woning corresponderende schuld in box 3 moesten worden opgenomen.

■ Rechtbank Zeeland-West-Brabant 22 oktober 2020, nr. 19/6313, ECLI:NL:RBZWB:2020:5148

2021/03 Luchtfoto's nieuwe woonwagen tonen zwart inkomen bewoner aan

Toen uit luchtfoto's van een woonwagenkamp bleek dat de woonwag en van een bewoner was vervangen door een nieuwe woonwag en, legde de inspecteur navorderingsaanslagen aan de bewoner op over 2011 en 2012 met voor elk jaar een inkomenscorrectie van € 175.000 en 50% boete. De bewoner stelde dat de woonwag en niet nieuw was, maar dat zijn oude was weggehaald en na renovatie weer was terug-

geplaatst. Rechtbank Zeeland-West-Brabant besliste dat de inspecteur een navorderingsgrond had omdat opzettelijk inkomsten waren verzwegen en daarmee sprake was geweest van kwade trouw. Hof Den Bosch besliste op het hoger beroep van de woonwagenbewoner dat de inspecteur mocht navorderen omdat hij met de luchtfoto's een nieuw feit had, maar ook omdat de man te kwader trouw was geweest omdat hij in 2011 en 2012 aanzienlijke contante uitgaven had gedaan uit niet bij de inspecteur bekende inkomsten en hiervan was bewust geen aangifte gedaan. Bij de schatting van het inkomen was de inspecteur er terecht van uitgegaan dat de man een nieuwe woonwagen had kunnen betalen. Uit de luchtfoto's, de hoogte van de betalingen aan Caravanbouw, de kosten van de keuken en de verklaring van Caravanbouw dat de woonwagen casco was opgeleverd, mocht de inspecteur afleiden dat de woonwagen was vernieuwd of aanzienlijk was verbouwd.

■ Hof Den Bosch 4 december 2020, nr. 19/00353, ECLI:NL:GHSHE:2020:3732

Overdrachtsbelasting

2021/04 Ondanks passieve bv's toch vrijstelling overdrachtsbelasting bij splitsing

Een broer en een zus waren ieder voor 50% eigenaar van een onroerendzaaklichaam (een bv) in de zin van artikel 4 Wbr. Deze bv hield op haar beurt alle aandelen van een andere onroerendzaaklichaam (een bv). De broer en zus hadden voor de vennootschapsbelasting een verzoek om splitsing gedaan. De inspecteur voor de vennootschapsbelasting had de vrijstelling verleend met betrekking tot de overgang van het vermogen in het kader van de splitsing. De nieuwe bv van de zus had echter ook een beroep op de vrijstelling van overdrachtsbelasting gedaan in verband met de verkrijging van de aandelen in het onroerendzaaklichaam. De inspecteur voor de overdrachtsbelasting verleende de vrijstelling voor de overdrachtsbelasting echter niet omdat hij vond dat de splitsing in overwegende mate was gericht op het ontgaan of uitstellen van belastingheffing. Ook vond hij dat de vrijstelling niet toegepast kon worden omdat de splitsende en de verkrijgende rechtspersonen geen materiële onderneming dreven. De bv ging in beroep en uiteindelijk in cassatie.

De Hoge Raad verwees naar zijn arrest van 13 september 2019 (ECLI:NL:HR:2019:1297) waarin was beslist dat de wetgever met het stellen van voorwaarden voor de vrijstelling van overdrachtsbelasting van artikel 5c, lid 1, Uitvoeringsbesluit Wbr heeft bedoeld aan te sluiten bij de splitsingsvrijstellingsvoorwaarden voor de vennootschapsbelasting. Het is in overeenstemming met dat oogmerk om de voorwaarden van artikel 5c, lid 1, Uitvoeringsbesluit Wbr, net zoals de voorwaarden van de splitsingsvrijstelling in de vennootschapsbelasting, uit te leggen in overeenstemming met artikel 15, lid 1, letter a, van de EU-Fusierichtlijn. In het arrest Leur-Bloem (ECLI:EU:C:1997:369) heeft het Europese Hof van Justitie beslist dat niet is vereist dat bij een fusie de verwervende vennootschap zelf een onderneming drijft, en dat ook een fusie of herstructurering als gevolg waarvan een nieuwe houdstermaatschappij ontstaat die geen onderneming bezit, op grond van zakelijke overwegingen kan hebben plaatsgevonden. In het EU-arrest Foggia (ECLI:EU:C:2011:718) is beslist dat een fusie

of herstructurering in de vorm van de overname van een onderneming die geen activiteiten uitoefent en geen eigen activa in de overnemende onderneming inbrengt, vanuit het oogpunt van laatstbedoelde onderneming toch op grond van zakelijke overwegingen kan hebben plaatsgevonden. Voor de vrijstelling bij fusie staat het enkele gegeven dat een verwervende of een verworven vennootschap geen onderneming drijft dus niet in de weg aan de mogelijkheid dat die fusie berust op zakelijke overwegingen. Er is geen reden om aan te nemen dat een andere redenering zou moeten worden gevolgd als bij een splitsing geen van de bij de splitsing betrokken vennootschappen een onderneming drijft. In artikel 15, lid 1, letter a, van de EU-Richtlijn wordt geen onderscheid gemaakt tussen fusies en splitsingen. Dat de bij een splitsing betrokken vennootschappen geen onderneming uitoefenen, sluit niet uit dat de splitsing plaatsvindt op grond van zakelijke overwegingen. De Hoge Raad verklaarde het beroep in cassatie van de bv gegrond.

■ Hoge Raad 18 december 2020, nr. 20/00199, ECLI:NL:HR:2020:2078

Formeel belastingrecht

2021/05 Verschillende uitspraken van gerechten bij € 1.000-navorderingsbeleid

In de notitie 'correctiebeleid versie 2.1' van 30 maart 2011 van de Belastingdienst staat dat de Belastingdienst het niet passend vindt om aan een belastingplichtige een belastingaanslag naar aanleiding van positieve correcties op te leggen, die maar een 'gering bedrag' aan te betalen belasting met zich meebrengt. Daarbij geldt onder meer dat het bij navordering te hanteren bedrag € 450 (c.q. € 1.000 inkomen) bedraagt, met uitzondering van gevallen waarin sprake is van kwade trouw of repeterende onjuistheden. Over deze bedragen van het beleid zijn al enige belangrijke rechterlijke beslissingen verschenen. In de eerste plaats het arrest van 26 juni 2020 (ECLI:NL:HR:2020:1109) waarin de Hoge Raad besliste dat de minimale correctiegrens van € 450 voor navorderingsaanslagen óók van toepassing is als een eenmaal opgelegde navorderingsaanslag na bezwaar of beroep wordt verminderd tot een bedrag minder dan € 450. Een andere belangrijke inhoudelijke beslissing is die van hof Amsterdam (ECLI:NL:GHAMS:2020:1409), waarin het hof besliste dat de correctiegrens van € 450 bij navordering een bedrag exclusief belastingrente is.

In diverse procedures is recentelijk de vraag aan de orde gekomen of de grensbedragen van € 450- en € 1.000 cumulatief gelden. In veel gevallen is bij een correctie van boven de € 1.000 óók sprake van een bedrag aan te betalen enkelvoudige belasting (zonder rente) van meer dan € 450, maar in veel gevallen is dat ook niet het geval. Hieronder volgt de tot nu toe hierover verschenen rechtspraak.

1. Rechtbank Noord Nederland besliste op 1 oktober 2020 dat het correctiebeleid alleen de absolute grens aan (extra) te betalen belasting van € 450 betreft, en niet (ook) een bedrag (van € 1.000) aan inkomenscorrecties. Het gaat volgens de Rechtbank dus alleen om het bedrag aan te betalen belasting, en daarbij speelt de hoogte van de inkomenscorrectie geen rol. De correctie op het belastbaar inkomen bedroeg (uiteindelijk) € 1.106 en de verschuldigde inkomstenbelasting € 366.

2. Rechtbank Noord-Holland besliste op 11 december 2020 dat de navordering van € 14, waarbij het inkomen gecorrigeerd was met € 1.163, terecht was opgelegd. De rechtbank vond het redelijk dat de Belastingdienst bij aanmerkelijke correcties van het verzamelinkomen de navordering wilde handhaven, ofschoon het belastingbedrag gering was.
3. Rechtbank Noord-Holland besliste op 4 december 2020 dat de € 1.000-grens bij correctiebeleid wel relevant was, ook al bleef de navordering onder de € 450.
4. Hof Den Haag besliste op 10 december 2020 dat de navorderingsaanslag van € 427 onterecht was, ook al was de inkomenscorrectie meer dan € 1.000 (namelijk € 2.623).

■ *Rechtbank Noord-Nederland 1 oktober 2020, nr. 19/993, ECLI:NL:RBNNE:2020:4212*

■ *Rechtbank Noord-Holland 11 december 2020, nr. 19/3232, ECLI:NL:RBNHO:2020:10679*

■ *Rechtbank Noord-Holland 4 december 2020, nr. 19/4944, ECLI:NL:RBNHO:2020:10157*

■ *Hof Den Haag 10 december 2020, nr. 20/00481, ECLI:NL:GHDHA:2020:2416*

2021/06 Aftrekuitsluiting criminele kosten geen 'straf'

Een man werd in oktober 2013 strafrechtelijk veroordeeld nadat uit FIOD-onderzoek was gebleken dat hij betrokken was geweest bij een grootschalige handel in vervalste merkkleding. De inspecteur corrigeerde het inkomen over de jaren 2009, 2010 en 2011 met een winst van € 75.000 per jaar. De man ging in beroep en stelde dat de kosten van de handel aanzienlijk hoger waren geweest dan de inspecteur in aanmerking had genomen en dat de toepassing van artikel 3.14, lid 1, onderdeel d, Wet IB 2001 leidde tot een door artikel 6 EVRM verboden dubbele bestraffing.

De Hoge Raad besliste dat belastingheffing geen strafoplegging is, maar dat belastingheffing wel onder het bereik van artikel 6 EVRM kan vallen als deze heffing een 'criminal charge' is. Alleen als belastingheffing door de aftrekuitsluiting neerkomt op zo'n criminal charge of bestraffende sanctie, zou zich een tweede bestraffing ter zake van een veroordeling voor het desbetreffende misdrijf kunnen voordoen. Of belastingheffing een bestraffend karakter heeft en daarom onder het bereik van artikel 6 EVRM valt, moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die het EHRM daarover heeft ontwikkeld. Volgens de Hoge Raad volgt uit de wetgeschiedenis van de aftrekuitsluiting dat de wetgever niet heeft bedoeld om voor het begaan van een misdrijf een extra straf op te leggen, maar om het begaan van misdrijven niet langer fiscaal te faciliteren. De aftrekuitsluiting heeft naar haar aard geen bestraffend karakter zoals de criminal charge in de zin van artikel 6 EVRM en is ook niet gericht op het toevoegen van leed aan de veroordeelde van het misdrijf. De aftrekuitsluiting maakt deel uit van de belastingwet en daarvoor is nodig dat de belastingplichtige uit misdrijf inkomsten heeft verkregen. De aftrekuitsluiting houdt geen rekening met de aard of de ernst van het begane misdrijf, en ook niet met de mate van verwijtbaarheid van de pleger van het misdrijf. In plaats van de aftrekuitsluiting kan ook niet een vrijheidsbeperkende straf of vervangende hechtenis worden opgelegd en de verplichting tot betaling van belasting vervalt niet bij het overlijden van de belastingplichtige. De Hoge Raad verklaarde het beroep in cassatie van de man ongegrond.

■ *Hoge Raad 18 december 2020, nr. 19/00014, ECLI:NL:HR:2020:2048*

2021/07 Hoge Raad verduidelijkt regels bij verstrekken zaakstukken aan rechter

Op grond van artikel 8:42 Awb moet de inspecteur bij een beroepsprocedure 'alle op de zaak betrekking hebbende stukken' verstrekken aan de belastingrechter. Daarbij mag de inspecteur niet selectief te werk gaan, het gaat immers om 'alle stukken' en niet alleen om de stukken die de inspecteur goed uitkomen. De Hoge Raad heeft de regels ten aanzien van artikel 8:42 Awb verduidelijkt.

De Hoge Raad besliste dat:

Op grond van artikel 8:42, lid 1, Awb het bestuursorgaan in beginsel alle op de zaak betrekking hebbende stukken die aan dat orgaan ter beschikking staan of hebben gestaan aan de rechter moet verstrekken. Tot die stukken behoren alle stukken die het bestuursorgaan ter raadpleging ter beschikking staan of hebben gestaan en die van belang kunnen zijn voor de beslechting van de (nog) bestaande geschilpunten. Zo wordt gewaarborgd dat een geschil over een door het bestuursorgaan genomen besluit wordt beslecht op basis van alle relevante feitelijke gegevens die aan het bestuursorgaan ter beschikking staan, zodat de belanghebbende zich daarover kan uitlaten en de rechter daarmee bij zijn beoordeling rekening kan houden.

De rechter moet toezien op de naleving van art. 8:42, lid 1, Awb. Als uit het dossier blijkt dat de door het bestuursorgaan ingezonden stukken niet volledig zijn, moet de rechter het bestuursorgaan opdragen dat verzuim te herstellen. De rechter hoeft niet ambtshalve onderzoek te doen naar het mogelijke bestaan van stukken die het bestuursorgaan ten onrechte niet heeft overgelegd. Als de belanghebbende voldoende gemotiveerd heeft gesteld dat een bepaald stuk van enig belang kan zijn (geweest) voor de besluitvorming in zijn zaak en daarom door het bestuursorgaan moet worden overgelegd, moet aan dat verzoek worden tegemoetgekomen, mits het bestaan van dat stuk aannemelijk is. Dit is alleen anders in gevallen van gerechtvaardigde weigering op grond van artikel 8:29 Awb en in uitzonderingsgevallen als misbruik van procesrecht.

Als uit de gedingstukken blijkt dat het bestuursorgaan heeft verzuimd een op de zaak betrekking hebbend stuk te overleggen, kan de belanghebbende nog in cassatie met succes erover klagen dat de rechter het bestuursorgaan niet heeft opgedragen dat verzuim te herstellen, ook als de belanghebbende niet eerder bij de feitenrechter heeft verzocht om overlegging van dat stuk.

■ *Hoge Raad 23 oktober 2020, nr. 19/04499, ECLI:NL:HR:2020:1670*

Erf- en schenkbelasting

2021/08 Op sterfbed gemaakte huwelijkse voorwaarden geen schenking aan langstlevende

Een vrouw huwde op 2 september 2015 in wettelijke gemeenschap van goederen met de een man met wie zij al 33 jaar een relatie had. Op 19 oktober 2017 gingen zij huwelijkse voorwaarden aan waarbij zij overeen kwamen dat de man gerechtigd zou zijn tot 10% van zowel de schulden als de goederen van de gemeenschap en de vrouw gerechtigd zou zijn tot 90% van de schulden

en de goederen van de gemeenschap. De man overleed kort daarna op 9 december 2017. De vrouw was zijn enige erfgename. Bij de aangifte erfbelasting stelde de inspecteur dat de verdeling van de ontbonden wettelijke gemeenschap op basis van artikel 1:100 BW 50%-50% was, en dat het vrijwillig afstand doen van het recht op 50% kwalificeerde als een schenking van de man aan de vrouw. De vermogensverschuiving was volgens de inspecteur voltooid door het overlijden van de man en de schenking had plaatsgevonden binnen 180 dagen vóór het overlijden van de man en werd geacht tot de nalatenschap te behoren. Verder was volgens de inspecteur sprake van een verblijfsbeding waarbij het meerdere (het gedeelte boven de 50%) bij de langstlevende verbleef en belast was op grond van artikel 11, lid 4, Successiewet. Tot slot beriep de inspecteur zich op *fraus legis*: de huwelijkse voorwaarden waren volgens hem alleen opgesteld om erfbelasting te ontwijken. De vrouw ging in beroep.

Rechtbank Noord-Holland besliste dat het aangaan van de huwelijkse voorwaarden niet betekende dat sprake was van een schenking. De Hoge Raad had in zijn arresten van 28 februari 1959 en van 17 maart 1971 beslist dat voor de heffing van schenkingsrecht noodzakelijk was dat een eenzijdige vermogensverschuiving tot stand werd gebracht. In dit geval was volgens de rechtbank geen sprake van een voltooide vermogensverschuiving. Hieraan deed niet af dat in dit geval geen sprake was van een wijziging tijdens het huwelijk van een regime van 'koude uitsluiting' naar een gehele gemeenschap van goederen, maar dat de gerechtigdheid met betrekking tot de bestaande gemeenschap van goederen was gewijzigd. Ook in dat geval vond namelijk geen voltooide vermogensverschuiving plaats bij het aangaan van de huwelijkse voorwaarden. De Hoge Raad had verder geen aansluiting gezocht bij het moment van het aangaan van een verplichting, maar bij het moment van een voltooide eenzijdige waardeverschuiving uit het vermogen van de ene echtgenoot naar dat van de andere echtgenoot. In zijn arrest uit 1971 had de Hoge Raad beslist dat het de taak van de wetgever was om desgewenst een wettelijke grondslag voor belastbaarheid te creëren voor situaties als deze en de rechtbank zag het niet als haar taak om af te wijken van de vaste jurisprudentie van de Hoge Raad als de wetgever een wetswijziging had nagelaten. Er was volgens de rechtbank ook geen sprake van een verblijfsbeding in de zin van in artikel 11, lid 2 of lid 4, Successiewet. Daarvan kan alleen sprake zijn als het is gekoppeld aan het overlijden. Als het verblijven ook bij leven kan plaatsvinden, is geen sprake van een verblijfsbeding in deze zin. In de huwelijkse voorwaarden was alleen een wijze van verdeling opgenomen met het oog op de ontbinding van de gemeenschap. De werking hiervan was niet afhankelijk van het overlijden van één van de partners, maar kon ook het gevolg zijn van een andere oorzaak van ontbinding van het huwelijk. Tot slot was er volgens de rechtbank ook geen sprake van *fraus legis*. De huwelijkse voorwaarden konden niet worden aangemerkt als een gekunstelde constructie. In de eerste plaats zouden doel en strekking van de Successiewet niet zijn miskend als geen schenking zou worden aangenomen, omdat de wetgever in de arresten uit 1959 en 1971 was gewezen op de aan de orde zijnde beperking van de heffing van erfbelasting maar tot op heden de wetgeving niet had aangepast. Daarnaast was er geen constructie met een zeker te verkrijgen fiscaal voordeel, omdat ook de vrouw de eerst stervende had kunnen zijn en in dat geval waren de huwelijkse voorwaarden voor de man fiscaal zeer ongunstig geweest. Dat be-

lastingbesparing wel ten grondslag zou hebben gelegen aan de huwelijkse voorwaarden, was onvoldoende voor het aannemen van *fraus legis*. De rechtbank verklaarde het beroep van de vrouw gegrond.

■ *Rechtbank Noord-Holland 20 november 2020, nr. 19/2137, ECLI:NL:RBNHO:2020:9677*

Vennootschapsbelasting

2021/09 Valutaverlies restant-koop-som vliegtuig niet aftrekbaar

Valutaresultaten als gevolg van een verandering in de wisselkoers horen in beginsel tot de belastbare winst. In de volgende procedure was het tijdstip waarop het valutaresultaat ten laste van de winst kon worden gebracht in geschil. De bv had ervoor gekozen om een gekocht vliegtuig te activeren op het moment van het aangaan van de verplichting (in dollars). Op het moment dat het bedrijfsmiddel werd geactiveerd, werd de kostprijs van dit bedrijfsmiddel in euro's op de balans opgenomen. Het was de vraag tegen welke koers de kostprijs van het vliegtuig moest worden berekend.

Een bv sloot in november 2014 een overeenkomst voor de aankoop van een vliegtuig. Van de totale koopsom van USD 8.050.000 werd USD 2.050.000 betaald bij het ondertekenen van de koopovereenkomst; het restant moest betaald worden bij levering van het vliegtuig in april 2015. De bv hanteerde de euro als functionele valuta en nam het aangeschafte, nog niet geleverde, vliegtuig ultimo 2014 op haar fiscale balans op voor de koopsom van USD 8.050.000 tegen de wisselkoers op het moment van aankoop (november 2014). Daarnaast nam zij op de fiscale balans de resterende koopsom van USD 6.000.000 op als betalingsverplichting, eveneens tegen de koers op het moment van aankoop. Ultimo 2014 steeg de tegenwaarde van de verplichting door de koersontwikkeling euro/dollar. De bv trok het valutaverlies van € 122.891 in haar aangifte over 2014 af maar de inspecteur stelde dat het valutaverlies deel uitmaakte van de aanschaffingskosten van het vliegtuig. De bv ging in beroep.

Hof Den Haag was het met de inspecteur eens dat het in strijd met goed koopmansgebruik, in het bijzonder het realiteitsbeginsel, was om in 2014 een valutaverlies te nemen op de verplichting ter zake van de resterende koopsom. Voor de berekening van de uiteindelijke aanschaffingskosten van het vliegtuig moest de resterende koopsom van USD 6.000.000 worden omgerekend tegen de koers op het moment dat dit bedrag was verschuldigd (de datum van levering van het vliegtuig). Dit bedrag was immers - samen met de aanbetaling - de uitgave, omgerekend in euro's, die de bv daadwerkelijk had gedaan ter verkrijging van het vliegtuig. Een valutaresultaat op de resterende koopsom als gevolg van de ontwikkeling van de wisselkoers tussen de datum van ondertekening van de koopovereenkomst en de datum van verschuldigdheid van de resterende koopsom behoorde tot de aanschaffingskosten van het vliegtuig. Tot het moment van verschuldigdheid van de resterende koopsom correspondeerde een niet-gerealiseerd valutaverlies op de verplichting ter zake van de resterende koopsom met een even grote ongerealiseerde valutawinst op de resterende aanschaffingskosten.

■ *Hof Den Haag 13 oktober 2020, nr. 19/00609, ECLI:NL:GHDHA:2020:2010*

Heleen Heithuis-Kuyck (Maatwerk Belastingadvies):

‘Een onderneming is geen handelswaar’

Steward ownership is een nog tamelijk onbekend fenomeen bij ondernemers. Het is een manier om de eigendom van een bedrijf vorm te geven. De kern is dat een bedrijf ‘van zichzelf’ is. Het Register sprak met twee pioniers op dit terrein: Heleen Heithuis-Kuyck en Jennifer Benson.

Door Sylvester Schenk | foto's: Raphaël Drent

Je bent wie je kent, zo bleek onlangs weer. Via Marijke Vervoort (Team Vervoort, ‘Petje op, petje af’, Het Register 2018-1) kwam ik in contact met Heleen Heithuis-Kuyck. Heleen is erg enthousiast geworden over het fenomeen *steward ownership* (daarover later meer) en organiseerde daarom onlangs in Muiden onder de titel ‘Samenkomst rondom nieuw ondernemerschap’ een symposium hierover. Keynote speaker bij deze bijeenkomst was Jennifer Benson (aangekondigd als Sparring & Thinking partner (The New Business as Usual)). Alle reden voor een vraaggesprek hierover bij Heleen (letterlijk!) aan de keukentafel in Leiden, waarbij naast Heleen ook Jennifer Benson aanwezig was.

Eerst even de binding met de fiscale praktijk. Heleen is old school (wat staat voor ouderwets in de goede zin van het woord); na middelbaar onderwijs volgde ze namelijk de vermaarde FB-opleiding, die - zoals alle old boys zich ongetwijfeld herinneren - niet met een diploma, maar met de ‘akte van bekwaamheid’ werd afgesloten. Met die akte op zak stapte ze over naar Unilever om uiteindelijk - na tussenstops bij EY en BDO - in 2007 haar eigen kantoor ‘Maatwerk Belastingadvies’ te starten, een kantoor met een brede nationale en internationale praktijk. En de olifant in de kamer: Heleen is inderdaad de echtgenote van.

Steward ownership

Voordat we het gaan hebben over hoe het allemaal zo kwam moet het fenomeen *steward ownership* uiteengezet worden. *Steward ownership* is een manier om de eigendom van een bedrijf vorm te geven. De kern hierbij is dat een bedrijf ‘van zichzelf’ is. Dit kan bereikt worden door te zorgen dat een bedrijf niet zomaar verkocht kan worden en door een scheiding aan te brengen tussen eigendom en zeggenschap. Iedere betrokkene bij de onder-

neming (bestuurders, kapitaalverschaffers, aandeelhouders, werknemers) ontvangen een redelijke vergoeding voor verleende diensten, maar ook niet meer dan dat. Je bouwt een structuur op waarmee voorkomen wordt dat de onderneming zomaar verhandeld kan worden. De invloed van het grote geld wordt dus kaltgesteld, om de zeggenschap terecht te laten komen bij degenen die in het bedrijf een actieve rol vervullen. Deze gedachte is populair aan het worden. Het Financieele Dagblad (dat toch gezien mag worden als de barometer van ontwikkelingen in bedrijvig Nederland) wijdde er onlangs een artikel aan, waarin ondernemer Bas van Abel van Fairphone over zijn nieuw opgerichte bedrijf het volgende wist te melden: ‘M’n aandeelhouders krijgen niks te zeggen.’ Dat is blijkbaar het nieuwe normaal aan het worden. Er is - dixit Benson - sprake van ‘kapitaalneutralisatie’ op het moment dat het kapitaal helemaal vrij van privé-aanspraak geworden is.

Kapitalistische uitwassen

Daarnaast is er bij *steward ownership* óf een stichting die het volledige economische eigendom heeft óf een externe stichting die door middel van een golden share (een bijzonder vetorecht van een specifieke aandeelhouder) bij strategische beslissingen (de verkoop van de onderneming) de uiteindelijke zeggenschap heeft. Waarmee de onderneming in wezen eigendom van zichzelf geworden is, ten gunste van alle betrokkenen en niet enkel ten behoeve van de eigenaren. Je voorkomt er verder mee dat een onderneming als een halve bruin over de toonbank gaat, opgekocht wordt dus door de meestbiedende. Goed voor de verkoper wellicht, die uiteindelijk die rode sportwagen van Italiaanse makelij kan gaan aanschaffen. Maar wat betekent zo’n verkoop voor alle andere betrokkenen? Natuurlijk, een overname of fusie kan prima in het belang

van een onderneming zijn. Maar laten we eerlijk zijn: dat is bij zo'n verkoop niet waar het in de regel om draait. De stewardstichting kan door middel van haar golden share rekening houden met de belangen van iedereen. Steward ownership zou de beste manier zijn om de missie van een bedrijf te borgen. Niet het verdienen van (veel) geld op (korte) termijn moet in deze opzet het doel van een onderneming zijn, maar het vervullen van zijn een missie. In wezen is stewardship daarmee een reactie op kapitalistische uitwassen, waarbij ten koste van anderen naar winstmaximalisatie wordt gestreefd. Het doet me onwillekeurig toch een beetje denken aan de slogan van Jeremy Corbyn, destijds leider van de Britse Labour Party: "Let's build a Britain that works for the many, not the few." Een bepaald niet onhoudbare stelling. Anders gezegd, een "kapitalisme 2.0": een marktwerking die gaat over de inhoud en niet over de rendementen van aandeelhouders.

Flower power?

Bedrijven die van iedereen en dus van niemand zijn. Waarbij de met ziel en zaligheid werkende ondernemer en de vaak groot risico lopende kapitaalverschaffers hun inspanningen beloond zien met een redelijke beloning. Dat klinkt weinig hoopgevend, een beetje zweverig zelfs. 'Deze vorm van eigendom is cruciaal om de ongelijkheid in de wereld te verkleinen', zegt Jennifer. Maar dat bij de voornoemde samenkomst de geserveerde maaltijd vegetarisch was klinkt ook al niet hoopgevend. De dames zien dat echter anders. 'Dat verwijt van zweverigheid hoor ik wel vaker', aldus Jennifer. 'Maar het is niet juist'. Rentmeesterschap (zoals je stewardship in goed Nederlands zou kunnen omschrijven) is juist een bijzonder actueel thema. Ontzettend concreet en het tegenovergestelde van zweverig. En wat die ontbrekende gehaktbal betreft; dat was gewoon een praktische keuze

om keuzemenu's te kunnen vermijden. Niks principiëls aan. Overigens is steward ownership volgens de beide dames bepaald niet de enig mogelijke of enig juiste bedrijfsvorm. De klassieke organisatiestructuur waarbij degenen die het geld fourneren ook aan de touwtjes trekken om er uiteindelijk met de buit vandoor te gaan wordt door de beide dames beslist niet verketterd. Al is steward ownership naar hun mening in veel gevallen een beter alternatief.

Hoe kom je bij dit fenomeen?

'Ik had van het hele fenomeen steward ownership nog nooit gehoord', vertelt Heleen. 'Maar op een dag werd ik gebeld door een cliënte van mij, een architecte. Die wilde een nieuwe activiteit gaan opstarten in de vorm van een steward owned bedrijf. Daar had ze op de een of andere manier over gehoord of gelezen, en was van die gedachte bijzonder gecharmeerd. Of ik haar daarbij kon helpen. Nu ben ik erg van de school van Pippi Langkous: "Ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan." Ik ben dus aan het googelen geslagen en al snel kwam ik uit bij Jennifer Benson. En zo is het allemaal begonnen. Ik besloot na enige tijd om een bijeenkomst te organiseren voor cliënten en relaties van wie ik verwachtte dat ze interesse voor dit onderwerp zouden hebben. Voor zichzelf of wellicht voor hun cliënten. Want - en dat kwam al eerder ter sprake - niet iedereen zal ervoor voelen, maar sommigen zien het als een interessante mogelijkheid om hun steentje bij te dragen aan een betere wereld.'

En die belangstelling was er inderdaad. Er zullen dan ook één (of meer) vervolgbijeenkomsten over dit onderwerp gaan komen, georganiseerd door Jennifer. Overigens niet alleen voor relaties van Heleen, elke belangstellende is welkom.

Nieuw?

Hoe interessant ook, de vraag kan natuurlijk opgeworpen worden of steward ownership wel volledig nieuw is. We kennen in Nederland immers wel meer rechtsvormen waarbij er geen sprake is van persoonlijk eigendom. Er zijn tal van 'nijvere stichtingen' of ondernemende verenigingen (zoals de onze!) die slechts passanten (leden, bestuurders, werknemers, freelancers) zonder persoonlijke eigendom of zelfs maar persoonlijk belang als rentmeester hebben. En bepaalt art. 2:250 tweede lid BW niet dat "...Bij de vervulling van hun taak richten de commissarissen zich naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming"? En verder is natuurlijk ook in agrarisch Nederland persoonlijke eigendom een relatief begrip. Continuïteit en niet winstmaximalisatie staat bij de meeste familiebedrijven voorop en het te gelde maken van de onderneming is weliswaar mogelijk maar toch maar zelden een reële optie. En heeft een coöperatie niet verdacht veel kenmerken van stewardship?

Ja, geven Heleen en Jennifer toe, de grondgedachte van stewardship is op sommige plekken terug te vinden in de Nederlandse wetgeving. Maar het is een vergissing om dit fenomeen slechts te zien als een manier om zeggenschap en eigendom te scheiden, zoals dat bijvoorbeeld ook bij certificering van aandelen het geval is. Bij steward ownership ligt de beslissingsbevoegdheid over de verkoop van de onderneming niet bij de ondernemer of de kring daaromheen maar bij de houder van het gouden aandeel, zoals gezegd in de regel een stichting. Er is bij deze stichting sprake van volstreekte onafhankelijkheid, al dient de onderneming wel een vergoeding aan de stichting te betalen voor bewezen diensten. Een gang van zaken die in geval van certificering van aandelen ten aanzien van de stichting administratiekantoor ook te doen gebruikelijk is. Steward ownership is overigens in bijna alle gevallen maatwerk, en geen confectie. Het kan ook zo zijn dat het eigendom helemaal bij een stichting ligt. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval zal er bijgestuurd en aangepast worden.

Stichting de Prioriteit

Heleen en Jennifer hebben ter facilitering van steward ownership voor Nederlandse ondernemingen in december 2020 een stichting mede-opgericht, 'Stichting de Prioriteit' geheten, die inmiddels voor een eerste aangesloten onderneming het gouden aandeel beheert. Het is de bedoeling dat deze stichting op termijn het rentmeesterschap voor verschillende ondernemingen gaat uitoefenen. Het is dus veeleer een paraplustichting en niet een voor de betrokken vennootschap opgerichte rechtspersoon. Bijzonder aan deze stichting is dat de aangesloten ondernemers de stichting met gekwalificeerde meerderheid medebesturen. Er is dus nadrukkelijk nagedacht over een systeem van *checks and balances*. Overigens zijn er in Nederland inmiddels verschillende ondernemingen op deze manier vormgegeven, waarvan Odin (biologische supermarkten) en BuurtzorgT (een zorginstelling

Jennifer Benson: 'Deze vorm van eigendom is cruciaal om de ongelijkheid in de wereld te verkleinen'

Heleen Heithuis: 'Sommigen zien het als een interessante mogelijkheid om hun steentje bij te dragen aan een betere wereld'

voor cliënten met (zware) psychiatrische problemen) wel het meest bekend zijn.

Stewardship in de fiscaliteit

Ten slotte. Zou het concept van steward ownership wellicht geschikt zijn voor in de fiscaliteit? Tijdens een recent symposium van het Register Belastingadviseurs werd de stelling op tafel gelegd dat in de juridische en fiscale dienstverlening het klassieke piramide-model (met zijn vennotenstructuur en het up or out-principe) zijn langste tijd wel heeft gehad. Met name jongeren zouden niet meer bereid zijn om zich de offers te getroosten om de heilige graal van het firmantschap in de wacht te slepen. De dames twijfelen. Misschien is de fiscaliteit wel net iets te veel old school om zich als eerste op dit soort noviteiten te werpen. Maar wellicht wordt de sector door de harde realiteit tot dit soort vernieuwingen gedwongen. We zullen zien. Aan Heleen Heithuis en Jennifer Benson zal het niet liggen. <<<

THE NEW BUSINESS AS USUAL

Nieuw Eigenaarschap voor ondernemers

Events over eigendom, eigenaarschap en steward-ownership, voor ondernemers en hun adviseurs. Ter informatie voor RB-leden: PE-punten zijn in aanvraag.

Datum:	woe 24 maart 2021	Datum:	woe 26 mei 2021
Locatie:	Regio Eindhoven	Locatie:	Regio Amsterdam
Tijdstip:	Van 16:30 - 20:30 uur	Tijdstip:	Van 16:30 - 20:30 uur
Prijs:	€ 245,00 ex BTW	Prijs:	€ 245,00 ex BTW

De vormgeving van het eigendom in een onderneming moet dienstbaar zijn aan het doel van de onderneming. Waarom is dat zo essentieel? (*) Tijdens dit event krijg je een brede blik over de verschillende invalshoeken. Wat staat je te wachten: Een inleiding-lezing (Jennifer Benson), een aantal praktijkvoorbeelden (Koos Bakker, oprichter Odin), een vegetarische maaltijd, een toelichting vanuit juridisch/financieel/fiscaal oogpunt en een gefaciliteerde dialoog.

Heb je vragen? Neem gerust contact met me op via jennifer@thenewbusinessasusual.com
Direct reserveren kan ook, via volgende link: <https://eventsforpurpose.com/events/>

Verder bouwen aan de toekomst

In juni 2019 is het strategisch plan van het Register Belastingadviseurs (RB) voor de komende jaren vastgesteld door de leden. Kenmerkend voor het plan is de blik naar buiten. Wat zijn belangrijke ontwikkelingen op technologisch gebied, op de arbeidsmarkt en in het fiscale domein? Rond deze thema's zijn visiegroepen ingericht. Wat hebben die tot nu toe gebracht? En wat gaat er in 2021 allemaal gebeuren? Een impressie...

Onderweg

'Ja, we zijn goed op weg. Er is in de afgelopen anderhalf jaar het nodige tot stand is gebracht. Visieontwikkeling gebaseerd op een analyse van wat er buiten je vakgebied gebeurt en de toepassing daarvan op het beroep belastingadviseur. Daar zijn we volop mee bezig. We maken meters en bewandelen als RB een koninklijke, gedurfde route.

Tegelijkertijd zijn we als vereniging in transitie. Dat betekent dat we elkaar nog beter moeten vinden. Als leden onderling, als leden en bestuur, als bestuur en bureau. Ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheden. Dat is een proces dat tijd en aandacht vraagt. Bovendien zit er ook nog een externe component aan.

Transitie is uitdagend maar vergt ook tijd en aandacht

Want het RB wil zich ook anders manifesteren in de verhouding met externe partners, variërend van de Belastingdienst en het ministerie tot de politiek en andere beroeps- en brancheorganisaties', aldus algemeen directeur Therèse van 't Westende.

Visiegroep RB 2030

Onder de visiegroep RB 2030 hangen verschillende trajecten. Eén ervan heeft betrekking op Tax and Technology, technologische ontwikkelingen in relatie tot het

fiscale domein. In 2020 is de samenwerking opgestart met de universiteiten van Amsterdam (VU), Tilburg en Maastricht waar de master Tax and Technology wordt gedoceerd. Voor die master - waar het RB als partner aan verbonden is - zijn er meer aanmeldingen dan plaatsen. 'Naast de *big four* zijn wij het vijfde kantoor, exclusief voor het mkb', vertelt bestuurslid én student Martin Hommersom.

'De master voorziet duidelijk in een behoefte als het gaat om theorie en praktijk van big data en artificiële intelligentie. Als belastingadviseurs worden we geacht de wet te kennen. Maar hoe gebruik je slimme systemen bij de toepassing daarvan? Dat vraagt om vormen van standaardisering en technologie die (veel) verder gaan dan we tot nu toe gewend zijn. Je kunt het operationaliseren van het belastingregime dus ook van de andere kant benaderen. Dat blijkt wel bij deze master, want 40% van de studenten heeft geen fiscale achtergrond maar is econometrie- of informaticastudent.

Voor het RB is (het volgen van) deze master belangrijk, we sponsoren dan ook. Met de bedoeling de kennis die daar wordt gepresenteerd ook te ontsluiten voor onze leden. Wat ik persoonlijk concludeer is dat het erop lijkt dat landen met een minder goed belastingstelsel in het voordeel zijn als het gaat om aanhaken op nieuwe, technologische mogelijkheden. Daar is een grote noodzaak tot aanpassing, er is veel fraude. En een slag maken gebeurt dan met inzet van moderne technieken. Wij hebben al jaren een goedwerkend wetgevingssysteem en het gevaar is dan

dat je te weinig aandacht hebt voor technologische ontwikkelingen. Daardoor treedt de wet van de remmende voor-sprong in werking.'

Waar staan de leden?

Binnen de scope van de visiegroep RB 2030 is in het najaar ook een nulmeting gedaan onder RB-leden. Hoe staat het met hun kennis van Tax and Technology? En hoe ziet de toepassing daarvan er in de praktijk uit? Volgens portefeuillehouder Martin Hommersom levert het onderzoek voorspelbare én verrassende uitkomsten op: 'Een inkoppertje, hoe meer ervaring iemand heeft in de belastingadviespraktijk, hoe minder de focus op technologie. Leeftijd is een bepalende factor bij de behoefte naar technologische kennis, maar het verschil tussen 'oud en jong' is wel minder groot dan verwacht.

In Zwitserland kan men belasting betalen met bitcoins

Ook niet geheel onverwacht is het feit dat de meerderheid van de leden aan-geeft voorkeur te hebben voor online-colleges. Maar wel opvallend is dat deze voorkeur nauwelijks beïnvloed blijkt door corona. Dus, op een moderne manier kennis vergaren was een al ingezette trend. Verder komt uit de nulmeting naar voren dat de kennisbehoefte verschuift van belastingrecht naar technologie, en dat die verschuiving groter is naarmate het kantoor groter is. Opvallend is daarbij dat de behoefte aan kennis in z'n geheel groter wordt. Er is dus geen sprake van substitutie.'

De uitkomsten van het onderzoek onder de leden zijn de basis voor vervolgstappen, zoals het delen van best practices. Maar ook de ontwikkeling van PE-cursussen, in samenwerking met de drie universi-

Therèse van 't Westende, algemeen directeur RB

Martin Hommersom, bestuurslid RB

teiten die de master Tax and Technology aanbieden, staat op de agenda.

Samenwerking met Wolters Kluwer

Therèse van 't Westende: 'Tegelijkertijd praten we met Wolters Kluwer. Zij willen voor ons, in samenwerking met I.AMDIGITAL, dé digitale kennispartner op dit domein zijn. En daarbij ligt het accent op bewustwording, inspiratie en gezamenlijk ervaring opdoen. We denken dat concreet te maken door het ontwikkelen van een programma dat bestaat uit vier delen. Het eerste is een instaptoets in de vorm van e-learning. Daarmee stel je vast op welk 'digitaal niveau' je als RB-lid staat. Vervolgens bieden we landelijke studiebijeenkomsten aan over technologische ontwikkelingen in relatie tot de fiscale adviespraktijk. Daarna presenteren we e-learnings opgebouwd uit fiscale casuïstiek. En tenslotte zijn er bootcamps voor zzp'ers, kleine en (middel)grote kantoren waarin leden, onder leiding van een expert, gezamenlijk hun tanden in een casus zetten. Daaruit hopen we weer ideeën te destilleren die we in projectvorm verder kunnen uitwerken.

Breder

Natuurlijk zijn de technologische ontwikkelingen cruciaal als je je een beeld probeert te vormen van de beroepspraktijk en

de RB van 2030. Maar er is meer. We merken dat het best lastig is die RB van de toekomst te operationaliseren. Daarom gaan we een trendwatcher vragen te reflecteren op het beroep. Eén van de uiteindelijke uitkomsten van deze exercitie zal het opstellen van één of meer profielen voor de belastingadviseur zijn. Gericht op onder meer compliance en de adviespraktijk. En de beschikbaarheid daarvan werkt natuurlijk weer door in ons kwaliteits- en onderwijsprogramma.'

Visiegroep vereniging 3.0

Een strategisch plan waarin je van buiten naar binnen redeneert heeft niet alleen consequenties voor de RB en zijn of haar beroepspraktijk maar ook voor de vereniging en de manier waarop die is georganiseerd. In 2020 is gewerkt aan de transitie van de specialistengroepen naar zeven vakinhoudelijke commissies:

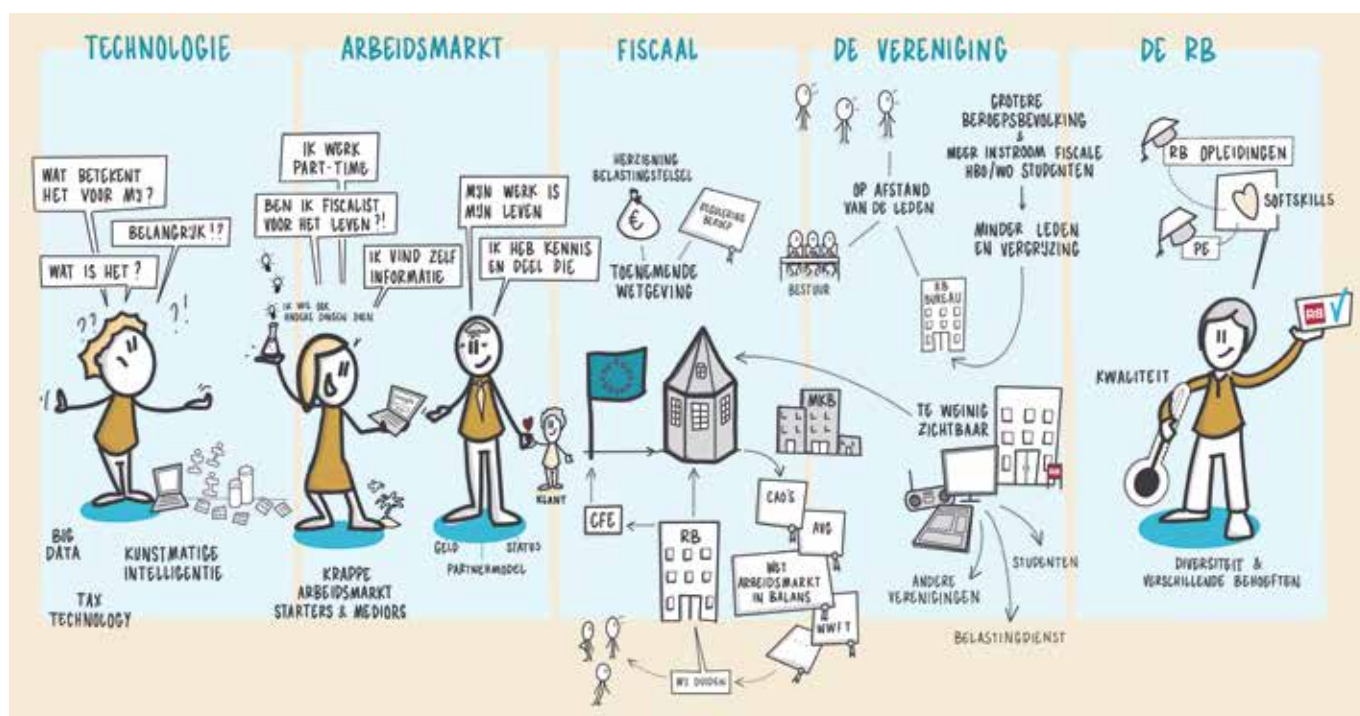
- Omzetbelasting
- Estate planning
- Internationaal
- Winst - IB en VPB
- Loonheffingen
- Formeel belastingrecht & fiscale bedrijfsvoering/praktijkvoering
- Toekomstvoorzieningen

Het thema dga overkoepelt de commissies. De voorzitters van de commissies

zijn inmiddels bekend. Zij schrijven, samen met commissieleden die via een formele procedure onder de leden worden geworven, voor de zomer hun jaarplannen.

40% van de studenten die de master Tax and Technology volgen heeft geen fiscale achtergrond

Naast de commissies komen er informele groepen: community's. Leden worden daarvoor uitgenodigd. In de community's draait het om co-creatie met de leden en om onderlinge kennisdeling. Therèse van 't Westende: 'We onderzoeken nog welke vorm de community's gaan krijgen. Praten we dan over een app of is er behoefte aan een platform? Ook de manier waarop we ondersteuning gaan bieden vanuit het bureau is nog onderwerp van gesprek. Duidelijk is wel dat er vanuit de community's bijvoorbeeld projectinitiatieven aangedragen kunnen worden. Op die manier ontstaat daadwerkelijk sturing vanuit de leden.

Verder zal er de komende tijd veel aandacht zijn voor de verdere doorontwikkeling van het Fiscaal Kenniscentrum (FKC). Hiermee focussen we op het verstevigen van de beroepsinhoud van onze leden. De FKC-ambities zijn behoorlijk. Zo willen we actueler zijn en dus meer bovenop nieuwe ontwikkelingen zitten, versneld notities schrijven en de modellenbank uitbreiden. En dan zijn er nog wensen als het gaat om de externe oriëntatie, bijvoorbeeld meer contact met mkb-ondernemersclubs.'

Visiegroep kwaliteit

Een belangrijk element van kwaliteit en kwaliteitsontwikkeling is onderwijs. Sinds begin 2021 wordt het RB gepositioneerd als dé fiscale opleider voor de mkb-adviespraktijk. In het verlengde daarvan is het anders uitlijnen en profileren van (in eerste instantie) het bestaande aanbod aan de orde. Daarbij is het onderscheid in doelgroepen, dé RB bestaat immers niet, essentieel. De specialist en de generalist, de starter en de ervaren RB, allemaal moeten ze hun eigen opleidings- of nascholingspakket kunnen samenstellen. Met PE-cursussen, studiebijeenkomsten, modules, e-learnings etcetera.

'Dat betekent onder meer dat we leerlijnen gaan ontwikkelen. Voor specifieke

groepen, maar ook rond bepaalde thema's -bijvoorbeeld de eigen woning- met als insteek 'verdieping'. Een voorbeeld van een nieuwe, nog uit te kristalliseren leerlijn is vrouwen in de fiscaliteit.

Bij het RB neem je als professional de regie en richt je zelf je (permanente) scholing in

En de leerlijn voor Jong RB. Vragen daarbij zijn op welke onderwerpen iemand nog fiscaal bijgespijkerd wil worden en welke vaardigheden, bijvoorbeeld onderhandelen of adviseren, te ontwikkelen zijn. Voor het verstevigen van ons vaardighedenprogramma werken we samen met GoodHabit en Artra', vertelt de algemeen directeur.

Vernieuwing belastingstelsel

Binnen het RB wordt gewerkt aan tal van andere onderwerpen die niet rechtstreeks onder een visiegroep hangen maar daar-

op wel van invloed zijn. Een goed voorbeeld daarvan is de vernieuwing van het belastingstelsel. Therese van 't Westende: 'Leuk om hier nog even te memoreren is dat Jong RB ons rond dit thema is voorgegaan. Zij stelden een manifest op met daarin 13 punten die volgens hen aandacht behoeven. Daarbij koersen we als vereniging op een eenvoudiger en evenwichtiger stelsel. En met onze vijf lobbyplannen maken we dat concreet. Door bijvoorbeeld een thema als de positie van de zzp'er uit te werken en onder de aandacht te brengen bij relevante stakeholders zoals collega branche- en beroepsorganisaties, het ministerie en de politiek. Door dat te doen vergroten we overigens ook onze zichtbaarheid en naamsbekendheid. En dat is weer behulpzaam bij de werving van nieuwe leden.'

Lobbyplannen

- Vernieuwing belastingstelsel
- Wettelijke regulering van het beroep
- Positie zzp'er
- Softwareproblematiek
- Machtigingsproblematiek

Terugblik Algemene Ledenvergadering (ALV)

Op 29 januari 2021 heeft de tweede digitale Algemene Ledenvergadering plaatsgevonden. Deze stond onder meer in het teken van de herbenoeming van twee bestuursleden en de begroting 2021. Het was weer een groot succes! Er was een opkomst van meer dan 800 leden. Bovendien heeft 70% van de leden deze ALV beoordeeld met een 8 of hoger. We kijken terug op de agenda en de genomen besluiten.

Stempunten

Tijdens de vergadering stond een aantal besluitvormende onderwerpen op de agenda:

1. de conceptnotulen van de ALV van juni 2020;
2. de herbenoeming van Fons Overwater en Chantal Moelands als voorzitter en vicevoorzitter;
3. de verlenging van het Strategisch Plan 2019;
4. de begroting 2021.

Gemiddeld hebben 738 leden gestemd op de volgende punten. We lichten dit voor je uit.

Herbenoeming voorzitter Fons Overwater

Fons Overwater is sinds juni 2018 voorzitter van onze vereniging. Hij is door het bestuur voorgedragen om opnieuw de rol van de voorzitter op zich te nemen. 98% van de leden hebben voor zijn herkiezing

gestemd. Het bureau feliciteert Fons Overwater van harte met de verlenging van zijn functie en wenst hem veel geluk en succes in het voorzitten van de vereniging.

Herbenoeming vicevoorzitter Chantal Moelands

Chantal Moelands is sinds januari 2017 bestuurslid van onze vereniging. Ook zij heeft zich herkiesbaar opgesteld. Met meer dan 99% van de stemmen, is ook haar functie verlengd. Het Bureau feliciteert haar van harte en wenst haar veel succes met het ontwikkelen van de portefeuilles Opleidingen en Verenigingszaken en haar rol in de Visiegroep 3.0 en de beweging Vrouwen in de Fiscaliteit.

Verlenging Strategisch Plan 2019-2022

In de Algemene Ledenvergadering van juni 2019 is akkoord gegeven op het Strategisch Plan 2019-2022. Door de impact van

de gevolgen van het coronavirus zijn de gestelde doelen niet haalbaar binnen de gestelde tijd en is in de ALV van 29 januari 2021 voorgelegd om het plan met één jaar te verlengen, tot 2023. Uit de stemming is naar voren gekomen dat 684 van de 738 leden hierachter staan. Daarom zal in juni 2023 een nieuw Strategisch Plan worden gepresenteerd en zet het bureau zich de komende twee jaar in om de gestelde doelen uit het huidige plan te behalen.

Begroting 2021

De begroting 2021 is voorgelegd en goedgekeurd door de leden. Ruim 680 leden hebben voor gestemd. Dit betekent dat de ambities in het jaarplan door het bureau uitgevoerd kunnen worden.

Regulering van het beroep

Fons Overwater heeft gesproken over de eventuele regulering van belastingadviseurs. Diverse acties van onze vereniging zijn hierbij naar voren gekomen. Wij zijn sinds afgelopen zomer actief op dit thema, naar aanleiding van de opgelopen aandacht voor malafide belastingadviseurs bij overheid, politiek en maatschappij. Zo hebben wij gesproken met Tweede Kamerlid Henk Nijboer (PvdA), die zich hier veel mee bezighoudt. Daarnaast hebben wij bijgedragen aan de essaybundel Tax Governance Code van prof. dr. Hans Gribnau. In het najaar van 2020 hebben wij ook een discussiegroep van leden samengesteld: met hen zoeken we naar het beste antwoord op de maatschappelijke tendens naar regulering. Met welke vorm van regulering zou onze vereniging kunnen leven? Een vorm van regulering waarmee in elk geval onze leden de ruimte houden om hun beroep uit te oefenen.

Studiekringen

Voorzitter studiekring Arnhem Ed Schregardus::

‘Probeer out-of-the-box te denken bij onderwerpen en sprekers’

Door Sandra van den Nieuwenhof | foto: Raphaël Drent

‘De studiekring Arnhem is voortgekomen uit de FB-studiekring Arnhem, die destijds vergaderde in het Postiljon Hotel in Arnhem. De illustere Joke de Wolf en Wim Hoksbergen waren de oprichters. De kring is destijds - zoals alle andere kringen - op initiatief van het RB-bestuur omgezet in een aan het RB gerelateerde stichting’, legt secretaris/penningmeester Sylvester Schenk uit.

‘We organiseren acht à negen keer per jaar een bijeenkomst bij Van der Valk Duiven, op de tweede maandag van de maand, van 19.00 tot 21.00 uur. We liggen nu stil, we hebben nog geprobeerd in een heel grote zaal met veel afstand toch een bijeenkomst te organiseren met een dubbele shift, maar zelfs dat bleek door de coronamaatregelen onmogelijk.’

Voorzitter Ed Schregardus vult aan: ‘Sinds de tweede helft van 2020 organiseert de stichting samen met de andere RB-kringen vaktechnische bijeenkomsten in de vorm van webinars. Dat stellen de leden zeer op prijs.’

Over onze vaste locatie het Van der Valk hotel in Duiven zijn we overigens heel tevreden. Het is goed bereikbaar en er is voldoende parkeergelegenheid. Bovendien weet Van der Valk wat wij verwachten en spelen ze goed in op onze wensen.’

De fysieke bijeenkomsten worden doorgaans goed bezocht.

Sylvester: ‘Meestal zijn er 150 tot 170 deelnemers aanwezig. Dit hangt ook sterk af van het onderwerp en de spreker. Met sprekers zoals Mascha Hoogeveen en Ad Fruijtier hebben we altijd volle bak. We gaan graag voor zekerheid met gekende sprekers.’

Ed: ‘We hebben zeker de laatste jaren een goede bezettingsgraad. Ook bij formele onderwerpen met het duo Frans Jozef Haas / Diana Jansen of Jantine Kastelein zit de zaal goed vol. We hebben een behoorlijk trouw publiek!’

Sylvester: ‘Bijzonder was een lezing van professor Bernard Schols, van wie we het boekje ‘Voorkom ruzie bij de kist, 101 spraakmakende erfrechtelijke kwesties en fiscale tips’, voor al onze leden hebben gekocht. Er zijn er nog een paar over. Leden met belangstelling mogen ons mailen (studiekringarnhem@gmail.com). De deal was dat Bernard een gratis lezing over zijn boekje hield en we na afloop met hem bier gingen drinken.’

Stamppotbuffet

Het weekoppige bestuur van studiekring Arnhem heeft plannen genoeg voor de nabije toekomst.

Sylvester: ‘We gaan gewoon door op de succesvolle ingeslagen weg, maar een keer een heus symposium voor onze leden met een stamppotbuffet of rijsttafel na afloop lijkt ons erg leuk. Budget is er, we houden ons aanbevolen voor goede ideeën. En een

Ed Schregardus (links) en Sylvester Schenk

Stichting RB Studiekring Arnhem

- Aantal deelnemers: circa 200
- Opgericht in: 2005 (stichting); kring was al eerder actief
- Gebied: Rivierenland (Arnhem, Nijmegen) Achterhoek en Veluwe
- Waar: Van der Valk, Duiven *
- Aantal bijeenkomsten: 8 - 9 keer per jaar *
- Bestuur: Ed Schregardus (voorzitter) en Sylvester Schenk (secretaris/penningmeester)

fiscale bierproeverij met Dennis Jongbloed (zie Het Register 2020, nr. 5) behoort ook tot de mogelijkheden.’

Ed: ‘Ook denken we aan een avond over Horizontaal Toezicht waarbij we dan iemand van de Belastingdienst of het ministerie van Financiën uitnodigen en een uitgesproken tegenstander van dit fenomeen uit de advies- of academische wereld. De stelling zou dan kunnen zijn “HT wat moet je ermee?” of “HT weg ermee!” of zoiets. Dat is er helaas nog niet van gekomen.’

Tips voor andere studiekringen?

Ed: ‘Probeer out-of-the-box te denken bij de onderwerpen en sprekers; zo organiseerden wij een bijeenkomst met Marcel Pheijffer over fraude en witwassen binnen het mkb.

Sylvester: ‘Be good and tell it. Onze kringen zijn namelijk een extreem efficiënte en goedkope manier om aan je PE-verplichting te voldoen. Goed voor de contacten ook. De informele setting wordt nu node gemist.’

Binnen het Register Belastingadviseurs (RB) zijn verspreid over het land diverse studiekringen actief. In een serie artikelen komen de besturen van de verschillende studiekringen aan het woord. In deze aflevering is Studiekring Arnhem aan de beurt.

*vanwege de coronamaatregelen zijn er tijdelijk geen fysieke bijeenkomsten.

Een vals geschrift

Als een vader aan zijn dochter een appartement verkoopt voor de symbolische waarde van één euro, terwijl het een waarde heeft van € 500.000, is de koopovereenkomst dan vals? Het antwoord is neen. De inhoud van de overeenkomst bevat immers hetgeen partijen daadwerkelijk zijn overeengekomen.

Dat er fiscaal een schenking zal worden geconstateerd betekent niet dat daarmee de prijs in de koopovereenkomst vals is. Toch is dat niet in alle gevallen zo eenduidig en die onzekerheid raakt het vak van de fiscalist. Het merendeel van de fiscalisten is niet uitsluitend bezig met het verwerken in de aangiften van de feiten die hun klanten aandragen. Veel fiscalisten zijn juist proactief betrokken bij de totstandkoming van de feiten. Het is onderdeel van hun professionele vakuitoefening dat zij hun klanten behoeden voor het onnodig betalen van belasting. Soms heeft de klant al een idee of zelfs al een voorplan voor een bepaalde transactie, maar wordt de boel op advies van de belastingadviseur juridisch geheel anders ingestoken om belasting te besparen. Deze andere juridische constellatie is dan het gevolg van fiscale overwegingen. Daar is natuurlijk in het geheel niets mis mee als die fiscale overwegingen tot een daadwerkelijke

Veel fiscalisten zijn proactief betrokken bij de totstandkoming van de feiten

andere structurering hebben geleid. Dat is anders wanneer vanwege het ontlopen van fiscale gevolgen onwaarheden worden opgeschreven. Als een ondernemer bijvoorbeeld wil schenken aan een bepaald persoon, maar schrikt van de fiscale kosten die daarmee gemoeid zijn en vervolgens maar besluit die persoon op de loonlijst te plaatsen om hem - tegen lagere fiscale lasten - een loon uit te betalen, kan dat strafrechtelijk niet door de beugel als het nimmer de werkelijke bedoeling is om deze persoon te laten werken en hem daarvoor te belonen.

Grijs gebied

In sommige gevallen bestaat (helaas) een grijs gebied. Daarbij kan worden gedacht aan de situatie waarin een voormalige directeur/groot aandeelhouder, die inmiddels 'de zaak' aan het management had overgedragen, ziet dat door de coronapan-

jurisprudentie zou dat het geval kunnen zijn als de nieuwe huurovereenkomst uitsluitend werd opgemaakt met de bedoeling te verhullen dat er loon werd betaald, zodat er geen loon- of inkomstenbelasting over het verkapte salaris verschuldigd zou zijn. In dat geval zou de huurovereenkomst

Fiscale gevolgen kunnen best een rol vervullen bij de civielrechtelijke vormgeving, maar voorkomen moet worden dat de inhoud van de contracten verhult wat er werkelijk is afgesproken

demie het bedrijf naar de Filistijnen dreigt te gaan. Hoewel hij zijn aandelen verkocht, gaat dit hem na aan het hart; misschien ook wel doordat hij nog steeds de eigenaar is van het bedrijfspand en de huurpenningen niet meer worden voldaan. De oud-dga besluit teneinde het tij te keren zich wederom 120% voor de onderneming in te zetten. Het aangeboden salaris slaat hij af want hij heeft er geen zin meer in om meer dan 50% belasting te moeten betalen; hij bedingt dat het beoogde loon wordt gebruikt om de huurprijs opwaarts aan te passen. De contracten worden verlengd en de huurverhoging is uiteindelijk wel marktconform. Het regime van box 3 bevat hem beter. Wellicht dient vanuit een fiscale optiek een gedeelte van de huursom te worden aangemerkt als loon. Maar is daardoor ook de nieuwe huurovereenkomst vals? In de koopakte waarbij de vader een appartement van 500.000 euro voor één euro verkoopt, wordt eveneens een ander fiscale consequentie onderkend, te weten een belaste schenking, maar dat maakt die akte niet vals. Zou dat bij deze huurovereenkomst anders kunnen zijn? Op grond van inmiddels gewezen

intellectueel vals zijn naar inhoud en intentie. De wijze les voor de belastingadviseur is dat fiscale gevolgen best een rol kunnen vervullen bij de civielrechtelijke vormgeving, maar dat voorkomen moet worden dat de inhoud van de contracten verhult wat er werkelijk is afgesproken.

Door: **Prof. mr. Guido de Bont**
De Bont Advocaten

Model onder de aandacht: overeenkomst tot schuldovername

Het Register Belastingadviseurs (RB) heeft samen met Bol Juristen een databank met juridische modelovereenkomsten ontwikkeld, toegespitst op het privaatrecht. RB-leden kunnen de juridische modellen gebruiken in de fiscale adviespraktijk. In elk nummer van Het Register lichten we een (interessant aspect van een) model toe of behandelen we een actualiteit.

In deze bijdrage zoomen wij in op de schuldovername. In tegenstelling tot de cessie, waarbij het gaat om overdracht van een vordering, of de contractovername, waarbij een hele rechtsbetrekking wordt overgedragen, gaat het bij schuldovername over overdracht van een schuld door de schuldenaar aan een derde partij. Daarbij zijn verschillende elementen van belang.

Wilsovereenstemming

Degene die de schuld overdraagt en degene die de schuld overneemt sluiten een overeenkomst van schuldovername. Deze tweezijdige overeenkomst kan vormvrij worden aangegaan. Schriftelijke vastlegging heeft natuurlijk de voorkeur. Tussen schuldenaar en overnemer geldt de schuldovername vanaf het moment van overname, maar er is ook een derde partij bij betrokken: schuldeiser. Ten aanzien van schuldeiser heeft de schuldovername pas werking, nadat hij hiervoor toestemming geeft, nadat hij in kennis is gesteld.

Kennisgeving

De oude en de nieuwe schuldenaar moeten schuldeiser samen van de schuldovername in kennis stellen; mededeling door één partij heeft geen werking. Dit is natuurlijk niet praktisch. Daarom wordt in de akte vaak opgenomen dat partijen elkaar hiervoor volmacht verlenen. Een andere optie is schuldeiser als partij te laten optreden in de akte en hem te laten verklaren dat hij in kennis is gesteld.

Toestemming

Nadat de toestemming is verleend, geldt de schuldovername ook ten aanzien van schuldeiser. Vanaf dit moment kan hij de nieuwe schuldenaar aanspreken.

De toestemming heeft geen terugwerken de kracht. Zij is vormvrij. Zorg er wel altijd voor dat de verklaring van schuldeiser op schrift wordt gesteld en door hem wordt voorzien van datum en handtekening. Soms wordt de toestemming bij voorbaat verleend. Omschrijf dan duidelijk welke schuldovername het betreft en hecht de onderliggende overeenkomst aan de akte.

De oude en nieuwe schuldenaar moeten schuldeiser samen van de schuldovername in kennis stellen

Als de toestemming bij voorbaat is verleend, werkt de schuldovername ten aanzien van schuldeiser vanaf het moment van kennisgeving. Eenmaal verleende toestemming kan niet herroepen worden, tenzij schuldeiser dit bij het verlenen van de toestemming heeft bepaald. Herroeping na de kennisgeving is niet mogelijk.

Na de schuldovername

Na de schuldovername kan schuldeiser de nieuwe schuldenaar aanspreken. De onderliggende overeenkomst blijft ongewijzigd in stand. De nieuwe schuldenaar heeft dezelfde verweermiddelen als de oude schuldenaar. Het recht op ontbinding of vernietiging van de oorspronkelijke overeenkomst komt echter alleen aan de oude schuldenaar toe. Pand- en hypotheekrechten verleend door derden (niet partij bij de schuldover-

neming) komen te vervallen, tenzij de derde ermee heeft ingestemd dat het zekerheidsrecht blijft bestaan. De derde zou door de schuldovername in een slechtere positie kunnen komen, als de nieuwe schuldenaar minder solvabel is. Pand- en hypotheekrechten, door de oude schuldenaar aan schuldeiser verstrekt, blijven bestaan.

Dit wordt (te) vaak vergeten! Het bestaan van hypotheekrechten is eenvoudig na te gaan via het Kadaster. Bij pandrechten is dit vaak minder eenvoudig. Pandrecht op aandelen moet gevestigd zijn bij notariële akte en zijn ingeschreven in het aandelhoudersregister, maar van een pandrecht op andere goederen blijkt vaak slechts uit een onderhandse akte. Het is zaak dit goed uit te zoeken vóór de schuldovername plaatsvindt, zodat de zekerheidsrechten op het moment van schuldovername kunnen worden beëindigd als dat nodig is.

Door:
**mr. Eline van
Elst-Willems**
Bol Juristen

Je vindt de juridische modellenbank op het Fiscaal Kennisplatform (RB.nl). Bij korte vragen over het gebruik van of de behoefte aan uitleg over de juridische modellen kun je gratis gebruikmaken van de Juridische Helpdesk van Bol Juristen. Zij zijn bereikbaar per e-mail via juristen@boljuristen.nl of telefonisch op 088-1211211.

VRAAG

De liquidatie van een bv en de fiscale gevolgen

Een dga besluit op enig moment dat hij wil stoppen met zijn bv. Nadat de bv alle schulden heeft betaald, maakt de dga de bankrekening leeg. De dga wil de bv in 2021 liquideren en heft de bankrekening op. De slotbalans van de bv ziet er als volgt uit:

Activa		Passiva	
Rekening-courant dga	50.000	Aandelenkapitaal	18.000
		Overige reserves	32.000
Totale activa	50.000	Totale passiva	50.000

De aandelen van de bv hebben een fiscale verkrijgingsprijs van €18.000. Wat zijn de fiscale gevolgen van deze liquidatie voor de bv en de dga, wanneer de bv in 2021 geliquideerd wordt? Moet de dga de lange liquidatieprocedure volgen of kan de bv via de turboliquidatie worden opgeheven?

ANTWOORD

Bij de liquidatie van een bv door de dga, wordt vaak de dividendbelasting vergeten. Dividenduitkeringen, (gedeeltelijke) terugbetalingen van aandelenkapitaal indien en voor zover er zuivere winst is of liquidatie-uitkeringen waarbij meer wordt uitgekeerd dan wat gemiddeld op het aandelenkapitaal is gestort, zijn belast met dividendbelasting. De bv moet daarover 15% dividendbelasting afdragen. In de inkomstenbelasting zal 26,9% aanmerkelijkbelangheffing verschuldigd zijn onder verrekening van de 15% dividendbelasting.

Forse boetes

Let op! Het niet of niet tijdig doen van de aangifte dividendbelasting en/of de afdracht van de verschuldigde dividendbelasting kan forse boetes opleveren. Als voorafgaand aan de liquidatie in 2021 niets gebeurt, dan wordt de bv via de lange liquidatieprocedure opgeheven. De bv heeft nog baten, namelijk de rekening-courant vordering op de dga van €50.000 (zie ook het juridisch model Checklist ontbinding rechtspersoon en het artikel 'Turboliquidatie op de schop?' uit Het Register 2020, nr. 5). De liquidatie-uitkering bedraagt €50.000 en het gestorte aandelenkapitaal €18.000, zodat de opbrengst €32.000 bedraagt. Hierover is de bv €4.800 aan dividendbelasting verschuldigd, die de dga namens de bv moet afdragen. Vervolgens geeft de dga in zijn aangifte IB 2021 in box 2 een vervreemdingsvoordeel van €50.000 aan. De fiscale verkrijgingsprijs van €18.000 komt hierop in mindering waardoor per saldo een bedrag van €32.000 wordt belast tegen 26,90%. De ingehouden dividendbelasting van €4.800 mag de dga als voorheffing verrekenen met de verschuldigde inkomstenbelasting van €8.608, zodat per saldo

een bedrag van €3.808 betaald moet worden. Uiteraard kan de dga hiervoor in 2021 een voorlopige aanslag aanvragen.

Turboliquidatie

Een nadeel van deze lange liquidatieprocedure is dat er extra werkzaamheden moet worden gedaan en dat een advertentie in een landelijk dagblad geplaatst moet worden. Daarnaast moet een maand wachttijd in acht worden genomen, voordat de bv opgeheven kan worden. Als de dga de bv via een turboliquidatie wil opheffen, dan mag de bv voor het liquidatiebesluit geen baten meer hebben. De dga kan hiervoor zorgen door eerst een dividenduitkering van €50.000 euro te doen. Wel moet de bv een aangifte dividendbelasting doen voor de dividenduitkering van €50.000. De verschuldigde dividendbelasting van €7.500 moet de dga namens de bv afdragen. Vervolgens geeft de dga in zijn aangifte IB 2021 in box 2 een opbrengst van €50.000 aan. De fiscale verkrijgingsprijs van €18.000 komt hierop als negatief vervreemdingsvoordeel bij liquidatie in mindering, waardoor per saldo een bedrag van €32.000 in box 2 wordt belast tegen een tarief van 26,90%. De ingehouden dividendbelasting van €7.500 mag de dga als voorheffing verrekenen met de verschuldigde box 2 belasting van €8.608, zodat per saldo een bedrag van €1.108 betaald moet worden.

Conclusie

De lange liquidatieprocedure en de turboliquidatie hebben beide voor- en nadelen, maar uiteindelijk is de dga hetzelfde bedrag (€ 8.608) verschuldigd. Welke route de voorkeur heeft, moet je met de dga bespreken.

In deze rubriek behandelen we veelgestelde vragen op het discussieforum van het Fiscaal Kennisplatform. Als RB-lid kun je hier discussiëren met andere leden over je fiscale praktijk. Leden helpen leden. Je bereikt het discussieforum door in te loggen op je account op RB.nl. Daarnaast is er de helpdesk van Bureau Vaktechniek. Onze fiscalisten helpen je met name door collegiaal te overleggen, te 'klankborden' en eventueel door te verwijzen naar specialisten.

Arjan Knol FFP/RB
Bureau Vaktechniek

Onderwijsaanbod komt bij elkaar

Iedereen is bekend met ons PE-aanbod en onze opleiding RB Academy. Vanaf 2021 komt dit aanbod samen. We bieden de RB Academy namelijk modulair aan, wat niet alleen voordelen biedt voor degene die deze opleiding volgt. Het opknippen van de opleiding biedt namelijk de kans om de losse modules ook in ons PE-aanbod op te nemen. En dat biedt opties!

Een module legt namelijk een theoretische kennisfundering onder een onderwerp. Waar je met een cursus je bestaande kennis actualiseert, leg je de basis met een module. Stel, je hebt jaren geleden de opleiding afgerond, en over een bepaald onderwerp is je kennis wat weggezakt. Dan is het volgen van een module hierover heel interessant. En ook voor leden die zich willen specialiseren in een ander fiscaal onderwerp kan een module ondersteuning bieden.

Sta daarom even stil bij jouw doelen voor dit jaar, en kijk welke onderwijsvorm hierbij past. Het complete aanbod vind je op RB.nl.

Spread de lasten en reserveer jouw plekken voor het voorjaar!

Elk jaar eindigt hetzelfde; met paniek. PE-punten zijn niet gehaald, en cursussen zitten vol of een webinar is net offline gehaald. Doe jezelf niet tekort! Ga met enige regelmaat naar RB.nl en kijk of er een interessante cursus of module voor je bij zit. Het aanbod wisselt namelijk regelmatig. Dit voorjaar digitaal, maar ook niet elk webinar blijft even lang beschikbaar. Dat is geheel afhankelijk van de actualiteit.

Onze tip: check regelmatig of er nieuwe webinars zijn toegevoegd aan het aanbod. Kijk ook tot wanneer deze beschikbaar blijven en reserveer jouw plek.

Een advies voor morgen, geef je niet met de kennis van gisteren. Blijf up-to-date en ga naar RB.nl voor het meest actuele aanbod.

Digitaal aanbod tot juli 2021

We zijn 2021 gestart met een digitaal aanbod en we hoopten in maart/april te kunnen volgen met wat kleinere cursussen of modules op locatie. Helaas was de boodschap van de overheid dat de lockdown nog wel even voortduurt.

Op basis van die boodschap hebben we besloten om het digitale aanbod te verlengen naar 1 juli. Dat betekent dat we in het najaar pas weer starten met kleinere bijeenkomsten op locatie. Mochten de regels versoepelen, dan kijken we graag of we toch eerder kunnen starten, maar op dit moment blijft het bij een virtuele ontmoeting.

Gelukkig is ons digitale aanbod divers, en wordt het wekelijks uitgebreid met nieuwe online cursussen. Net zoals het afgelopen jaar heb je bij webinars de mogelijkheid om live mee te kijken of de uitzending op een later gekozen moment terug te zien. Denk je dat je veel vragen zult hebben over een onderwerp? Dan adviseren wij je om de live-uitzending bij te wonen. Dan heb je namelijk de gelegenheid om vragen te stellen. Achteraf is die er niet.

Ga naar RB.nl en bekijk welke webinars voor jou interessant zijn.

‘Hoe gaat het nu met....?’

... Anne van Haga (32), mede-oprichter en -eigenaar van Humens

‘In 2010 heb ik de pilotenopleiding afgerond. Omdat de pilotenbanen toen niet voor het oprapen lagen, heb ik plan B uitgerold door in dienst te treden bij een administratie- en belastingadvieskantoor. In 2011 startte ik met de belastingconsulentenopleiding bij het Register Belastingadviseurs (RB). Mijn toenmalige werkgever stimuleerde mij om deze opleiding te doen. Verschillende collega’s, onder wie een van de partners, waren mij voorgegaan en hadden ook de RB-opleiding afgerond. Zij waren enthousiast over de kwaliteit van de opleiding, het sluit goed aan bij de praktijk. Voor verdere verdieping ben ik vervolgens in 2013 met de adviseursopleiding gestart. De combinatie werk en studie bleek pittig. Vorig jaar slaagde ik voor de RB Academy.

Het fijne van de RB Academy is dat de modules goed aansluiten bij de zakelijke realiteit. Het waren interessante colleges met goede docenten waarbij er ook vaak praktijkvoorbeelden werden besproken. De vakken internationaal belastingrecht, inkomstenbelasting en loonheffingen vond ik het meest interessant. Dat sloot ook goed aan bij waar ik in de praktijk mee bezig was en zorgde ervoor dat ik de opgedane kennis gelijk in de praktijk kon brengen. Soms was het druk om

‘Modules sluiten goed aan bij de zakelijke realiteit’ (foto: Raphaël Drent)

werk en studie te combineren en daarom heeft het ook even geduurd voordat ik afgestudeerd was.

Eigen bedrijf

Eind 2019 startte ik samen met mijn compagnon ons eigen bedrijf Humens. Wij focussen ons op personeelsdienstverle-

ning in combinatie met salarisadministratie. Op dit moment zet ik mijn fiscale kennis vooral in op het gebied van internationale werknemers (30%-regeling, kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen) en loonheffing. Naast HR-advies zijn wij specialist in fiscale wet- en regelgeving rondom loonheffingen.’

advertentie

Op zoek naar fiscaal talent?

TAX-JOBS.NL

Fiscaal Kennisplatform

Sinds juni 2020 staat het Fiscaal Kennisplatform live. Dit nieuwe platform hebben we ingericht om onze doelgroepen beter te bedienen: onze leden, RB-kantoren, ondernemers, studenten en pers, politiek en partners. Als lid heb je de afgelopen tijd waarschijnlijk vaak gebruik gemaakt van het fiscalistenportaal, het dashboard en het PE-overzicht. Maar weet je eigenlijk welke informatie je kunt vinden op de andere portalen? En hoe een ondernemer je kan vinden? In dit artikel nemen we je mee naar de andere portalen én geven we je tips en tricks voor het vinden van de juiste informatie.

Tips en tricks voor het vinden van de juiste informatie

De informatie op RB.nl kun je het beste vinden door de zoekbalk te gebruiken. We geven hier wat tips over welke zoekwoorden je veel en goede informatie geven.

1 Algemene ledenvergadering

Voor de vergaderstukken van de ALV januari 2021 bijvoorbeeld.

2 Vernieuwing belastingstelsel

Vind wat wij als RB doen om invloed te hebben op de vernieuwing van het belastingstelsel.

3 Vind een RB

In de zoekresultaten voor ondernemers vind je de zoekmodule!

4 Het Register

Ga gelijk naar de nieuwste editie!

5 Statuten

In de zoekresultaten van de overzichtspagina vind je de statuten en reglementen. Handig om eens na te lopen.

Het fiscalistenportaal

Dit is het portaal dat je regelmatig zult gebruiken voor fiscale en juridische modellen, het laatste fiscale nieuws, notities en de discussies. Maar wist je ook dat je veel ledeninformatie kunt vinden speciaal voor jou als lid? Als je onderaan het portaal klikt op 'ledeninformatie', kom je op een nieuwe pagina terecht. Hier vind je onder meer informatie over de Algemene Ledenvergadering, het ledenvoordeel en hoe jij je lidmaatschap kunt uitdragen. Ben je nog niet eerder op deze pagina geweest? Ga eens op verkenning en vind weer nieuwe informatie.

Het kantorenportaal

Het kantorenportaal is speciaal ingericht voor kantoren. Je vindt hier wat we als vereniging voor onze leden doen, hoe je een RB kunt worden en wat ons strategisch plan is. Deze pagina is in ontwikkeling om de kantoren steeds beter te informeren.

Het studentenportaal

Het studentenportaal is de plek waarin we studenten laten zien waarom de

mkb-adviespraktijk zo'n interessant werkveld is. Ze worden dan ook aangemoedigd om de RB Academy te doen en diverse cursussen te volgen. Ook laten we hen de voordelen zien van Jong RB, het netwerk voor jongeren tot en met 35 jaar om zich te ontwikkelen in het fiscale veld. Bekijk ook eens deze pagina, zodat je weet wat voor jonge aankomende fiscalisten belangrijk is!

Het ondernemersportaal

Een belangrijk onderdeel op het ondernemersportaal is de 'Vind een RB' zoekmachine. Hier kan een ondernemer jou vinden! Verder vindt de ondernemer informatie over wat de meerwaarde is van de RB als adviseur. Dit komt ook weer terug in de casussen van ondernemers, die advies hebben gekregen van een RB.

Het portaal voor pers, politiek én partners

Dit portaal is ingericht voor onze overige doelgroepen. Belangenorganisaties, perscontacten en politici lezen in dit portaal hoe onze vereniging de belangen behartigt van onze leden, wat onze doelen zijn

en hoe wij ons als organisatie profileren. Dus ben je zelf benieuwd hoe we samenwerken met belangenorganisaties? Ga dan naar dit portaal en klik de verschillende doelgroepen aan.

Winnaar 'De slimste RB' Arno van Kruistum RBc: **'Dit is een erg mooie opsteker!'**

Op 4 december 2020 eindigden we de online RB-week met een digitale quiz. Hiermee gingen we op zoek naar de allerslimste onder onze leden. Na een uur lang zwoegen kwam Arno van Kruistum RBc als winnaar uit de strijd. Wij vroegen hem naar zijn ervaring.

Vond je de quiz lastig?

'Ter afsluiting van de RB-week heb ik mij vrij laat ingeschreven voor de quiz, vooral uit nieuwsgierigheid. De setting met beide presentatoren gaf een leuke informele huiskamersfeer; zelfs online was het amusant. Doordat er veel vragen voorbijkwamen die je niet in de dagelijkse mkb-praktijk tegenkomt, moest ik soms logisch beredeneren wat dan het juiste antwoord zou kunnen zijn. De eerste rubriek betrof met name drank-gerelateerde vragen. Ik lust graag een borrel op zijn tijd. Dat heeft me waarschijnlijk geholpen om op deze rubriek 100% te scoren. De overige vragen waren niet echt eenvoudig.'

Heb je je voorbereid en zo ja, hoe?

'Voorbereiden? Tja, dat is natuurlijk lastig. Zeker omdat het de eerste keer was dat de quiz werd gehouden, kon je onmogelijk weten welke richting het op zou gaan. Vanuit de dagelijkse praktijk en met de nodige werkervaring kun je kennelijk een eind komen.'

Had je verwacht dat je zou winnen?

'Op voorhand had ik niet echt het idee dat ik mee zou kunnen doen voor de winst. Er waren volgens mij ongeveer 800 deelnemers. Maar als je meedoet, wil je natuurlijk wel zoveel mogelijk scoren. Naarmate het aantal juist beantwoorde vragen toenam, werd ik steeds enthousiaster. Bij het zien van de tussenstand was het echter een grote verrassing om mijn naam in het scherm te zien als 'koploper'. Zeker omdat ik op een aantal vragen niet gescoord had. Hoewel de vragen daarna nóg lastiger werden, heb ik de voorsprong kunnen vasthouden. Dan sta je uiteindelijk te stralen achter je computer. Best een vreemde gewaarwording, maar erg leuk natuurlijk!'

Hoe voelt het om de eretitel 'de slimste RB' te hebben behaald?

'Trots natuurlijk om dat toch maar weer op je CV te kunnen bijschrijven. In 2019 heb ik een flinke burn-out gehad, met de nodige twijfel of ik ooit nog volledig in het vak terug zou kunnen komen. Inmiddels weer topfit gelukkig, met in achtneming van de nodige zelfbescherming. Erg dankbaar

weer scherp en op niveau te kunnen functioneren. In het verlengde daarvan is dit een erg mooie opsteker!'

Wat vind je, zou dit een jaarlijkse strijd moeten worden?

'Eigenlijk niet! Dan heb je de eretitel tenminste voor de rest van je leven, haha... Het was een heel andere activiteit dan de reguliere bijeenkomsten. Vakkundig georganiseerd, waar duidelijk veel voorbereiding aan vooraf is gegaan. Wat mij betreft verdient het zeker een herhaling als afsluiting van het jaar. En uiteraard ga ik dan de titel met verve verdedigen!'

Sanacount Bedrijfs- en Belastingadvies wint Exact Cloud Award

Ertuğ Koşmaci: 'Samenwerking staat centraal in alles wat we doen'

Waarom besloten jullie je op te geven voor de Exact Cloud Award?

'Bij Sanacount Bedrijfs- en Belastingadvies staan digitalisering, innovatie en samenwerken al jaren hoog op de agenda. Dit zijn precies de onderwerpen waar de Exact Cloud Award over gaat. We leggen de lat voor onszelf hoog en streven constant naar verbetering. Tijdens de aanmeldperiode begon binnen ons team dan ook het idee te spelen om Sanacount aan te melden. We hebben immers heel wat stappen gezet in de afgelopen tijd. Dus we besloten de stoute schoenen aan te trekken en er gewoon voor te gaan. Op de laatste dag gaven we ons op.'

Welke stappen doorloop je vanaf het besluit 'we doen mee' tot het moment van de uitslag?

'De online aanmelding bestaat uit een vragenlijst en gebaseerd hierop maakt de jury van Exact een selectie van tien kantoren. Dit zijn de genomineerden van dat jaar. Vanaf dat moment kwamen we écht in een rollercoaster. Niet alleen Team Sanacount maar ook onze vrienden en familie. Naast de drie jury awards (kom ik zo op terug) was er namelijk ook een publieksprijs te winnen. Hiervoor hadden de tien kantoren een aantal weken om zoveel mogelijk stemmen te verzamelen. We hebben (met dank aan onze omgeving en connecties) de tweede plek behaald hiervoor. Voor de jury awards zijn er ook twee rondes. Voor de eerste ronde ging onze collega Robert van Doorn naar het hoofdkantoor in Delft om een korte pitch te geven. Een paar weken later mocht ik een presentatie van tien minuten geven. Vervolgens was het afwachten. Dit jaar ging de uitreiking van de awards wat anders dan normaal in verband met COVID-19. De award werd tijdens de Exact Live week online uitgereikt. Zelf werden wij op ons kantoor op

een hele feestelijke manier verrast door een team van Exact.'

Waren jullie verrast dat jullie gewonnen hadden?

'We hadden er met zijn allen groot vertrouwen in dat we de Cloud Award gingen winnen. De winst kwam niet als een verrassing maar als een bevestiging dat we de juiste dingen doen! We zijn dan ook erg trots dat we dit allemaal samen (met klanten, medewerkers, maar ook het RB en NOAB) hebben bereikt. Zoals gezegd hebben we weliswaar spontaan besloten om mee te doen aan de Exact Award. Maar we geloven écht in onze manier van werken. En om dan ook nog een award te winnen is fantastisch.'

Wat betekent deze award voor Sanacount?

'Voor ons is deze award een bevestiging dat we de juiste stappen aan het maken zijn. Zoals ik zei krijgen de onderwerpen innovatie, digitalisering en samenwerken met de klant al een lange tijd veel aandacht bij Sanacount. Een award van Exact

die deze inzet beloond is dan wel een hele mooie erkenning voor ons bedrijf en de collega's die hier dag-in-dag-uit hard voor werken en écht geloven in wat we doen. Bovendien vinden we het mooi dat we de prijs voor 'samenwerking' hebben gewonnen. Dit staat bij Sanacount centraal in alles wat we doen. We zijn altijd bezig om samen met onze klanten mooie dingen te bereiken.'

Gaan jullie nog een keer voor de 'hoofdprijs'?

'Absoluut! We hebben de smaak te pakken en Sanacount heeft nog veel meer in huis. Volgend jaar doen we gewoon weer mee.'

Naam: Sanacount Bedrijfs- en Belastingadvies

Opgericht: 2012 door Ertuğ Koşmaci RB en Neşe Şenol

Aantal medewerkers: 8

Website: www.sanacount.nl

2021 wordt het jaar van ons jongerenmanifest

In 2021 gaat de RB Jongerencommissie door met de stem van de Jong RB te vertegenwoordigen. In het jaarplan hebben we zowel invulling gegeven aan de stem van de jonge belastingadviseurs naar buiten toe, als aan de doelstelling om voor het Jong RB-lid van meerwaarde te zijn. Graag lichten we een aantal punten uit ons plan voor 2021 toe.

Ook voor Jong RB was 2020 een bewogen jaar. Ondanks een aantal veranderingen vanwege de coronamaatregelen, hebben we de plannen grotendeels uitgevoerd. Daarnaast heeft er een aantal wijzigingen binnen de jongerencommissie plaatsgevonden. Momenteel bestaat de commissie uit Daniël van Meijgaarden, Manon Staal en Tim Bolink. Eén van de eerste speerpunten in het komende jaar is om de commissie uit te breiden, zodat we versterking krijgen bij de uitvoering van de plannen voor 2021.

Jongerenmanifest

2021 zal het jaar worden van het jongerenmanifest. Afgelopen jaar is, voortbouwend op ons in 2018 verschenen visiestuk *TaxY*, het idee ontstaan een concreet verbeterplan te ontwikkelen voor het Nederlandse belastingstelsel. In navolging van

diverse ambtelijke rapporten over een toekomstbestendige fiscaliteit, is de jongerencommissie samen met Jong RB-leden aan de slag gegaan met een manifest. Uit een brainstormsessie en een peiling onder Jong RB-leden, is een aantal speerpunten geformuleerd. Deze zullen wij dit jaar uitdragen naar de buitenwereld en met de input van onze leden zullen wij reageren op ontwikkelingen. Een eerste start werd daarmee eind 2020 gemaakt, toen Daniël en Manon met een opiniestuk in het FD fiscale oplossingen gaven om de starter op de woningmarkt een duwtje in de rug te geven.

Onze concrete oplossingen voor het belastingstelsel bestaan uit tien punten en zullen in de loop van het jaar bekend worden gemaakt. Daaruit hebben wij voor drie speerpunten gekozen om actief mee aan de slag te gaan:

- Maak werk van belastingheffing in de deel- en platformeconomie;
- Kies voor een meer evenwichtige behandeling van starters op de woningmarkt;
- Zorg voor flexibiliteit bij vorming van de oudedagsvoorziening.

Benieuwd naar onze oplossingen? Blijf de website en sociale media van het RB volgen!

Samenwerking met externe partijen

In aansluiting op het manifest willen we samenwerken met externe (jongeren)partijen om samen een sterk geluid naar politiek Den Haag en ondernemend Nederland te vertegenwoordigen. Uiteraard is dit niet de enige vorm van samenwerking die van belang is. Ook het contact met fiscale studenten via studieverenigingen en andere potentiële Jong RB-leden wordt warm gehouden. Daar waar het RB een presentatie zal geven op universiteiten of

Jong RB is een professioneel netwerk voor jonge leden (tot en met 35 jaar) van het Register Belastingadviseurs. Er worden jaarlijks diverse bijeenkomsten georganiseerd waarbij het accent ligt op de fiscale actualiteit en je persoonlijke ontwikkeling. Ook is er volop gelegenheid om te netwerken met andere jonge belastingadviseurs.

hogescholen, zal bij voorkeur een commissielid aanwezig zijn om het toekomstige geluid binnen het RB te laten zien.

Bijeenkomsten

Voor de Jong RB-leden laten we ons gelden met diverse (digitale) bijeenkomsten door het jaar heen. In 2021 zullen de webinars meer een *Jong RB-jasje* krijgen met onder meer casusposities die vooraf worden uitgereikt en die vervolgens tijdens het webinar in interactieve vorm behandeld worden. We hebben daarnaast plannen om fysieke, kleinschalige sessies te organiseren, waarin de Jong RB kan sparren met leeftijdsgenoten en aan de slag gaat met persoonlijke vaardigheden.

Betrokkenheid bij Visiegroepen

Tot slot benadrukken we dat we graag samenwerken met het RB-bestuur en bureau dat actief het jongerenbeleid omarmt. Het is daarom een jaar waarin we samen met hen de rol van Jong RB's binnen de vereniging willen versterken. Zo neemt ieder van ons deel in een Visiegroep van het RB. Ook daar zullen we een kritisch, onafhankelijk geluid laten horen. Uiteraard staan wij altijd open voor ideeën! Heb je een vraag of suggestie? Laat het ons weten via jongrb@rb.nl.

Namens de Jongerencommissie,
Tim Bolink MSc. RB

Rondtafelgesprek Jong RB over het jongerenmanifest

Boeken

Fiscaal procesrecht

Auteurs: Bergman, Koopman, Niessen-Cobben, Van Suijlen
Uitgever: Wolters Kluwer
ISBN: 9789013155617
Prijs: € 89,50

Praktisch nut 8
Wetenschappelijk niveau 8
Actualiteit 7
Leesbaarheid 7
Presentatie 7
Prijs-kwaliteitverhouding 7
Bedoel voor: deelnemers aan het fiscale procesrecht

Deze zesde druk mag met recht een fiscaal handboek genoemd worden. De vier auteurs (onder wie vicepresident van de Hoge Raad mr. dr. R.J. Koopman) geven een integraal en systematisch overzicht van wat er komt kijken bij het voeren van een fiscale procedure.

Het boek begint met een algemene inleiding tot het fiscale procesrecht, waarna in hoofdstuk 2 de hoofdlijnen van de fiscale rechtsgang worden beschreven, waaronder de 'stelplicht' van de procederende partijen. Er is een afzonderlijk hoofdstuk gewijd aan de rol van 'bewijs' in de fiscale procedure. Vervolgens worden telkens in een nieuw hoofdstuk de gang naar de rechtbank, het hoger beroep en het geding in cassatie behandeld. Door deze opzet komen er zo nu en dan dubbelures voor in het boek: zaken die in het algemene deel zijn beschreven komen weer terug in de afzonderlijke beschrijvingen per rechtsgang. Maar wij zien dat als een pluspunt, omdat dit de lezer in staat stelt om bij het lezen van een hoofdstuk dat gaat over één enkele 'rechtsgang' toch meteen een compleet beeld te krijgen van zaken waarmee in die rechtsgang rekening gehouden moet worden.

Ondanks dat het fiscale procesrecht 'taai kost' kan zijn, vinden wij dit boek prettig weggelezen. Het helpt daarbij dat de deelonderwerpen vaak niet meer dan één pagina in beslag nemen en dat de relevante wettelijke bepalingen en jurisprudentie zijn terug te vinden in de voetnoten. Wat ons positief verraste zijn de 'wenken' die de auteurs de lezer zo nu en dan geven tussen alle formele procesregels door. Zo laten de auteurs niet na te vermelden wat in hun ogen wel of niet "betamelijk", "nuttig", of zelfs "bijzonder ergerlijk" is om te doen als procederende partij. Omdat weinig RB-leden het procederen bij de rechter tot hun dagelijkse kost zullen rekenen, zijn niet alleen de formele aspecten, maar juist ook deze praktische (not)-to-do's interessante toevoegingen. Voor de procederende RB-adviseur is dit boek dan ook een waardevolle toevoeging.

Eindoordeel: ■ ■ ■

Door: mr. drs. Martin Klomp RB en mr. Lucas Blom RB

Btw-fraude

Auteurs: Demandt, Feenstra, De Jong, Klaasse
Uitgever: Wolters Kluwer
ISBN: 9789013159189
Prijs: € 74,50

Praktisch nut 8
Wetenschappelijk niveau 8
Actualiteit 9
Leesbaarheid 8
Presentatie 8
Prijs-kwaliteitverhouding 7
Bedoeld voor: bedrijfsadviseurs

Btw-fraude is geen nieuwe ontwikkeling, maar door de toenemende aandacht voor dit onderwerp was er voor de auteurs voldoende aanleiding om de kennis op dit gebied te combineren en te bundelen. Dit onderwerp is geboren vanuit de ervaringen uit de praktijk. Het boek is dan ook geschreven door vier personen werkzaam bij dezelfde organisatie.

Het boek is opgebouwd door eerst in te gaan op de definiëring van btw-fraude en de betreffende regelgeving, waarna vervolgens de voorwaarden voor het claimen van een btw-recht aan bod komen. De boete- en strafbepalingen worden ook uitgebreid behandeld.

Door de opbouw is het boek goed te volgen, ook voor degene die niet dagelijks met deze problematiek te maken heeft. Dit boek geeft inzicht in de betreffende regelgeving wanneer er sprake is van een controle door de Belastingdienst tot aan de situatie dat er sprake is van een opsporing door het Openbaar Ministerie. Maar nog belangrijker, door het boek is het voor een bedrijfsadviseur (ook zonder fiscale kennis) eenvoudiger om btw-fraude te herkennen.

Gezien de toename van controle-onderzoeken ten aanzien van

btw-fraude kan dit boek zeker meerwaarde bieden bij vraagstukken die tijdens dit onderzoek aan de orde komen. Het is naar onze mening geen overbodige luxe om dit boek in bezit te hebben als bedrijfsadviseur.

Eindscore: ■ ■ ■ ■

Door: mr. Susanne Schorel RB en mr. Sebastiaan van Wijk RB

In de boekenrubriek geven ervaren vakmensen op persoonlijke titel hun mening over recent verschenen (fiscale) boeken:

- Twee beoordelaars recenseren een boek.
- Zij kennen cijfers toe voor bijvoorbeeld leesbaarheid, actualiteit en niveau.

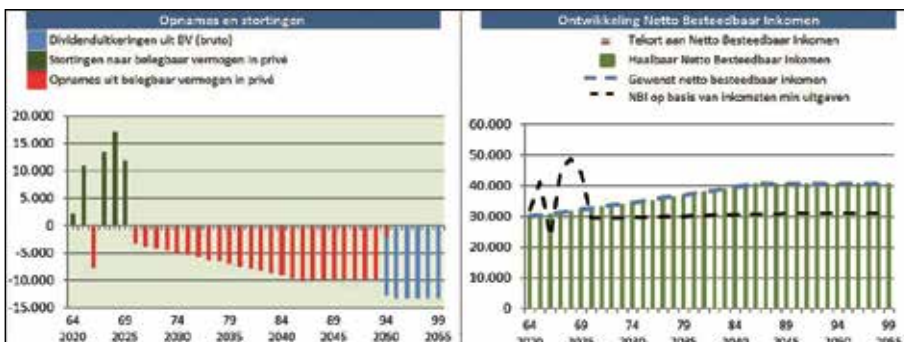
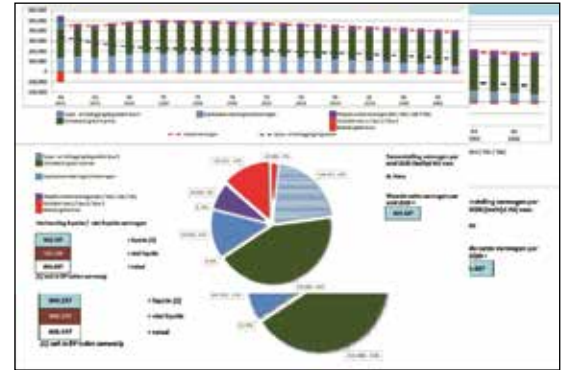
De recensenten geven een eindoordeel:

Aanrader ■ ■ ■ ■ ■
 Goed ■ ■ ■ ■
 Redelijk ■ ■ ■
 Matig ■ ■
 Afrader ■

Financiële Planning? Ja, Financiële Planning!

Financiële planning is een mooie aanvullende dienst op uw al bestaande dienstverlening. Het versterkt de band met uw klant, juist omdat het ook gaat om de invulling van toekomst-dromen. U kunt uw kennis maar ook uw vertrouwensrol hierbij uitstekend inzetten.

Steeds meer belastingadviseurs helpen hun klanten dan ook met het geven van integraal financieel inzicht. Bijvoorbeeld bij het staken of overdragen van de onderneming. Wat betekent dit voor de financiële situatie in privé? Kan de gewenste levensstijl na verkoop worden voortgezet? Kunnen we de kinderen nog schenkingen doen? Kan die camper nog worden gekocht? Zomaar wat vragen waar klanten graag antwoord op willen.

Meer weten? Kijk dan op onze website
www.privatewealthsupport.nl

of neem contact met ons op voor
een online demo: 0299-646929

Met de Private Wealth Navigator creëert u in 20 minuten tijd een integraal overzicht van de huidige en toekomstig inkomens- en vermogenspositie van uw klant. Of dit nu een DGA / IB ondernemer of particulier is. De applicaties van PrivateWealthSupport doen het! Met slimme importfuncties maar ook door het uiterst efficiënte ontwerp, de transparantie en de diepgang! Invoeren en verwerken van mutaties en scenario's met één muisklik en altijd direct zicht op de wijzigingen!

Onder andere de onderstaande organisaties maken al gebruik van de Private Wealth Navigator:

Het Register Belastingadviseurs bestaat 90 jaar!

In 1931 werd de eerste beroepsorganisatie voor de belastingadviseur opgericht. Het doel was de leden te laten groeien tot de belangrijkste belastingadviseurs voor de mkb-adviespraktijk. Inmiddels staat de RB als trusted advisor garant voor kwaliteit en integriteit. Dit moment willen we niet ongemerkt voorbij laten gaan. Daarom organiseert het RB verschillende activiteiten voor haar leden. Het wordt een jaar van terugblikken maar vooral van vooruitkijken.

Meer informatie op rb.nl/90jaar

